DE STERKSTE . .
DE DUURZAAMSTE
LAARZEN,
HEPWORTHS'
"PYRAMID" "FOOTWEAR."
Adderley Straat, Plein Straat, } KAAPSTAD.
Markt Plein: PAARL.

DE ZUID-AFRIKAAN
VEREENIGD MET
ONS LAND

DE SIERLIKSTE, .
DE BESTE DRACHT.
HOEDEN en PETTEN.
HEPWORTHS'
MERK "SPHINX"
KAAPSTAD } Adderley Straat, Plein Straat.
PAARL: Markt Plein.

DEEL 85—No 8,235. KAAPSTAD, DINSDAG, 4 MEI, 1909. [Dit Blad verschijnt drie maal per week: Dinsdags, Donderdags en Zaterdags. Intekenings prijs per jaar £1 6s., postgeld ingesloten, vooruit betaalbaar.]

HET GOEDKOOPSTE HUIS IN DE STAD.

KOUDE NACHTEN.
VERWARM
De *Kamer* of het *Huis*
MET EEN
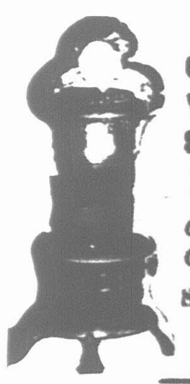
"*Perfection*"
OLIE . . VERWARMINGS STOVE . .
21/-, 27/-.
Geen reuk,
Geen rook,
Schoon,
Verplaatsbaar en Licht.

ZWEEDSE STOVES (BOLINDERS).

De BESTE STOVES.
Verbruiken Hout, Kolen of Kraalmest, met Koperen Ketel.

MEUBELEN
VAN ALLE SOORTEN,
Kaaps Fabrikaat en Ingevoerd.

LEDIKANTEN
EN ALLE SOORTEN
IJZERWAREN.

WOODHEAD, PLANT & Co., Strand Straat, KAAPSTAD.

Draperie Voorraad ter Waarde van
£4,000
NU IN DE MARKT
VOOR
SPOEDIGE OMZETTING.
MORRISON & Co.,
DE OUDSTE DRAPERIE FIRMA IN PLEIN STRAAT,
HEBBEN HUN GEHELE VOORRAAD aan een JOHANNESBURGSE Koopman verkocht.
De Koopkondities zijn, dat de goederen in onze eigen Magazijnen moeten verkocht worden.

Wij zetten de Goederen nu van de hand en nodigen iedere lezer van dit blad uit, om ons een bestelling te zenden, of om
Ons Persoonlik te bezoeken wanneer zij in Kaapstad zijn.
Er zijn wonderlike Koopjes voor u in "DRESS" GOEDEREN, CHITZ, KOSTUUMS, KOSTUUM ROKKEN, REGENPROEF MANTELS, HUISHOUDELIK LINNEN, KORSETTEN, KOUSEN, ONDERKLEDING en honderden van andere goede afdelingen.
Komt en bezoekt ons, indien gij kunt. Gij zult geld besparen.
MORRISON & CO.,
Plein Straat, KAAPSTAD, nabij P. J. PETERSEN, Apothekers.

ARDERNE
. . . EN CO. . . .
HEBBEN TE KOOP
ALLE SOORTEN BOUWMATERIALEN,
Gegalvaniseerde Pijpen voor Waterleiding,
BOLINDER STOVEN, GOEDKOOP.
CALEDON PLEIN, KAAPSTAD.
BUS 48.

MAIN'S VOOR ALLE SOORTEN VAN **OMHEINING**
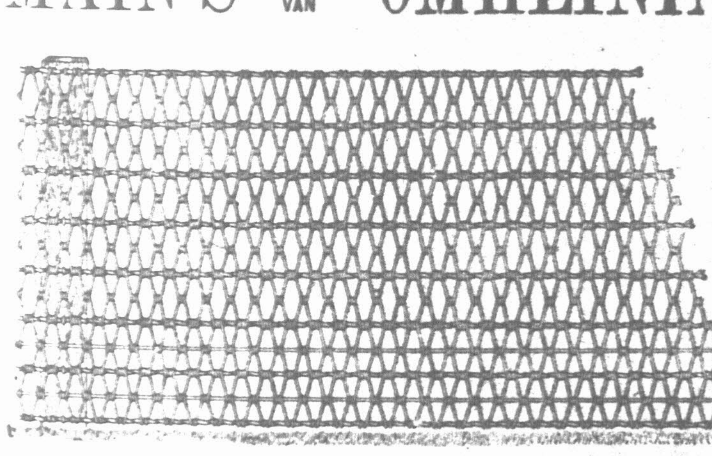
DE "ELLWOOD" JAKHALS-PROEF OMHEINING,
In Rollen van 100 yards, 50 duim hoog, 8d. per yard; 58 duim hoog, 10d. per yard.
GEWEVEN DRAAD HEKKEN, MET "TUBULAR" RAMEN,
10 voet, 32/6; 12 voet, 37/6.
MAIN'S PATENTE
"SPRINGBOK" GEGALVANISEERDE DRAAD DROPPERS,
De Goedkoopste en Sterkste Draad Dropper in de handel
STANDAARDS STEEK EN EFFEN OMHEININGSDRAAD.
IJZEREN DROPPERS, IJZEREN PLAATS HEKKEN, enz., enz.
De Grootste en Goedkoopste Fabrikanten in de Wereld.
Schrijf om Katalogus en Prijzen
A. en J. MAIN & Co., BEPKT.,
BURG STRAAT 16, KAAPSTAD.
Postbus 97. TELEGRAMMEN: "WALTZER."

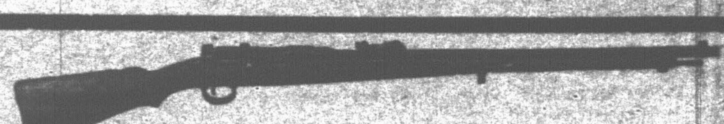
A. N. WHITE, GEWEERMAKER, GRAHAMSSTAD.
BIEDT nu aan tegen de Laagste Prijzen alle soorten Rifles voor het Schijfschieten en de "Sport," Hagel Geweren, Kombinatie Geweren. Revolvers, Automatiese Pistolen. Beste merken Ammunitie, enz., enz.
Geweren worden van nieuwe Kolven voorzien en alle soorten Reparaties aan geweren ondernomen.
KATALOGUS OP AANVRAAG.

WANNEER gij een kind ziet met flinke blozende wangen, is uw eerste gedachte dat hij goed voedsel krijgt; het havermeel dieet is beter voor de groei van kinderen dan enig ander voedsel. Maar gij moet zeker zijn van zijn zuiverheid en reinheid, indien gij zeker wenst te zijn van de beste resultaten.
Quaker Oats
is de allervoedzaamste en gezondste van alle soorten havermeel.
VERKOCHT ALLEEN IN VERZEGELDE PAKKETTEN.
The Quaker Oats Company

Het eerste grondbeginsel van ware Koloniale Ontwikkeling is gewis om de voorkeur aan plaatselike Inrichtingen te geven.
SOUTHERN LEVENS ASSOCIATIE.
(OPGERICHT, 1891).
(ZUIVER ONDERLING EN ZUID-AFRIKAANS).
— VOOR —
Levensverzekering, Ongevallen, Ziekten en Werkgevers Verzekeringen.
Verkrijg, alvorens gij u verzekert, het laatste Jaarverslag en de Opinies van de Zuid-Afrikaanse Pers over deze Nationale Inrichting.

Vorderingen uitbetaald overtreffen	..	£330,000.
Geakkumuleerde Fondsen, overtreffen	..	£540,000.

DUBBEL VOORDEEL EN GEGARANDEERDE OPTIE POLISSEN UITGEREIKT.
ZEND OM PROSPEKTUS.
HOOFD KANTOREN:
(POSTBUS 42.)
"SOUTHERN LIFE" GEBOUWEN, KAAPSTAD.
Tak-Kantoren en Agentschappen door geheel Zuid-Afrika.

PLOEGEN, EGGEN
DE KOEBERG PLOEG.
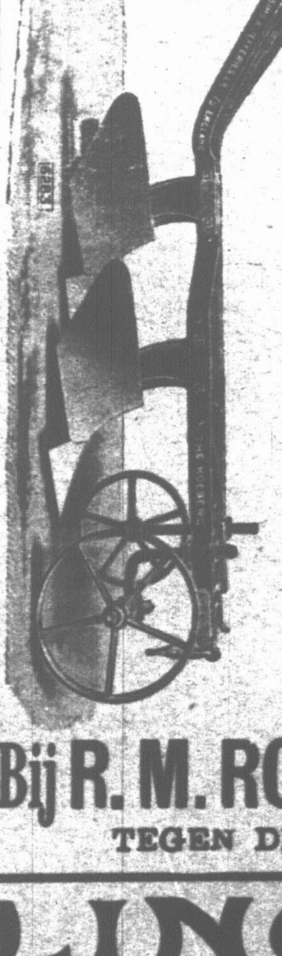
RANSOME'S Ploegen
HOWARD'S "
RANSOME'S Scharen
HOWARD'S "
AMERIKAANSE "
HOWARD'S Eggen
MASSEY HARRIS "
Steek Draad
Standaarden en Hekken,
Oogjes Draad,
Gegalvaniseerd IJzer,
Cement,
Verven en Olie-en,
Gegalvaniseerde Pijpen,
enz., enz.
Bij R. M. ROSS & Co., Kaapstad
TEGEN DE LAAGSTE PRIJZEN.

£50
Per maand aan Kontantgeld wordt uitgedeeld aan
ROKERS
VAN
MAST
SIGARETTES
3d. per Pakje van 10.
GEFABRICEERD DOOR
POLICANSKY BROS.
KAAPSTAD.

VERKOPING VAN
LAND EIGENDOM.
(Onder Proces van het Hooggerechtshof)
VAN
De Plaats "De Kuilen," gelegen te KUILS RIVIER, in de Afdeling STELLENBOSCH.

In de zaak tussen de AFDELINGSRAAD VAN STELLENBOSCH, eiser, en FREDERICK LUKE ST. LEGER, CHARLES THOMAS SIMPSON EN JOSEPH BENJAMIN NORDEN, verweerders.

Op VRIJDAG de 7de Mei, 1909,
te 10.30 uur in de voormiddag, *aan de Woning "De Kuilen," Kuils Rivier,*
Zal verkocht worden:
1. Zeker stuk land, met de gebouwen erop, gelegen in de Afdeling Stellenbosch, te Kuils Rivier, genaamd "De Kuilen"; groot als per overblijvende uitgestrektheid 33 morgen, 108 vierkante roeden en 118 vierkante voeten.
2. Zeker stuk eeuwigdurende erfpacht land, gelegen als boven, genaamd "De Kuilen"; groot als per overblijvende uitgestrektheid 25 morgen, 118 vierkante roeden en 45 vierkante voeten. Overgemaakt aan de verweerders op de 19de April, 1904.
TERMEN VAN VERKOPING.
De Koopsom kan à kontant betaald worden op de dag der Verkoping, of, naar verkiezing van de Koper, in drie gelijke paaiementen, na verloop van drie, zes en twaalf maanden, respektievelik, vanaf de dag der verkoping, met renten daarop tegen de koers van 6 percent per jaar.
De Afslagersgelden zowel als Transport Belasting en alle andere onkosten nodig om de overdracht te voltooien, insluitende zodanige belastingen, welke wettelik betaalbaar zijn, moeten betaald worden door de koper.
Het Eigendom zal verkocht worden als aangegeven in de Overdrachts Akte en Diagram, terwijl de Baljuw zich niet verantwoordelik houdt voor enig tekort en afstand doet van alles wat er te veel mag zijn.
GEORGE D. RAINIER,
Hoofd-Baljuw.
Kantoor van de Hoofd-Baljuw,
Kaapstad, 24 April, 1909.

De Algemene Boedel en Weeskamer, Beperkt, Kaapstad.

BELANGRIJKE
Publieke Verkoping.
DE ondergetekenden, behoorlik met instrukties begunstigd door de Curatoren in de Insolvente Boedel van wijlen PIETER DE VILLIERS MOLL, zullen op
WOENSDAG, 19 MEI, 1909,
te 10.30 v.m. precies,
Publiek Verkopen, en wel op de plaats zelve,
De Grote en Prachtige Plaats van de overledene met (4) prachtige Woonhuizen, Stallen, Kelders, Buitengebouwen, één Windmolen, 150 Vruchtbomen, en sirka 80,000 Geënte Wingerdstokken erop, omtrent 31 morgen groot, alsook een kleinere Erf met 3 Huurhuizen erop, beide gelegen aan de Hoofdstraat, Noorder Paarl, en een groot aantal prachtige Kuipen, Vaten en andere Losse Goederen, te veel om te melden.
Voor verdere biezonderheden gelieve men aansoek te doen, bij de heren DURR en VAN NIEKERK, Marktplein, Paarl, of de ondergetekenden.
W. A. CURREY,
E. S. VAN NIEKERK,
Gez. Curatoren.
A. S. DE VILLIERS & Co.,
Afslagers en Waardeerders,
Paarl.

DE . . .
ONDERVINDING
HEEFT ONS GELEERD,
Dat de boeren bevolking van Zuid-Afrika uitmuntende beoordelaars van Mielie Pellers zijn, dientengevolge wordt er grote aanvraag gedaan voor de verschillende soorten en maten, welke door ons in voorraad gehouden worden. Wij hebben over de zeventien verschillende soorten en maten om uit te kiezen, elk zijnde de erkende voorste van zijn soort. Onze afdeling Mielie Pellers is door geheel Zuid-Afrika bekend als de meest "up-to-date" en de allervolmaakste. Het beroept zich op alle klassen van kwekers, de kleine of de grote, en boeren die uitzien naar de aller beste Mielie Peller, zouden goed doen om hun bestelling door ons of onze plaatselike Agenten te doen. . . . .
DE ILLUSTRATIE HIERNEVENS TOONT AAN:—
DE "LIGHTNING"
TWEE GATEN
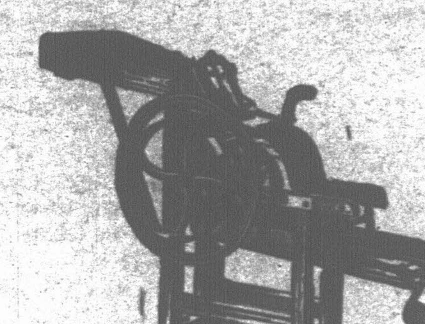
MIELIE PELLER
MET SCHUDDER ("SHAKER") TOERUSTING,
Waarop onze kliëntele ten zeerste wijzen bij de verklaring dat het de beste Machine is, die zij ooit gezien hebben, en die niet verbeterd kan worden.
MALCOMESS
& CO., BEPERKT,
Opgericht 1876. OOST LONDEN en DURBAN.

BARNETTS
£19 19 0.
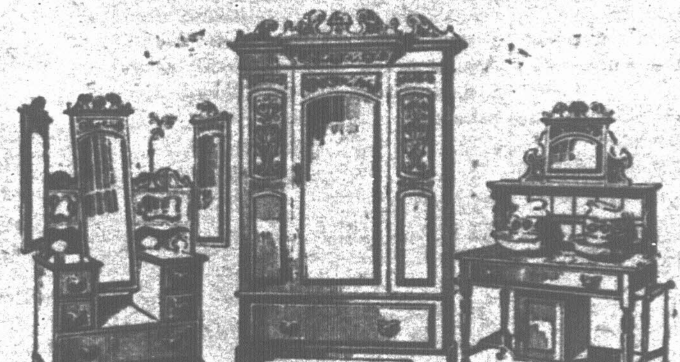
KOLONIAAL 4 voet Stevig Satijn Hotenhout, 2 Stoelen, juist zoals geïllustreerd. VERVAARDIGD.
Schrijf om onze Geïllustreerde Katalogus postvrij.
LANGE STRAAT 142, KAAPSTAD
Takbezigheid: Eloff Straat, Johannesburg.

RUD-SACK'S
PLOEGEN EN WERKTUIGEN.
Indien gij de Rud-Sack Ploegen nog niet gezien hebt, dan zulks onmiddellik, het zal u tot voordeel zijn. ONZE PLOEGEN zijn steeds ongeëvenaard in prijs en kwaliteit.
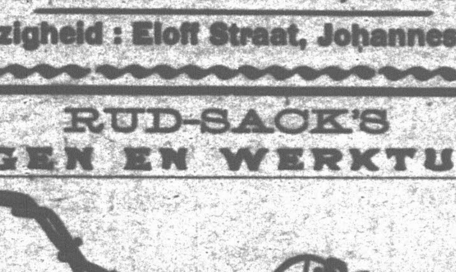
Past op voor Namaaksels. Zie uit voor het Handelsmerk op de Ploegen.
Grote Voorraden Eén, Twee, Drie, en Vier-voor Ploegen. Licht lopende en Perfekt in Ontwerp. Altijd voorradig, ook
LUCERNE KULTIVATORS EN ZAAD "DRILLS."
SCHRIJF OM KATALOGUS EN PRIJZEN.
AGENTEN VOOR DE WESTELIKE PROVINCIE } A. & J. MAIN & CO., BPKT. Burgstraat 16, Kaapstad. EN A. NEWMARK, NAPIER, K.K.

Ga voor Meubelen, Pianos, enz.,
NAAR
DE ZUID AFRIKAANSE MEUBEL MARKT, Langemarkt St. 99,
Nabij PLEIN STRAAT, aan de kant van het Stadhuis, KAAPSTAD.
J. S. F. BORGSTROM, Kommissie Agent.

Drukwerk van alle Beschrijving
RELIEF STEMPELMAKERS.
Van de Sandt de Villiers Drukpers Maats., Bpkt., Kaapstad.

Goed Nieuws voor Boer en Boerin.
PICKARD & SYMINGTON, Kommissie en Generale Agenten, verkopen alles wat gij hebt, en kopen alles wat gij nodig hebt op kommissie.
Stuur ons Koorn, dat is tans duur en in grote vraag.
Alle gelden prompt geremitteerd.
Postbus 94. Kantoor: Markt Gebouwen,
Telegrafeer PICKARD. Kerkstraat.
N.B.—Zend ons Boer Zaadhavers Garst, Uien en Aardappel, vooral.

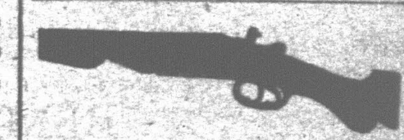
ZUID AFRIKAANS
GEWEER FABRIEK,
VOORHEEN
HILLSDON & HILLSDON,
"THE ARMOURIES,"
BURGSTRAAT 16, KAAPSTAD.
De Wereld beroemde Fabrikanten — van —
GEWEREN en RIFLES.
Zend om Geïllustreerde Katalogus.
GELIEVE OP TE LETTEN.—Bovengenoemde is de oorspronkelike firma HILLSDON en HILLSDON.
Alle brieven en bestellingen moeten ZOALS GEWOONLIK geadresseerd worden aan
ZUID-AFRIKAANS GEWEER FABRIEK,
Burgstraat 16, KAAPSTAD.
Wij garanderen dat alle geweren, welke onze nieuwe naam, "SOUTH AFRICAN GUN WORKS, late HILLSDON & HILLSDON," dragen, in dezelfde Fabriek in Birmingham, als voorheen, vervaardigd zijn.

VERSE ZADEN
(Speciaal uitgezocht) voor de Plaats, Bloem- en Moestuinen, juist ontvangen.
CHAS. AYRES,
DE KAAPSE ZAADKOPER,
KAAPSTAD.

KENNISGEVING
DAAR de heer J. W. PRETORIUS niet meer als onze agent te Richmond zal ageren, verzoeken wij alle Intekenaren op "Ons Land," enz., en anderen, zich, tot nadere kennisgeving, direkt tot ons te vervoegen.
C. P. SCHULTZ,
Sekretaris,
Van de Sandt de Villiers & Co.
Kaapstad,
31 Maart, 1909.

W. F. KOHLING
LANGESTRAAT 223, KAAPSTAD.
IS een Specialist in Modemakerij en Belegsels voor Hoeden. Onze Hoeden gaan over geheel Zuid-Afrika. Indien gij onze Voorraad nog niet gezien hebt, zal het u tot voordeel zijn zulks te doen. Wij krijgen iedere maand een Nieuwe Voorraad. Geen oude Voorraad. De Nieuwste Kleuren in Gekleurde Fluwelen Linten, Zijden en Veders. "Jackets" naar de laatste mode, passende rug, met knopen, in Navy, Grijs, Groen, en "Mole" Kleuren. "Tidy-wear" Haarnetten, 6d. per stuk; 3 voor 1/3; postvrij.
WANNEER GIJ DE STAD BEZOEKT, VERGEET ONS DAN NIET.
LANGESTRAAT 223, KAAPSTAD.

KALK
Voor Landbouw en Bouw doeleinden.
Wij bieden nu aan beste Kwaliteit
STEENKALK 1/4 per zak.
SCHELPKALK 2/3 " "
Zakken 4d. per stuk extra.
Schrijf aan de
KOLONIALE KALK MAATSCH.,
St. George's Straat 126,
Postbus 193. KAAPSTAD.

ADVERTENTIE TARIEF.
(Verkort.)

Geboorten, Huweliken en Sterfgevallen: 2s. 6d. voor elke Advertentie, bestaande uit niet meer dan 20 woorden; voor iedere bijkomende regel 1s.

Gevraagd, Te Huur, Verloren, Gevonden en Diverse Kleine Advertentiën: 1s. voor 8 woorden of een gedeelte ervan; dezelfde prijs voor elke plaatsing.

Om vertraging te voorkomen moeten Adverteerders vooruit betalen, die geen lopende rekening hebben.

DOODBERICHTEN.

CARSTENS.—Verhuisd naar de vele woningen van haar Hemelse Vader, op Zaterdag n.m., de 17de dezer, mijn geliefde dochter, Gertruida Sophia Johanna Carstens, in de jeugdige ouderdom van 18 jaren, 3 maanden en 6 dagen. Haar lijden was bitter, doch zij droeg haar kruis geduldig, bedaard en kalm, als een onschuldig schaap, trachtende haar Heilands voorbeeld na te volgen. Uw wil geschiede, O Vader! Gez. 21, vers 4.

Zij was als lelie in de dalen,
God nam haar weg naar Zions zalen,
Wij zagen haar lang reeds kwijnen,
En zij begon langzamerhand te verdwijnen,
Wij aanschouwen haar hartscheurend van ons gaan,
Wij zwijgen, want de Almachtige heeft het gedaan.

De bedroefde Weduwe,
MARIA MAGDELENA CARSTENS,
née Kellerman.

Honingberg,
Afd. Piquetberg,
30 April, 1909.

MYBURGH.—Zacht ontslapen, op 27 April, aan mijn woning, Stellenbosch, Mevr. de Weduwe Johannes A. Myburgh, geb. de Kock, in de onderdom van 86 jaren en 10 maanden: diep betreurd.
F. ROSSOUW.

TREDOUX.—Te IJzerplaats, Maitland op de 29ste April, mijn tedergeliefde echtgenote, Hilda Aletta Jacoba Tredoux, (geb. Smit), in de ouderdom van 61 jaren, 3 maanden en 7 dagen.

Haar uiteinde was zacht. Zij was bereid om haar God te ontmoeten.

Begrafenis heden namiddag, te 3.30, naar Maitland No. 2 Kerkhof.

Ik breng mijn innige dank toe aan al de vrienden voor hun hulp gedurende haar ziekte.

De bedroefde echtgenoot,
JOHANNES CORNELIS TREDOUX.

DANKBETUIGING.

UIJS.—Wij betuigen hiermede onze innige dank aan alle familiebetrekkingen en vrienden, die zo geredelik hun hulp en sympathie betoond hebben bij het afsterven van onze enigste en geliefde zoon, Petrus Johannes Uys, in zijn kort doch smartvol lijden, dat hij met geduld droeg. Door brieven, kaartjes en telegrammen van deelneming en sympathie, in ons nooit te vergeten en smartelik verlies.

J. D. UYS, P. Zoon,
M. J. UYS,
née Rowan.

Van Riebeeks Farm,
Durbanville, 30 April, 1909.

ALLERLEI

RIJTUIGEN TE KOOP.—Kaapse Karren, Spiders, Buggies, Lichte Afleverings Wagens, Trollies, Tuigen, enz.—Bij de Vendutie Markt van John Marcus, Burgstraat 30, Kaapstad.

GOEDE Rozijnen, 2½d. per pond bij D. BOTHA, Rawsonville.

EEN tatsoenlike jonge dame, Koloniaal van geboorte, vraagt een betrekking als Huisbestierster. Vereist Salaris, £2 per maand, alles vrij. Men gelieve aanzoek te doen bij Meneer G. H. PARROTT, Wets-Agent, The Firs, Piketberg, tot de laatste dezer maand.
12 April 1909.

BENODIGD

EEN Onderwijzeres voor de Lagere Klassen in de Dorpschool, te Dealesville.

Kennis van Tonic Sol-fa en Muziek wordt vereist en kennis van Naaldwerk en Tekenen; een sterke aanbeveling.

Er is ook gelegenheid voor Muziek-onderwijs en de betrekking van Orgeliste te bekleden.

Salaris £125 p.a.

Werkzaamheden te beginnen na de Winter-vakantie.

Applikaties met Getuigschriften worden ingewacht tot 4 Junie, a.s., door

Ds. A. L. BADENHORST,
Voorzitter,
School Kommissie,
Dealesville, O.R.K.

BENODIGD

EEN Onderwijzeres voor een Private School op een stille Boereplaats, distrikt Harrismith, drie mijl van Spoorweg Station Van Reenen, om onderwijs te geven aan twee kinderen in Hollands, Engels, Naaldwerk en Muziek. Salaris £45 per jaar met vrije inwoning en logies.

Werkzaamheden zo spoedig mogelik te beginnen.

Applikaties met Getuigschriften worden ingewacht door de ondergetekende tot de 24ste Mei, 1909.

Z. J. DE BEER,
Postbus 29, Harrismith.

Onderwijs Departement, Transvaal.

DE attentie van belanghebbenden wordt gevraagd voor Kennisgeving No. 344 van 1909, die in de Tranvaalse Goevernements Gazette van de 30ste April voorkomt, waarin de vakante plaatsen in Goevernements Scholen omschreven worden, die opgevuld moeten worden voor de 20ste Julie, 1909.

Kopieën van de Kennisgeving kunnen op aanvrage verkregen worden van de verschillende Schoolraden, of van het Onderwijs Departement, Pretoria.

H. S. SCOTT,
Waarn. Sekretaris,
Onderwijs Departement.

MARTIN'S
APIOL & STEEL PILLS
voor Dames
Dit Beste Middel voor alle Ongeregeldheden. Duizende Dames houden een doos van Martin's Pillen in huis, zodat bij de eerste teken van enige Ongesteldheid zij dadelik geholpen worden. Alle die gebruiken bevinden zo aan, vandaar hun enorme debiet. Van alle Apothekeren. Nagezonden franco per post op.
MARTIN, Apotheker, Southampton, Engeland.

BENODIGD

ONGEHUWD Onderwijzer of Onderwijzeres voor private plaats School, te beginnen met 15 kinderen tegen betaling van £4 per kind per jaar, met vrij logies. Certifikaten en Getuigschriften aan ondergetekende te zenden.

J. C. KOK,
Post Lawley Station,
via Langlaagte,
Transvaal.

BENODIGD

EEN Gecertificeerde Europese Onderwijzer(es) voor de A3 School, Lekkerplaats. Salaris £100 per jaar. Logies kan verkregen worden tegen £30. Applikaties zullen ingewacht worden tot de 8ste Mei. Plichten te beginnen met het Julie kwartaal. Engels, Hollands en Tonic Sol-fa een vereiste. Onderwijs moet gegeven worden tot en insluitende Standaard VII. Twee mijl van de spoorweg; dagelikse Post.

M. J. DU TOIT,
Lekkerplaats,
P.K. Carolus Siding,
Viâ Nauuwpoort.

Onderwijzer Benodigd

VOOR de T3 School te Odendaals Rust, O.R.K. Salaris £200 per jaar. Drie kleine Kamers aan de School voor de onderwijzer. De applikant moet Gematrikuleerd zijn en ondervinding hebben van twee jaren suksesvol geven van onderwijs. Allen BLANKEN van ONBESPROKEN KARAKTER zullen in aanmerking worden genomen. Om biezonderheden schrijve men aan

J. P. v. d. WALT, V.D.M.,
Odendaalsrust,
O.R.K.

ONDERWIJZER BENODIGD

Jongens Hoger School, Boven Paarl.

SALARIS £225 met vrij logies in een der Kostinrichtingen. Behulpzaam te zijn met 't School Hoger Werk. Werkzaamheden te beginnen, indien mogelik, in Julie. Applikaties te worden gericht aan J. J. MOLL, Hon. Sekr., vóór of op de 21ste Mei.

M. J. VAN DER SPUY,
Sek., Paarl Schoolraad.

Gymnasium Hogere School (Jongens), Noorder Paarl.

Hulponderwijzer Benodigd

VOOR de hogere Standaarden A, B, C en D. Biezondere leervakken: Meetkunde en Physika tot Matrikulatie. Salaris: £250 per annum.

Werkzaamheden te beginnen na de Junie vakantie.

Aanzoeken met Certifikaten van bekwaamheid en goed zedelik gedrag worden tot op 10 Mei, e.k., ingewacht door WelEd. P. J. VAN NIEROP, Hon. Sekretaris, Paarlse Gymnasium, Noorder Paarl.

M. J. VAN DER SPUY,
Sec., Paarl Schoolraad.
21 April, 1909.

Onderwijzeres Benodigd

VOOR de A2 School te Venterstad als Derde Assistente en zal onderwijs moeten geven voor opkomenden tot Standaard I. Hollands, Engels, Tonic Sol-fa en "New Syllabus Drawing" vereist. Salaris £85 p.a. Werkzaamheden te beginnen na de Junie vakantie. Certifikaten en Getuigschriften moeten de ondergetekende bereiken vóór of op de 24ste Mei, 1909. Applikante moet zeggen voor Tweede of Derde Assistente in hun Applikaties, en aan welk Kerkgenootschap zij behoort.

P. H. GROBLER,
Sek., Sch. Kom.

Venterstad,
22 April, 1909.

Onderwijzeres Benodigd

VOOR de A2 School te Venterstad, als 2de Assistente en zal onderwijs moeten geven voor Standaards II. en III. Engels, Tonic Sol-fa en "New Syllabus Drawing" vereist. Gegronde kennis van Muziek een aanbeveling. Salaris £90 per annum. Werkzaamheden te beginnen na de Junie vakantie. Certifikaten en Getuigschriften moeten de ondergetekende bereiken vóór of op de 24ste Mei, 1909. Applikant moet zeggen aan welke Kerkgenootschap zij behoort.

P. H. GROBLER,
Sekretaris,
School Komitee.

Venterstad,
8 April, 1909.

Willowmore Schoolraad.

BENODIGD

VOOR de Willowmore A2 Publieke School, een Gecertificeerde Vice-Principaal (Heer) tegen een Salaris van £180 per jaar. Applikanten moeten in staat zijn onderwijs te geven tot bij het Matrikulatie Examen, en moeten een degelike kennis van de Hollandse taal hebben. Applikaties slechts van Europesen, met Kopieën van Certifikaten en Getuigschriften met opgaaf van ouderdom, ondervinding en Kerkgenootschap waartoe zij behoren, zullen ontvangen worden door de Sekretaris, School Komitee, Bus 4, Willowmore, tot 17 Mei, a.s. Plichten te worden aanvaard op 19 Julie a.s.

C. H. GROVE,
Sekretaris.

DE NIEUWE KERK BAZAAR

ZAL GEHOUDEN WORDEN
— IN DE —
WICHTZAAL,
— OP —
DONDERDAG, de 6de Mei.

Boerebrood en Bolletjes, Lunch (Sosaties, Hoenderkerrie, Gebraden Lambsvlees en Speenvarken), van 12 tot 2.

De BAZAAR opent te 11 en sluit te 9 ure.

ELLIOT SCHOOLRAAD.

Onderwijzer(es) gevraagd.

EERSTE Assistent voor de Elliot A3 School. Salaris £150 per jaar (Dame of Heer). Moet gecertificeerd zijn en moet bevoegd zijn om Hollands, Latijn, Meetkunde en Algebra tot de School Hoger te onderwijzen. Tonic Solfa vereist. Indien een dame, moet in staat zijn Naaldwerk tot de 3de jaar Leerling Onderwijzers te onderwijzen.

Werkzaamheden te beginnen met het Julie kwartaal. Applikanten moeten Certifikaat van lidmaatschap van kerk opzenden. Men doe aanzoek vóór de 1ste Junie aan de Sekretaris, Schoolraad, Elliot.

HOPEFIELD, SCHOOLRAAD.

GEVRAAGD Twee Gecertificeerde Onderwijzeressen voor de A3 Scholen Pampoenkraal en Klipfontein, distrikt Hopefield. Werkzaamheden te beginnen op de 12de en 19de Julie, respektievelik.

Applikanten moeten in staat zijn Pianoforte Muziek te onderwijzen.

Salaris: £78 per jaar, plus Muziekgelden.

De dienstijd niet korter dan 12 maanden te zijn.

School Sessies voor Pampoenkraal:—Begint, 12 Julie en sluit 15 Oktober; heropent 8 November en sluit 24 December, 1909.

Applikaties, met vermelding van leeftijd en vorige ondervinding en vergezeld van kopieën van getuigschriften, zullen door de ondergetekende ontvangen worden tot de 31ste Mei, 1909.

J. P. YEATS,
Sekretaris.

Hopefield,
1 Mei, 1909.

Schoolraad, Laingsburg.

EEN Gecertificeerde Onderwijzer (heer) wordt gevraagd voor de A3 School, te Elandskloof. Salaris £80 p.a. en vrij logies. Werkzaamheden te beginnen op 19 Julie e.k. Applikaties, insluitende gecertificeerde Getuigschriften van bekwaamheid, lidmaatschap, goed gedrag en ouderdom zullen ontvangen worden tot 25 Mei, e.k.

DANIEL HUGO,
Sekretaris.

Laingsburg,
26 April, 1909.

KNYSNA SCHOOLRAAD.

Onderwijzers Gevraagd.

APPLIKATIES, met vermelding van leeftijd, ervaring en kwalifikaties, en kopieën alleen van Getuigschriften en Certifikaten, zullen door de ondergetekende ontvangen worden tot Vrijdag, de 14de dag van Mei, 1909, voor de ondergenoemde benoemingen. Werkzaamheden te beginnen op de 19de Julie, 1909:—

Covie Arme School.— Onderwijzer(es) tegen een Salaris van £64 per jaar en kost toelage van £24 per jaar.

Kraaibosch Arme School.— Onderwijzer(es) tegen een Salaris van £48 per jaar en kost toelage van £24 per jaar. Bevoegdheid om Muziek te onderwijzen zal een aanbeveling zijn.

Verdere biezonderheden kunnen verkregen worden op applikatie aan

LEWIS M. POWEL,
Sekretaris.

Schoolraad Kantoor,
Knysna, 24 April, 1909.

Jacques Cuttings.

100,000 Entbare Jacques Cuttings @ 16/- per duizend. Te bevragen bij Cornelis Moll, Kommissie Agent, Paarl.

Agent "Ons Land."

Bij deze wordt kennis gegeven, dat de heer R. Scholtz, p.a. de heren Wege en Naude, te Hope Town, als Agent voor "Ons Land," "Ons Weekblad" en "De Goede Hoop" is aangesteld te Hope Town, in de plaats van de heer P. J. Badenhorst, die bedankt heeft.

C. P. SCHULTZ,
Sekretaris.

Van de Sandt de Villiers en Co.,
Beperkt, Kaapstad,
2 April, 1909.

GRATIS
— AAN —
Rheumatiek
— EN —
JICHTLIJDERS.

Misvorming van de handen bij algemene chronische Rheumatiek.

Wanneer U door Rheumatiek of Jicht aangetast zijt, schrijf mij dan en ik zal U gratis een doos van een eenvoudig doch zeker werkend middel zenden, dat ik zelf uitgevonden heb, toen ik meende nooit van deze ziekte verlost te zullen worden. Sedert die tijd heb ik met dat middel honderden andere personen totaal genezen, waaronder vele waren, die op krukken liepen, anderen die door de knapste doktoren voor ongeneeslik verklaard waren, ook personen, die zelfs ouder dan 80 jaren waren.

Een prachtig geïllustreerd boek, dat elk geval van Rheumatiek uitvoerig beschrijft, zend ik U eveneens GRATIS. Men moet geen geld zenden, alleen een briefkaart met naam en adres aan: JOHN A. SMITH, No. 1, N.Z. Voorburgwal, Amsterdam.

Briefkaart voor Holland, 1d.
Brief voor Holland, 2½d.

MOULTON'S
PIJN
GENEEST ALLE PIJN
VERF

Daar is geen pijn dat PIJN VERF niet kan genezen. Geneest HOOFDPIJN en TANDPIJN in een minuut. NEURALGIA in tien minuten. OORPIJN in vijf minuten. RHEUMATIEK in van een tot acht dagen. HORSTEN en GEVATTE KOUDE in een dag. VERSTUIKINGEN en KNEUZINGEN in een enkele dag. Geneest alle pijn. Geen uur na het lezen van deze advertentie behoeft iemand nog pijn te lijden. Een enkele bottel MOULTON'S PIJN VERF zal dadelijk genezing geven. Inwendig gebruikt zal het DIARRHOEA, DYSENTERIE, KRAMP, en KOLIEK genezen. Geneest ZERE KEEL, LUMBAGO, en ONTSTEKING VAN DE LONGEN.

Wanneer deze medicijn ruimschoots en getrouw wordt gebruikt, is het onmogelijk dat pijn langer bestaat.

Slechte
Spijsvertering

Verliest gij uwen krachten? Hebt gij slechten eetlust? Hindert uw voedsel u? Is uwen levertrang? Om dit alles te veranderen moet uwen maag versterkt worden, uwe zenuwen opgewekt, en uw geheele gestel verbeterd worden.

Ayer's
Sarsaparilla

heeft veele duizenden van zulke gevallen genezen. Het zal u genezen. Eene dame schrijft uit Pretoria:

"Ik leed gedurende veele jaren aan slechte spijsvertering, verlies van krachten en eetlust, en aan verstopping. Mijn geheele gestel scheen geheel van streek te zijn. Een vriend raadde mij eindelijk aan om Ayer's Sarsaparilla te probeeren. Ik volgde zijnen raad en ik ben nu blijde te kunnen zeggen dat slechts weinige fleschen mij herstelden."

AYER'S PILLEN

houden den lever gaande en regelen de ingewanden. Zij genezen scheele hoofdpijn, galachtigheid en verstopping. Denk er aan dat om het beste gevolg van Ayer's Sarsaparilla te verkrijgen moeten de ingewanden een of tweemaal daagsch werken.

Toebereid door
Dr. J. C. Ayer & Co., Lowell, Mass., U. S. A.

VAN DER PUMP'S
CONDITIE POEDER
VOOR PAARDEN.

HOUDT PAARDEN ZIEKTE TERUG.
HOUDT ZE IN GOEDE ORDE.
DOET DE MAAG GEREGELD WERKEN.
ZUIVERT HET BLOED.
GENEEST KNIEKOOG KLIEVEN, GEZWOLLEN BENEN.
DOET EN INFLUENZA.
Tinnen tegen 2/6, 5/- en 10/- per stuk
Verkrijgbaar bij alle Apothekers en Winkeliers.

LENNON LIMITED.

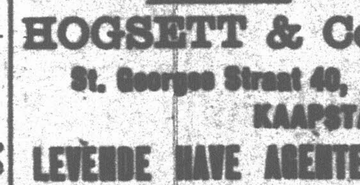

AAN BOEREN.

HOGSETT & Co.,
St. Georges Straat 40,
KAAPSTAD,
LEVENDE HAVE AGENTEN,

Ontvangen op verzending, Slachtossen en Schapen direkt van de Boeren, daardoor de produceerder in nauwe verbinding met de Slager brengende, en de Boer dus in staat stellende de beste marktprijzen te verkrijgen.

Navraag verzocht.
Referentie: Standard Bank.
Telegram Adres: "Prodeal, Cape Town."

Dales'
GOUDEN MEDALJE
DUBBIN.

Het is onmogelik voor vochtigheid om door de laarzen door te dringen die behandeld zijn met Dales' Dubbin. Het houdt ze zacht en gerieflik. 22 Tentoonstellings toekenningen. Verkrijgbaar bij alle handelaars in IJzer, Laarzen- en Zadelmakers. Fabriek: Dunstable, Engeland.

VERKOPINGEN.

J. W. MOORREES, JR., & CO.

5 Mei.—Malmesbury, 500 schapen.
6 Mei.—Malmesbury, vastgoed.

A. B. DE VILLIERS EN CO.

5 Mei.—Paarl, vaste en losse goederen.
17 Mei.—Paarl, vastgoed.
19 Mei.—Noorder Paarl, plaats en kleinere erf.
26 Mei.—"Mooi Kelder," Paarl distrikt, plaats, levende have en losse goederen.

DE KOCK & LOW.

4 Mei.—Schoorsteen, afd. Prins Albert, vaste en losse goederen.

D. M. DYASON.

3 Junie.—Koopmansgraf (alias Zakrivierspoort), afdeling Fraserburg, vaste en losse goederen en levende have.

KRIGE & MARKOTTER.

5 Mei.—Alexanderstraat, Stellenbosch, kostbaar landeigendom.

P. J. P. MARAIS & ZOON.

8 Mei.—Dasbosch, 24 Rivieren, levende have en losse goederen.

M. L. SMITH EN CO.

4 Mei.—Wellington, huisraad.

ARMSTRONG EN CO.

12 Mei.—Mimosa Station, distrikt Port Elizabeth, levende have, struisvogels, enz.

P. S. CILLIERS.

8 Junie.—Cloetesdam, afd. Britstown, plaats, levende have en losse goederen.

Pniel (Groot Drakenstein).

"IN MEMORIAM."

Sara Maria Stegmann (geb. De Smidt), echtgenote van de eerw. J. F. Stegmann, zendeling van Pniel.

Geboren: 31 Okt., 1826.
Gehuwd: 15 Feb., 1847.
Gestorven: 25 April, 1909.
Begrafenis: 26 April, 1909, te 3 p.m.

Gebed in 't woonhuis door ds. Meiring, van Zuider Paarl.

Lijk in de studeerkamer opgenomen.

Processie: Bloedverwanten en Evangeliedienaars, blanke vrienden, kinderen en inwoners van statie.

Bij het inbrengen van het lijk in 't kerkgebouw, Ps. 146 gezongen door ge meenteleden (vrouwen).

Lijk voor de kansel geplaatst.

't Kerkgebouw stampvol.

Lijkdienst door ds. Botha, van Stellenbosch.

Gebed.

Gez. 137: 1, 6, door de oude eerw. vader gekozen.

Rede: Gelezen Ps. 90; 1 Kor. 15: 19—28; Jo. 11: 25, 26; Heb. 13: 7.

Inhoud van rede:—Een buitengewone begrafenis. De persoon heeft geleefd onder buitengewone omstandigheden.

1. Het is een dag van droefheid.
2. Het is een dag van Nadenking.
3. Het is een dag van verootmoediging voor hen die de overledene leed aandeden.
4. Het is een dag van Bemoediging. Die God, die de overledene kracht gaf om te volharden, wil zulks aan allen doen, die Hem liefhebben.
5. Het moet een dag van beslissing zijn voor hen die nog niet de Heer hebben gekozen, en om wier bekering de overledene zo ernstiglik had gebeden. Jo. 11: 25, 26 en Heb. 13: 7 toegepast.

Slotgebed door ds. Joubert, van Noorder Paarl.

"Haastig ijlt de tijd voorbij," door kinderen gezongen.

Prof. Hofmeyr sprak een vertroostend woord bij het graf, en zeide, dat alles een doodskleur had (b.v. 't doodskleed en 't donkere graf); doch dat er werkelik geen dood was in de godvruchtige ontslapene.

Gez. 189: 1 door onderling N. van Graan opgegeven.

Gebed door diaken W. Robijn.

Gezongen door kinderen.

Kist in aarde afgelaten.

Begrafenis formulier door ds. Meiring gelezen. Slot.

GIJ ZULT VERWONDERD ZIJN

Hoe veel beter gij u gevoelt indien uw maag in goede orde is. Dr. Sheldon's Digestive Tabules zullen uw spijsvertering onmiddellik verbeteren. Overal verkrijgbaar.—Advt.

KENNISGEVINGEN.

De lezers worden omtrent onderstaande kenningevingen verwezen naar onze advertentie kolommen:—

VERKOPING (Publieke) van een plaats, levende have en losse goederen, te Cloetesdam, afd. Britstown, op Dinsdag, 8 Junie.

VERKOPING (Belangrijke publieke) van een grote, prachtige plaats en een kleinere erf, te Noorder Paarl, op Woensdag, 19 Mei.

ONDERWIJZERES gevraagd voor de dorpschool te Dealesville, O.R.K.

ONDERWIJZERES gevraagd voor een private school op boereplaats. Z. Z. de Beer, postbus 29, Harrismith.

KENNISGEVING aan krediteuren en debiteuren in zekere boedel te Britstown.

VAKATUREN bij het onderwijsdepartement in Transvaal.

TWEE gec. Onderwijzeressen gevraagd voor de A3 scholen te Pampoenkraal en Klipfontein. Hopefield schoolraad.

ONDERWIJZER of Onderwijzeres gevraagd voor de Elliot A3 school.

Kaapse Goevernement Spoorwegen.

TAFELBAAI HAVEN.

Opgaaf van schepen aangekomen en gedokt, cargo en levende have geland verscheept en overgeladen gedurende de week geëindigd 29ste April, 1909:

	Stoomboten.	Zeilschepen.	Tl.	Bruto tonnemaat
Schepen aangekomen.	20	3	23	102,022
Schepen gedokt	19	2	21	76,933

	Geland	Verscheept.	Overgeladen.	Tl.
Alg. cargo	8,050	928	0	8,978
Hout ...	416	0	0	416
Graan	4,663	311	0	4,974
Produkten	0	422	0	422
Kolen, spoorweg ...	982	0	0	982
Kolen, andere	2,006	65	977	3,048
Ballast	0	0	0	0
	16,117	1,726	977	18,820
Levende have	0	0	0	0

T. S. McEWEN,
Algemene Bestierder.

Kaapstad, 3 Mei, 1909.

Insolventies van de week.

VERKLAARD EN AFGEHANDELD IN HET KANTOOR VAN DE MEESTER.

VRIJWILLIGE OVERGAVEN.

Christian Petrus Johannes Bester, boer, van Bottelfontein, Malmesbury, 26 April; baten £63 6s. 6d., lasten £116 9s. 5d.

Coenraad Josephus Strijdom Botha, kosthuishouder, van Oudtshoorn, 26 April; baten £933 5s. 8d., lasten £1,546 9s. 2d.

David Brown, banketbakker, van King Williamstown, 22 April; baten £2,036 14s. 4d., lasten £8,741 13s. 7d.

Frederick Charles Chaplin, eigenaar van vst eigendom, van Kaapstad, 22 April; baten £1,770 11s. 1d., lasten £2,853 14s. 1d.

Nicholas Johannes de Jager, boer, van Vaalfontein, Uitenhage, 20 April; baten £42 7s. 6d., lasten £111 10s. 0d.

Jacobus Johannes Diedricks, van Middelkraal, Willowmore, 23 April; baten £1,660, lasten £1,977 10s. 0d.

George Verity Dyason, kontrakteur, van Little Prussia, Ceres, 26 April; baten £477 10s. 0d., lasten £561 8s. 1d.

Petrus Hendrik Ferreira, boer, van Otjeskraal, Uitenhage, 20 April; baten £51 10s. 0d., lasten £366 14s.

Hendrik Johannes Jacob Kruger, boer, van Tolpoort, Albert, 23 April; baten £593 12s. 6d., lasten £679 13s. 2d.

Arthur Monnington Nicholson, van Paarl, 26 April; baten £814, lasten £914 5s.

William Petrie, handelend als Wm. Petrie en Zoon, muziek handelaar, van Kaapstad, 26 April; baten £790 16s 5d., lasten £1,141 16s. 3d.

Frederick William Pohl, overleden, van Port Elizabeth, 19 April; baten £825, lasten £1,399 9s. 6d.

Johannes Hendrik Roos, gewezen boer, van Richmond, 23 April; baten £200, lasten £385.

David Foulkner Sinclair en William Sinclair, handelend als Gebrs. Sinclair, van Loxton, Victoria West, 26 April; baten 3,875 14s. 2d., lasten £5,129 4s. 6d.

George William Dundsdon, klerk, van Kaapstad, 29 April; baten £1,992 10s. 0d., lasten £2,327 5s. 10d.

John Victor Kisbey Green, algemene agent, van Prieska en Kleindoorn, Prieska, 27 April; baten £1,604 12s. 1d., lasten £1,976 10s. 5d.

Adriaan Jacobus Louw Hofmeyr, van Wellington, Paarl, 27 April; baten £313 7s. 6d., lasten £932 5s.

Frederick Alexander Kincaid, van Kaapstad, 28 April; baten £7,306 5s., lasten £8,252 3s. 1d.

Ahmod Mohamed, algemene handelaar, van Oudtshoorn, 29 April; baten £187 5s. 1d., lasten £272 14s. 3d.

Jeremias Robert Hendrick Muller, visser, van Trappies, Kalkbaai, Simonstad, 29 April; baten £430, lasten £537 2s. 2d.

Jacobus Jochemus Taljaard, boer, van Brackenfell, Stellenbosch, 29 April; baten £225, lasten £410 15s. 0d.

Adriaan Pieter van Niekerk, wegopzichter van Bowesdorp, Namakwaland, 28 April; baten £89, lasten £131 16s. 5d.

GEDWONGEN OVERGAVEN, BATEN EN LASTEN ONBEKEND.

Solomon Berkowitz en Adolf Glebowitz, handelend als Berkowitz en Glebowitz, van Concordia, Namakwaland, 20 April.

Solomon Berkowitz, van Concordia, Namakwaland, 20 April.

Adolf Glebowitz, van Kenhardt, 20 April.

Willem W. van der Merwe, van Calvinia, 16 April.

Christian Frederick Pietersen, van Rietfontein, Willowmore, 28 April.

ONDER VOORLOPIGE GEDWONGEN SEKWESTRATIE GEPLAATST DE BOEDELS VAN

Thomas Henry Williams, kruidenier, van Kaapstad, op last van rechter Maasdorp, 23 April, 1909; op petitie van R. Wilson, Zoon en Co., en R. Rumbelow en Co.

Thomas William Jones, van Wijnberg, Kaapse Afdeling, op last ven rechter Hopley, 26 April, 1909; op petitie van Benjamin Godlieb Heydenrych.

KOEBERG.

LANDELIKE RAAD GEOPPONEERD.

Een publieke vergadering van grondbezitters van Koeberg werd gehouden te Philadelphia op de 30ste April, 1909.

Als voorzitter werd gekozen de heer M. J. Louw en als sekretaris de heer A. W. Louw.

De voorzitter maakte duidelik, dat het doel dezer vergadering was om te spreken over het voorstel: "Om de Kaapse afdelingsraad af te schaffen en een landelike raad in de plaats te stellen."

Na uiteenzetting van de zaak, toonde hij aan hoe nodig het was voor de ingezetenen om te werken en niet toe te laten, dat dit voorstel onverhinderd wet wordt. Want, had men vroeger handelend opgetreden, dan was het misschien vandaag voor het land niet nodig gebukt te gaan onder wetten als de brandziekte-, aksijns- en schoolraadwet.

De heer P. Steyn stelde voor: "Deze vergadering van grondeigenaren van Koeberg, Kaapse afdeling, belooft hiermede aan de "Cape Flats Farmers' Association" haar medewerking tot opponeren van de voorgestelde landelike raad wet."

Dit voorstel werd door de heer J. N. Mostert gesekondeerd en algemeen aangenomen.

Hierop volgde een voorstel van de heer J. W. Loubser, door de heer A. Smuts gesekondeerd: "Dat een afgevaardigde worde gekozen om een konferentie bij te wonen, die later bepaald zal worden," dat door allen goedgekeurd werd.

Als zodanig werd gekozen de heer M. J. Louw en als secundus in deze zaak de heer M. Loubser.

Een vrije hand om te handelen op de konferentie werd aan de afgevaardigde gelaten.

A. W. LOUW,
Sekretaris.

Philadelphia,
30 April, 1909.

Hopetown Tak.

NOTULEN DER AFR. CHR. V.V.

Een algemene vergadering werd gehouden op de 9de April, ten huize van mevr. Jan Wiid. Geopend met gezang en gebed.

Notulen werden gelezen, goedgekeurd en getekend.

De vergadering ging toen over een presidente en vice-sekretaresse te kiezen.

Mevr. W. van der Walt werd als presidente en mevr. P. Steyn als vice sekretaresse gekozen.

Besloten £5 aan mevr. Louwrens te geven om haar onkosten naar het kongres te dekken; £2 als dankoffer aan de kerk; 10s. aan het Magdalena Huis 10s. aan de wieg en 10s. aan het Bethulie weeshuis te zenden.

De sekretaresse werd gevraagd onderzoek te doen hoeveel de onkosten wezen zal een leerling naar het spinschool te zenden, alsook een brief van waarderen van diensten te zenden aan de gewezene presidente dezer tak, mevr. Badenhorst, voor haar vele opofferingen en trouwe hulp.

Besloten allé zes maanden een vrij busje te zullen inbrengen, alsook dat ieder lid iets vrijwillig medebrengen zal naar elke vergadering, hetzij geld, eetwaren of andersins; alsook dat alle subskriptiegelden met de eerstkomende vergadering zullen betaald moeten worden.

De vergadering sloot met gebed.

B. v. d. BERG,
[illegible]resse.

Marktberichten.

QUEENSTOWN.

Van de heren Hartley en Co., Queenstown

28 April, 1909.

	s.	d.	tot	s.	d.
Boter (verse) ...	0	9	tot	1	0
Pastgelegde eieren ...	2	6	„	2	6
Eieren (verse) per doz ...	2	0	„	2	0
„ Handelaars per doz.	1	0	„	1	0
Hoenders, elk	0	9	„	1	3
Kalkoenen „ ...	4	0	„	7	6
Eenden „ ...	1	6	„	1	9
Aardappelen, per 100 lb.	5	0	„	6	0
Uien, per 100 lb. ...	3	0	„	3	0
Pompoenen, per doz. ...	1	3	„	2	6
Merg Pompoenen per doz.	1	0	„	1	0
Rapen, per bossen ...	1	6	„	1	6
Bietwortels, p. „ ...	1	0	„	1	0
Wortels, „	1	6	„	1	6
Kool, per doz. ...	1	0	„	3	0
Bloemkool	3	0	„	3	0
Erten, ...	0	6	„	0	6
Bonen, per lot ...	0	3	„	0	3
Limoenen, per 100 ...	1	0	„	3	0
Zuurlimoenen, per 100...	2	6	„	2	6
Pijnappelen, per doz. ...	0	9	„	1	0
Voer, per 100 lb. ...	5	0	„	5	0
Mielies, per 100 lb. ...	7	6	„	7	6
Gerst	8	0	„	10	0

JOHANNESBURG.

(Van Gebroeders Olivier, marktagenten.)

Officiële lijst van prijzen van produkten, als genoteerd op de ochtendmarkt, gehouden op

28 APRIL, 1909.

	s.	d.	tot	s.	d.
Zemelen, per 100 lbs.	9	0	„	9	3
Gerst, „ 150 „	9	7	„	14	3
Bonen per zak 200 lbs.	0	0	„	0	0
Boter per lb. ...	0	8	„	1	2
Bedding per vracht ...	11	0	„	30	0
Kaf per 100 lbs net ...	3	0	„	4	0
Eenden per stuk ...	1	9	„	2	6
Eieren, verse per doz.	2	3	„	3	0
Koloniaal „	1	6	„	2	0
Voer per 100lbs. lokaal	2	0	„	7	0
„ (Kaap)	6	9	„	6	9
Hoenders, per stuk ...	1	3	„	2	6
Brandhout, per vracht	0	0	„	0	0
Ganzen, per stuk ...	4	3	„	4	10
Kaffer koorn p. 200lbs.	8	7	„	10	7
Lucerne groen, p. 100bl.	0	0	„	0	0
„ per 100 lbs.	4	0	„	7	6
Manna per 100 lb.	2	3	„	3	6
Mielies, gele, per 200 lb.	9	0	„	9	8
„ witte „	9	1	„	10	2
Mieliemeel, p. 180 lb.	9	0	„	9	0
Uien, per 125 lb. Kol.	2	9	„	5	0
„ „ Plaatselike	10	0	„	10	0
Varkens elk ...	0	0	„	0	0
Aardappelen, best pl. 160 lb. ...	15	0	„	19	6
gemiddelde ...	11	0	„	11	9
Zout per zak 200	9	0	„	0	0
Zaad-haver per lb. 130 lb. zak	5	10	„	9	10
Boermeel gezift, ... zak 200 lb per	30	0	„	30	0
Kalkoenen, mannetjes	4	0	„	10	0
„ wijfjes	2	10	„	4	0
Tabak, gesnede, per lb.	0	2½	„	0	3½
„ rol	0	1½	„	0	4
Tarwe per 200 lbs....	17	0	„	21	6
Appelen, per kistje	2	0	„	10	0
Kool	2	0	„	6	6
Bloemkool... ...	1	6	„	5	6
Druiven per kistje ...	0	0	„	0	0
„ „ mantje ...	2	6	„	5	6
Naartjes per 100 ...	3	0	„	4	6
Limoenen, per 100 ...	2	6	„	3	0
Peren	2	0	„	3	0
Pruimen	0	0	„	0	0
Tamates	4	0	„	8	0

Paarl Municipal markt.

Rapport voor Zaterdag, 1 Mei, 1909. 32 Boeren; suksesvolle verkopingen; bedrag £25. In het vervolg zal de markt Woensdag en Zaterdagmorgen gehouden worden.

PRIJZEN.

Patatas, 1s. 3d. tot 1s. 9d. per bushel.
Bonen groen, 1s. 5d. parafine blik.
Aardappelen, 5s. tot 5s. 6d. per bushel.
Uien 1s. 6d. tot 1s. 9d. per bushel, 5s. 9d. per mud.
Groen mielies, 10d. per doz.
Boter (verse) 1s. 3d. tot 1s. 5d. per lb.
Eieren 1s. 7d. tot 1s. 10d. per doz.
Honing 8d. tot 9d. per graat.
Knoflook, 1d. per lb.
Most-konfijt, 9d. per bottel.
Hoenders 1s 0d. tot 1s. 11d.
Duiven, 6d.
Mielies, 12s. tot 12s. 6d. per mud.
Kool 3d. tot 4d. elk.
Rozijnen 2½d tot 2½d. per lb.
Kweperen 1s. 6d. tot 1s. 9d. per bush.
Haverhooi, 20s. 9d. per 100 blds.
Mebos, 9d. per lb.
Pompoenen, 5d. elk.
Droge Perziken, 2d. per lb.
Ook verkocht kastanjes, granaten, tamaten, brandhout, manden, appelen, bloemen, citroenen, guavas.

DOAN'S ZALF

IS HET "AFDOENDE GENEESMIDDEL" VOOR AAMBEIEN, ECZEMA, GORDELUITSLAG EN JEUKENDE HUIDZIEKTEN.

Aan aambeien te lijden, aan een van de meest verzwakkende en irriterende ziekten, die het lichaam aantasten; ze maken het leven bijna ondragelijk, te brengen de geestkracht van de lijder bijna tot het punt van vertwijfeling, vooral wanneer de ene na de andere behandeling te vergeefs geprobeerd is.

Daarom zal het voor velen een welkom bericht zijn, dat duizenden personen bevonden hebben, dat Doan's zalf een snel en blijvend geneesmiddel is voor deze verschrikkelijke kwaal; gewoonlik maakt de allereerste aanwending reeds een einde aan de prikkeling en jeuking, en wanneer de zalf behoorlijk wordt toegepast, wordt volkomen genezing spoedig tot stand gebracht. Aambeien komen meer voor bij vrouwen dan bij mannen, en onder de oorzaken daarvan mogen genoemd worden: forceeren van de darmen bij verstopping, vochtigheid, de gevolgen van kouvatten, of voortdurend zitten op een vochtige zetel.

Doan's Zalf is niet alleen een geneesmiddel voor aambeien, maar ook voor vele andere huidziekten zoals gordelroos, roos, jeukende huiduitslag (eczema), puisten, jeuk, schurft en zwarte puistjes.

Jeukende huiduitslag (eczema) komt veel voor bij mensen, die aan zwakte lijden, overwerkt of in zware zorg zijn —bij lijders aan rheumatiek of jicht, en bij personen die genoodzaakt zijn voortdurend in het nat te verkeeren, zoals bijvoorbeeld bij vrouwen bij het wassen. Het begint met rood worden en branden van de huid, hetgeen gevolgd wordt door plekjes die licht opzwellen, of "kopjes," welke soms openbreken en zich ontlasten. Dat de prachtige eigenschappen van Doan's Zalf geheel waar zijn, wordt gewaarborgd door het getuigenis van lijders, die de zalf gebruikt hebben.

In de Kaap Kolonie worden Doan's Zalf verkocht tegen 3s. 9d. per doos; of 6 dozen voor 20s. Deze prijzen sluiten in de zegel belasting, welke 6d. per doos is. Verkrijgbaar bij alle Apothekers en Magazijnen, of postvrij van Foster, McClellan Co., Postbus 1207, Kaapstad.

Afrik. Taal Vereniging

(Onder eië Redaksie.)

ONS TAAL IN KAAPSTADSE SKOLE.

Aan die Editeur,

In uw uitgawe van verlede Dinsdag het ik enige interressante versies uit die pen van vrind "Boerbok" gesien. Ons vrind het die ongeluk gehad om in die April nommer van die "Unie" 'n artikel te sien, waarin die skrywer, "M. J. S.," die toestand van ons taal in Johannesburg en in Kaapstad vergelyk, en die gevolg is syn klaaglied, waarin hy vra of 't waar is wat oom Stucki (ik vermoed, dit moet M. J. S. wees) hom vertel. Nou, als een, wat al lang in die Kaapstad woon en ook eens 'n tydjie Hollandse onderwyser was, wil ik "Boerbok" sê, hoe ver dit veilig is om in te neem wat hy so bereidwillig van oom S. syn pen insuig.

Laat ons tog sien wat dit is waaroor "M. J. S." sulke hartstogtelike trane van berou en verdriet stort. wanneer hy denk oor die toestand van ons taal hier in die hoofdstad. Ten eerste, omdat al die onderwysers en onderwyseresse in die Kaap, behalwe 'n paar, "die toevallig onderwys geven in de Hollandse taal," op die voornaamste skole in die stad en voorstede Engels is. En nou, wat is die bewys, wat M. J. S. aanvoer, dat al die andere dosente hier, behalwe natuurlik die enkele (die onderwys gee in Nederlands net so toevallig als op enig ander skool in ons land) Engels is? Natuurlik 'n aantyging van sulk 'n gewigtig en verdoemelike aard sal gesteun word deur oortuigende bewyse. En hierin word die leser dan ook nie teleurgestel nie, want, voorwaar! daar is gin tak van die Z. A. O. U. in die Kaapstad nie! Ag wat word nou van ons taal in die Kaap! Wanneer oom S. en vrind "Boerbok" weer naar die hoofdstad kom, sal hul gevoelige ore net Engels, Grieks, Joods en miskien 'n beetjie Nederlands hoor, maar Afrikaans, myn taal, hulle taal?— Nee! want hier is g'n tak van die Z. A. O. U. nie! In Johannesbueg met syn tak van 60 lede, en al die andere plekke in ons land, waar daar ook takke gevind word, daar alleen is ons taal veilig, daar alleen is die onderwysers en onderwyseresse Afrikaans!

Mag ik ook 'n vraag doen? Kan M. J. S. mij sê, of daar meer Afrikaans in Johannesburg gepraat word dan hier in die Kaap? Of kan dit miskien wees, dat "M. J. S." Afrikaans nie als ons taal of 'n vorm van ons taal beskou nie?

Ten twede klaag M. J. S., dat ons Kerk hier gin kerkskole opgerig het nie. Myn antwoord daarop is, dat ons Kerk hier net soveel vir onderwys en ons taal gedaan 't als in enig ander dorp of stad in ons land. Byna al die voornaamste skole in die Skiereiland het hul bestaan te dank aan ons Kerk, en onse predikante stel nog die diepste belang in die vooruitgang van die skole. Meer dan dit kan nie gesê word nie selfs van plaatse als die Paarl, Wellington en Stellenbosch nie, waarmee M. J. S. tevrede skyn te wees,—miskien omdat die Z. A. O. U. daar florerende takke het.

Ten laatste word daar gekla teen ons opvoedingstelsel. Nou ja, ik geloof nie dat daar veel mense is die heeltemaal tevrede met ons stelsel is nie. En dat daar veel meer vir Afrikaans sowel als vir Nederlands, kan gedaan word deur verbeteringe in ons stelsel, sal ik ook dan met niemand wil betwis nie. Maar waarom moet die Kaap dan al die skuld dra van daardie gebrek? Omdat, seg M. J. S., ons Kerk hier nie 'n voorbeeld vir ons land geset het deur haar eie skole te stig nie en omdat die onderwysers hier nie 'n tak van die Z. A. O. U. het nie.

Nou, vrind "Boerbok," wil jy myn woord daarvoor neem, dat die Kerk hier nog net so hard ywer vir opvoeding en vir ons taal als ooit te vore en als in enig ander plek in die land? Dat hier gin tak van die Z. A. O. U. bestaan nie, moet ik erken als 'n feit, maar 'n onoorkomelike ramp of iets wat die onvermydelike ondergang van ons taal voorspel, is dit glad nie.

Ik is,

A. J. PIENAAR.

Temple Chambers,
Kaapstad.

ANTWOORD AAN "BOERBOK."

Naar aanleiding van sekere insinuasies van M. J. S., laat "Boerbok" 't voorkom in syn gedig, alsof die myn nasionale gees heeltemaal dood is. Daarop antwoord ek:—

Nee, Boerbok, d'is nie heelmaal waar
Wat jou vertel oom Stukki,
Dat ek sou uit die rooie fles
Geneem het nie 'n slukkie,
Maar mondevol en nog net smous
Met pure jingoe-woestersous.

Ook is 't nie waar, dat meesters hier
In *Engels* net doseer nie,
En Nederlands gin druppeljie
Aan boerekinders leer nie:
Wat opdis daar oom Stucki oud,
Gebruik dit met 'n stukkie sout!

Myn skole algaar, glo my vry,—
Of 't hoë is of laë—
Verskaf in Neerlands onderwys
Op net so vele daë
As wat gegee word op die plaas
Alwaar oom Stucki speel die baas!

Om Stucki is wel 'n brawe man,
By tye selfs lieftallig,
Maar mintig, Boerbok, nou en dan
Is hy ook taamlik gallig!
Vat hy die pen dan op en skryf,
Geweldig kan hy owerdryf!

En netsoals hy het bewys
Dat hy van my nie hou nie,
So het hy ook laat blyk: ons taal
Kan nie op hom betrou nie.
Ons egte Afrikaans, ou maat,
Is iets wat ou oom Stucki haat.

D'is waar, myn gryse "Grote Kerk"
Waardeer te min jou nasie,
Maar ek het ook 'n ander kerk
Met ander reputasie:
Voorwaar myn jeugd'ge "Nieuwe Kerk"
Vertoon gin "tooi" veer aan syn vlerk.

Nee, Boerbok, ek—ou Kaapstad—is
Jou vader en jou moeder;
Uit my 't Suid Afrika gespruit.
Ek was jul aller hoeder.
Sou tussen my en myne nie
Dan nog bestaan ou simpatie?

KAAPSTAD.

GELUKWENS.

Aan die Hollandse Nasie met die geboorte van 'n dogtertjie aan Koningin Wilhelmina.

Ons ware Afrikaners, met soveel ander mee,
Wens ook vir jul geluk met die Prinsessie oor die see.

Vir Wilhelmina moet jul dank, want sy het volgehou,
En het nog altyd stiltjiesweg op haar geloof gebou.

Beskaamd het sy jul nasie nog nimmer teg gemaak
Seds nie toen Boer en Brit so fel in oorlog het geraak.

Sy het toe reeds bewys al, in haar is moed seer groot,
Toen sy aan Transvaal's President die "Gelderland" aanbood.

Dit het vir ons als nasie, aan jul weer vasgeknoop,
(Al het Prins van Oranje ons eens aan die Brit verkoop).

Vandaar dat ons gelukwens nou met vele word gepaar—
Mag God die jong prinsessie tog 'n lange loopbaan spaar!

LID VAN DIE A.T.V.

Perel,
30 April, 1909.

Federale Raad der Kerken.

(Uit *De Kerkbode.*)

AANBEVELINGEN *aan de verschillende Synoden der Gefedereerde Kerken ter overweging te worden voorgelegd.*

AANBEVELINGEN *van de vergadering gehouden op den 13den Maart, 1907, te Pretoria, in de Transvaal.*

1. De Raad geve het de Gefedereerde Kerken aan de hand om bij de stichting van nieuwe gemeenten op de grenzen een regeling te treffen zoodat de kerkelijke lijnen niet noodwendig die van den staat behoeven te zijn. Een gemeente zal dan kunnen bestaan uit deelen tot verschillende Kolonies behoorende.

Dit beginsel zal ook van toepassing zijn op reeds gevestigde gemeenten waar sulks door betrokken partijen noodig mocht bevonden worden.

2. De Raad bevele de Kaapsche Kerk aan om aan de Kerken in Natal, de O.R.K. en Transvaal, de gelegenheid te geven desverkiesende op het College Curatoren van het Theologisch Seminarium vertegenwoordigd te worden.

3. Naar het oordeel van den Raad behooren alle blanke christelijke genootschappen gezamenlijk plannen te beramen om het zendingwerk onder de heidenen in Zuid Afrika en daarbuiten, zoo ver het Britsch gezag zich naar het Noorden uitstrekt, onder behoorlijke controle en toezicht van bedoelde Kerkgenootschappen en der verschillende civiele administraties van Zuid Afrika geplaatst te krijgen.

AANBEVELINGEN *van de tweede vergadering van den Raad der Kerken, gehouden te Stellenbosch, op den 3den Maart, 1909.*

I. RE VERENIGD KERKBLAD.

1. Dat de drie bestaande Kerkbladen opgaan in één blad, hetwelk het gezamenlijk eigendom zal zijn van de vier Synoden, en door haar sal worden uitgegeven.

2. Dat het nieuwe blad wekelijks verschijne, in formaat 13 x 8½ duim, met ten minste 16 pagina's leesstof; twee kolommen op een bladzijde, zijnde de inteekening niet te bovengaande 10/- p.a.

3. Dat de volgende rubrieken, e.a., daarin behartigd worden:

a. Kerknieuws.
b. Inleidings Artikel.
c. Zending Nieuws.
d. Kroniek.
e. Kinderdeel.
f. Preek.
g. Biografie—ook van levenden.
h. Necrologie.
i. Onderwijs en Opvoeding.
k. Officieele Berichten.

4. Dat, zoo mogelijk, het Blad geïllustreerd zij.

5. Dat een Redakteur aangesteld worde tegen een salaris, zullende hij een predikant zijn.

6. Dat een Commissie van Toezicht, bestaande uit zeven leden, over het Blad door den Raad der Kerken benoemd worde (niet noodwendig uit zijne leden), die den Redakteur aanstellen en hem met raad dienen zal en voorts in voorkomende aanstellingen en uitbreiding, ens., van het werk optreden zal.

7. Dat, in geval er een tekort zij, dat proportioneel naar getalsterkte der Kerken tusschen ze verdeeld worde doch dat eenig batig saldo door de Commissie van Toezicht geadministreerd worde ten bate van het Blad, tenzij de Raad der Kerken van tijd tot tijd daarover anders beschikke.

8. Dat het aan de Commissie van Toezicht opgedragen worde de Pro Ecclesia Drukkerij of een andere drukpers aan te koopen, zullende de koopsom proportioneel tusschen de Kerken worden verdeeld.

9. Dat de Redakteur van het nieuwe Blad tevens bestierder zij van de drukpers met behulp van de Commissie van Toezicht.

10. Dat de naam van het Blad zal zijn: "De Kerkbode."

11. Dat dat Blad aan de Kaapstad uitgegeven zal worden.

12. Dat de eerste Commissie van Toezicht zal bestaan uit:

Primarii: Ds. B. P. J. Marchand, Ds. P. G. J. Meiring, Prof. Marais, Ds. J. D. Kestell, Ds. Paul Nel, Mnr. G. van Heerde, Mnr. G. M. Hofmeyr.
Secundi: Ds. J. du Plessis, Ds. D. J. le R. Marchand, Prof. Muller, Ds. P. Bosshoff, Ds. J. M. Louw, Mnr. T. Hofmeyr, Mnr. J. H. Conradie.

II. RE EENVORMIGHEID VAN DE KERKELIJKE REGISTERS EN VORMEN.

1. Dat de verschillende vormen voor Registers en vormen door de actuarii der Gefedereerde Kerken aanbevolen, zooals door den Raad gewijzigd, aan de Synoden ter goed- of afkeuring worden voorgelegd.

2. Dat de respectieve vormen van eenerlei formaat groot octavo (foolscap) zullen zijn, op goed stevig papier zullen worden gedrukt en het Zegel der Kerk bovenaan zullen dragen.

3. Dat, ten einde onnoodige uitgaven te vermijden, de thans voorhanden zijnde Registers en vormen desverkiezende, mogen worden gebruikt, totdat de Registers vol en de voorraad vormen uitgeput zullen zijn.

4. Dat, ingeval deze aanbevelingen door twee of meer Synoden worden goedgekeurd, blijve het aan de Actuarii dier Synoden opgedragen om in overleg met elkaar er uitvoering aan te geven.

5. Dat, waar het nog niet geschiedt, er een volledig verslag van inkomsten en uitgaven door iedere gemeente jaarlijks bij de Ringsvergadering zal worden ingediend.

III. AANGAANDE VEELWIJVERIJ:

"Deze vergadering is van oordeel: (1) dat de veelwijverij der heidenen, eene schrikkelijke zonde is, die in de gemeente des Heeren niet mag gedoogd worden; (2) dat geene personen uit het heidendom, die in deze zonde blijven, tot de gemeente des Heeren mogen worden toegelaten; (3) dat personen uit het heidendom, die zich aan deze sonde schuldig maken en toch met ernst naar toelating tot de gemeente des Heeren zoeken, met voorzichtigheid, geduld en volharding behooren onderwezen te worden, totdat zij door Gods genadige werking ertoe gebracht worden met dit heidensch euvel geheel te breken."

IV. Dat, aangezien de wetten rakende het huwelijk in de verschillende Koloniën niet in alle opzichten dezelfde zijn, en aangezien zich een geval kan voordoen waarin een persoon, die wegens overspel door hem of haar gepleegd wettig gescheiden is, na radikale verandering in het leven weder huwen wil, zoo is deze vergadering van oordeel dat de zaak door deze vraag aan de orde gesteld, moet worden gelaten in handen des leeraars, die met inachtenming der wetten waaronder hij staat en het gebruik van eigene discretie er naar goedvinden zal handelen.

V. Dat niemand tot den Status van Zendeling toegelaten worde die niet eene theologische opleiding genoten heeft in een erkend seminarium of opleidingschool.

VI. Dat de Synoden der Gefedereerde Kerken ieder een Commissie vertegenwoordigende die Kerk sal benoemen om in samenwerking met de Commissie der Ned. Herv. of Geref. Kerk der Transvaal de Zending onder Israël te behartigen.

VII. Dat Emeriti, afgetredene en geschorste Predikanten en Zendelingen, of die om andere redenen uit de bediening zijn, zullen staan onder de wetten en bepalingen dier Kerk onder welker ressort zij woonachtig zijn of tijdelijk vertoeven.

VIII. De verschillende Synoden nemen in ernstige overweging de vraag of de tijd niet gekomen is voor de stichting eener gemeenschappelijke Normaalschool ter opleiding van onderwijzers.

IX. Beschijvingspunt No. 3 luidt: "De H.E. Raad der Ned. Geref. Kerken in Zuid Afrika doe zoodanige aanbevelingen bij de Synoden der Gefedereerde Kerken, waardoor de wetsartikelen, betreffende de legitimatie van Predikanten bij de verschillende Kerken eenstemmig zullen zijn, alsook wat betreft het vervallen van de legitimatie." Besluit hierover: "B. p. No. 3 worde verwezen naar de Actuarii der Gefedereerde Kerken ten einde hetzelve te overwegen en zoo mogelijk met het oog op hetgeen verlangd wordt bij wijze van voorstel of rapport van de verschillende Synoden ter goedkeuring voor te leggen."

Tuiniers-Almanak.

(DOOR T. J. HOFMEYR.)

MEI.

Daar men gedurende deze maand op regen rekenen kan is het nu de tijd voor hen, die geen water hebben om tuin te maken. Het is het best te planten zodra de eerste regens de grond genoegzaam nat gemaakt hebben, daar de planten in Mei veel gauwer groeien dan wanneer de winter op zijn koudst is.

Gedurende deze maand plant men van Kaaps zaad wintersalade, spitskool, boerebonen, radijs, spinazie en erten. Uien kunnen nu ook nog gezaaid worden; doch voor andere groentesoorten gebruikt men nu uitsluitend Europese zaden. De groei van uien planten wordt zeer bevorderd door ze wat guano te geven. Dat kan gedaan worden door de guano samen met het zaad in te hakken of in te spitten, of later nadat de planten uit de grond zijn, gedurende een regenbui dunnetjes op de bedden te strooien.

De grond van aardappelen, die in April geplant zijn, moet gedurende deze maand tussen de rijen los gespit worden. Waar guano gebruikt wordt, moet men het tussen de rijen strooien, voordat men de grond omspit.

De tuinsloten moeten nu schoongehouden worden om aan het regenwater een vrije afloop te geven, daar te veel vocht de planten doet kwijnen en verrotten.

VERBANDLIJSTEN.

29 MAAR.

HYPOTHEKEN.

J J v d Merwe (J.zn.), F C J Bester (org)—Smuts en Koch — Malmesbury.
A J Steenkamp—J G L Strauss—Calvinia.
F J le Roux—G P van Zyl—Swellendam.
C S Kotze (C.H.zn.)—W A N v Niekerk—Piketberg.
G v Tonder—E M M Meyer—Prins Albert.
G v Tonder—A J v Tonder—Prins Albert.
A Hamilton—M E Wessels—Roertson.
J Ginserg—B Norton—Barkly Oost.
J C Raubenheimer—V G F Solomon—Stockenstrom.
M J M Fick—Malmesbury Board, etc.—Malmesbury.
J W de Villiers—D J Schwartz—Paarl.
S C, S J C, W C Delport—Boedel S A Cloete—Bedford.
G Newton—Port Elizabeth Assurance and Trust Co.—P. Elizabeth.

KUSTINGS.

Oudtshoorn Land Development Co, Ltd., C Heller, A F Burdett, F H le Sueur (borgen)—W G Olivier—Oudtshoorn.
H T Melville—Municipaliteit van Matatiele — Grikwaland Oost.

VEREDERE SEKURITEIT.

W Kermath—H Beard—Kaap.

ALGEMEEN.

C F Reid—Algemene Boedel- en Weeskamer—Burgersdorp.
H Gellanders, E Campbell, Gellanders en Campbell—W Watson—P. Elizabeth.
J James—F B Hardaker—Uitenhage.

KONTRAKTEN.

B R Leach—S I E Els—Komgha.
C F L Hullen—C J G van Schalkwijk—Kaap.

30 MAART.

HYPOTHEKEN.

W T Amos—H Fitchat—Albany.
E H Meyer—Boedel H E S Potgieter—Humansdorp.
M L Foxcroft—Uitenhage Eksekuteurskamer en Trust Co.—Uitenhage.
P J J Scheepers—C Howitson—Uitenhage.
L J du Plessis—W M en J T Gilmour—Tarka.
H C Rowlands—L I Rigg—Swellendam.
Boedel J Campbell—Guardian Assurance and Trust Co. of Port Elizabeth, Ltd., als Curator Bonis van eigendom van W L Campbell.
J A J de Beer—Borg onder het gemeenschap van goederen kontrakt van H H D en D M R Christian—Aberdeen.
F W Nuns—J M Hutton—Oudtshoorn.
J W, G E Helm—G P Heese—Riversdale.
E J Nel—E J Punter—Port Beaufort.
G C Smith—C W Harvey—Uitenhage
W Pege—R G Attwell—Aliwal Noord
L Solomon—Johnson en Von Holdt—Ladismith.

KUSTINGS.

J C Leonard—R F Leonard—Bedford.
M L Foxcroft—W J Puffett—Uitenhage.

ALGEMEEN.

T Brandt—H Kenner, handelende als Kenner en Co.—Oudtshoorn.
T K Kellsey—H Chase—Uitenhage.

KONTRAKTEN.

S Aronowitz—L Bloch—Oranje Rivier Kolonie.
A J Willcox—A Palmer—Salisbury.
G M Browne—M M Chamberlain—Grikwaland Oost.

31 MAART.

HYPOTHEKEN.

P J de Wet—Ned. Geref. Kerk te Tarkastad—Tarka.
W D Steyn—S P H de Villiers—Paarl.
W J Swailes—Boedel E Atherstone—Albany.
J C Beckett—Grahamstown Building Society—Grahamstown.
R C de Villiers, jun.—Paarl African Trust Co.—Paarl.
J R McGregor—Borg onder M S van J Gruber en Marie van Pebrechts—Aliwal Noord.
C M J Pietersen—M L Krige—Steytlerville.
L Hegleson—R E Ball—Kaap.
W F Haylett—General Estate en Orphan Chamber—Kaap.
A, J, S Lewin, Lewin Brothers—Zeederberg en Duncan—Prins Albert.
J P S Pretorius—J G L Strauss en F J Strauss, jun.—Calvinia.
J M Geyser—C J en J C P Bekker—Oudtshoorn.
M M Berry—E.P. Building Society of Grahamstown.—Somerset Oost.
J J Swanepoel—Guthrie en Theron—Caledon.
C H J Badenhorst — Battenhausen Bros.—Britstown.
I J Vlok—J A du Plessis—Sutherland.

KUSTINGS.

S Gangha—A Rein—Grikwaland Oost.
B E Mollett—W A J v Wyk—Calvinia.
C A Visagie—W A J v Wyk—Calvinia

ALGEMEEN.

C Goldstein—M Friedland—Wellington.
T Rutherford—D Versfeld Riversdale

KONTRAKTEN.

J G Atkins—M B McKerrow—Kaapstad.
J G Paterson—W Grewar—Kaap.
S K Minller—A M Hanson—Johannesburg.

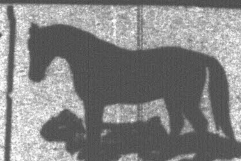

BELANGRIJKE PUBLIEKE VERKOPING

VAN

Vaste en Losse Goederen,

AAN DE PAARL.

DE ondergetekende, een plaats in de Vrijstaat aangekocht hebbende voor zijn Zoons, met wie hij zich daarheen gaat begeven om te boeren, zal publiek doen verkopen op

WOENSDAG, 5 MEI, 1909, om 10 ure precies,

I. Zijn Alombekende Woning en Bezigheids Stand, bekend als de Boven Paarl Bakkerij, alwaar eene Bakkerij en Winkel voor ruim 24 jaren lang zijn gedreven door de eigenaar selven behalve ook voor vele jaren door een vroeger eigenaar. Het Eigendom is beplant met Keurige Vruchtbomen en Wijngaard, en de Gebouwen zijn in de beste staat van reparatie. Waarlik een kans voor een jonge Afrikaander, die een goede bezigheid met voordeel wenst voort te zetten.

II. Zekere Vier Erven, waarvan drie beplant, gelegen annex de plaats van de heer T. J. Louw, vroeger bekend als de "Stokerij Gronden."

III. Al de Losse Goederen, bestaande uit— 1 Schimmel Ruin Buggy Paard, 3 Eerste Klas Ezels, 4 Gemeste Varkens, 62 Hoenders, 1 Lichte Wagen (Koloniaal), 1 Amerikaanse do., 2 Brood Karren, 1 Spider (bijkans nieuw), 3 Bicycles, 1 Pakhuis (21 x 72), Boerderijgereedschap, 12 Vrachten Graniet Klippen (voor bouwdoeleinden), 20,000 Gebrande Bakstenen, 1 Lot Tiels ("Bosman's Stenen"), 62 8-vt. Zinken Platen, Enkele en Dubbele Tuigen, 52 lbs. Wilkinson's Compressed Hops, 32 Zakken Steenkolen, 2,500 Stukken Gekloofd Dennehout, Haver, Koorn, Mielies, Rog, Zemels, Meel, Kaf (best Anker Flour), Wijn, Azijn, Uien, Aardappelen, Zakken, Schalen, Balies, enz., enz.

IV. WINKEL—Fijn en Smeerwaren, Negotie Goederen, alsook Rakken, Lampen, ens.

V. Het Gewone Assortiment Huismeubelen, 2 Dubbel-loop Hagel Geweren, Stoepbanken, en een menigte andere Goederen, te veel om te omschrijven.

Kom koop, laat deze kans niet voorbij gaan.

H. L. MINNAAR.

A. B. DE VILLIERS & CO., Afslagers en Waardeerders, enz.

PUBLIEKE VERKOPING TE

CLOETESDAM, Afd. Britstown,

OP

Dinsdag, 8 Junie 1909,

Beginnende om 10 uur 's morgens precies.

DE ondergetekende, daartoe gelast, zal per publieke veiling aanbieden ter verkoping, op bovengemelde datum en plaats,

TEN EERSTE:

Voor rekening van de Boedel van wijlen ANDRIES WILLEM JOHANNES JOUBERT en ANNA MAGDALENA JOUBERT (geb. Prinsloo).

LEVENDE HAVE.—150 Bastard en Afrikaner Ooien, 13 Bok Kapaters, 35 Bok Ooien, 25 Hamels, 17 Merino Ooien, 1 Paard.

LOSSE GOEDEREN.—Een Bokwagen, 1 Kapkar, 1 Buggy, 1 paar Kartuigen, 10 Donkietuigen, 1 Ploeg, 1 Kruiwagen, 3 Zwingels met Ketting, 1 Hagelgeweer, 1 Zeeppot.

HUISRAAD.—3 Tafels, 2 Rustbanken, 10 Stoelen, 3 Houten Kisten, 3 Ledikanten met Beddegoed kompleet, 1 lot Breekwaren, Messen en Vorken, 1 lot Keukengereedschap, enz., enz.

TEN TWEEDE:

Voor rekening van de heer JAN ABRAHAM.

De plaats, genaamd "LEKKERWATER," zijnde een deel van de plaats CLOETESDAM, groot 2,572 morgen en 88 vierkante roeden, grenzende aan de plaatsen Middelwater, Brinkspan, Cloetesdam en Maanhaar.

Op dit eigendom staat een gerieflik woonhuis met 5 vertrekken, een buitenkombuis, en een buitengebouw met 3 vertrekken. Verder zijn er ook goede dipkraal en diptank.

Dan zijn er ook landerijen voor 4 mudden zaad, die benat worden door windpompen en de grote windam bij de woonstede waarin de eigenaar van Lekkerwater een recht heeft. Er zijn er ook Twee Boomgaarden, de een bevattende omtrent 180 vruchtbomen, en 270 Wijngaardstokken, en de andere boomgaard bevattende omtrent 40 vruchtbomen en wijngaardstokken.

Er is ook een andere opstal op de plaats met een woonhuis en 3 kralen.

De plaats Lekkerwater is rijkelik voorzien met water bij de woonstede en verder zijn er ook twee goede windammen in het buitenveld. Op de plaats staan twee windpompen die in goede werkende orde zijn.

Een deel van de plaats is op de grenslijn omheind met 6 draden. Het veld van de plaats Lekkerwater is bekend voor goed veld, bestaande uit Karroo, Vlei en gebroken veld, en is uitmuntend geschikt voor groot- en kleinvee.

De plaats Lekkerwater is omtrent 3 uur rijdens van Britstown en de Spoorweg loopt omtrent 2 uur vanaf de plaats.

TERMEN van Verkoping zullen zeer gemakkelik gemaakt worden.

Vergeet niet: DINSDAG, de 8ste JUNIE, 1909.

P. S. CILLIERS, Afslager.

Britstown, 29 April, 1909.

Het zal enig persoon vrijstaan om vee en andere levende have naar de verkoping te brengen, waarvan men vroegtijdig de Vendu-Afslager gelieve kennis te geven.

R. CANE en ZONEN,

– KOLONIALE –

Monumentale Werken,

Strand Straat 80, KAAPSTAD.

Tak Bezigheden:

Kerk Straat, WYNBERG.
Main Weg, MOWBRAY, en
Oxford Straat, OOST LONDEN

Monumenten en Grafstenen in Marmer of Graniet Vervaardigd en Opgericht op enig Kerkhof in Zuid Afrika.

Porceleinen Kranzen en Kruizen altoos in voorraad.

Geillustreerde Tekeningen en Prijs Lijst posterij op applikatie.

HET NIEUWE FRANSCHE GENEESMIDDEL

THERAPION

THERAPION No. 1

THERAPION No. 2

THERAPION No. 3

Verkrijgbaar bij alle takken van LENNON Ltd., in Zuid Afrika.

Drukwerk van alle Beschrijving.

Van de Sandt de Villiers Drukpers Maats., Bpkt., Kaapstad.

Kaapse Goevernements Spoorwegen

Tenders voor Voorraad Goederen.

TENDERS zullen door de Voorzitter van de Tenderraad, Kaapstad, ontvangen worden tot 12 uur des middags, op Dinsdag, de 1ste Junie, 1909, voor het leveren van de volgende voorraad Goederen:—

Cement, Katoen Afval, Draad en Manilla Touw.
Loodwit en "Red Lead" (rode menie), Zeep, Antifriktie Smeer, Metalen.
Omheinings Materiaal en Pijpen.

Specifikaties kunnen ingezien en tenderbiljetten verkregen worden aan het Kantoor van de Agent-Generaal, Victoria Straat 100, Londen, S.W., en van de Spoorweg Magazijnen, Kaapstad, Port Elizabeth en Oost Londen.

De laagste of enige tender behoeft niet noodzakelik aangenomen te worden.

CHAS. COCK,
Hoofd Spoorweg Magazijnmeester.

Kantoor van de
Hoofd Spoorweg Magazijnmeester,
Kaapstad, 31 Maart, 1909.

AFDELINGSRAAD VAN PHILIPSTOWN.

SLUITEN VAN WEGEN.

KENNIS wordt bij dezen gegeven, dat er applikatie is gedaan door de heer J. W. BREDENKAMP, van de plaats Paardenberg, in deze Afdeling, voor het sluiten van de volgende publieke wegen, namelik:

1. Te worden gesloten: De weg beginnende op de grens tussen de plaatsen Wolvekuil en Grasbult, lopende vandaar in een Noord-Oostelike direktie tot aan de grens tussen Grasbult en Beestdam, sirka 1,300 treden ten Oosten van de weg, *tussen Wolvekuil* en Grasbult.

2. Te worden gesloten: De weg beginnende op de grens tussen Wolvekuil en Grasbult, lopende vandaar in een Noord-Westelike direktie tot aan de grens tussen Grasbult en Jakhalskuil, sirka 1,200 treden ten Westen van de weg tussen Wolvekuil en Grasbult.

Te worden geopend in plaats ervan:—Een publieke weg beginnende bij de Deviatie op de grens tussen de plaatsen Wolvekuil en Grasbult, lopende tegen Noord naar de plaats Grasbult, waar er dan twee wegen zijn elk naar Beestdam en Jakhalskuil.

Overeenkomstig Sektie 152 van Wet No. 40 van 1889, is het het voornemen van de Raad Zijn Excellentie de Goeverneur te verzoeken, te verklaren, dat de gezegde wegen zullen verlegd en gesloten worden.

Alle personen, die objekties hebben tegen de deviatie van de gezegde wegen en het sluiten ervan, worden verzocht zodanige beswaren binnen drie maanden vanaf datum dezes bij de ondergetekende in te dienen.

Op last,
L. S. BESTER,
Sekretaris.

Afdelingsraad Kantoor,
Philipstown,
14 April, 1909.

AFDELINGSRAAD VAN PHILIPSTOWN.

SLUITEN VAN WEG.

KENNIS wordt bij dezen gegeven, dat er applikatie is gedaan door de heer G. J. J. van Vuuren, van de plaats De Put, van deze Afdeling, om de hierondervolgende Weg te sluiten, t.w.:—

Te worden gesloten voor publiek verkeer:—Een gedeelte van de geproklameerde Philipstown—Petrusville Weg, beginnende op een punt sirka 400 treden van het woonhuis, plaats De Put, lopende vandaar Zuidwaarts, een afstand van 1,200 treden, alwaar het te worden geproklameerd gedeelte weer binnenloopt op het punt van deviatie, sirka 500 treden vanaf het punt waar de Knoffelfontein Weg het te worden gesloten gedeelte binnenloopt.

Te worden geopend inplaats ervan:—Een Publieke Weg, beginnende bij het punt van deviatie, sirka 400 treden van de woning, De Put, lopende vandaar in een Zuid-Oostelike direktie sirka 500 treden, vanwaar het allengskens Zuid-Westwaarts loopt, een afstand van 700 treden en loopt de hoofdweg in op het punt van deviatie, sirka 500 treden vanaf het punt, waar de Knoffelfontein Weg het te worden gesloten gedeelte binnenloopt:

In overeenkomst met Sektie 152 van Wet No. 40 van 1889, is het het voornemen van de Raad Zijn Excellentie de Goeverneur te vragen de gezegde weg verlegd en gesloten te verklaren.

Alle personen, die objektie hebben tegen de deviatie en het sluiten van gezegde weg, worden verzocht zodanige beswaren binnen drie maanden vanaf datum dezes bij de ondergetekende in te dienen.

Op last,
L. S. BESTER,
Sekretaris.

Afdelingsraad Kantoor,
Philipstown, 14 April, 1909.

Geënte Stokken te Koop.

VERKRIJGBAAR bij de ondergetekende te Vredenhof, Noorder Paarl, de volgende soorten Geënte Amerikaanse Stokken, die alle geënt zijn op Jacquez wortel, te weten:—

Witte en Rode Hanepoot,
Rode Muscadel, Witte Groendruif
en *Kristal.*

Gewaarborgd van goede draagstokken zoals voorheen.

Termen van betaling overtreffen alle vorige jaren en zeer aannemelik.

G. A. RETIEF.

Vredenhof,
Noorder Paarl,
19 April, 1909.

KENNISGEVING

BELANGRIJKE VERGADERINGEN.

De Ed. J. A. C. GRAAFF, L.W.R.,

ZAL de Kiezers toespreken te

PORTERVILLE,

Op WOENSDAG, 5 DEZER, om 10 uur v.m.;

EN

PIKETBERG,

om 3 uur n.m., dezelfde dag,

Omtrent de belangrijke Nationale Kwestie: de Konsept-Konstitutie. Andere leden zullen waarschijnlik ook tegenwoordig zijn.

Waarschuwing.

DE ondergetekende wenst mits deze aan het Publiek keunis te geven, dat hij jachten ten strengste op zijn plaats Bovenfontein, Distrikt Malmesbury, verboden heeft, en dat enig persoon, hetzij Blanke of Kleurling, die op gemelde Plaats jacht, hout kapt of op enige wijze met rijtuig, paard of vee in zijn veld overtreding doet, streng en zonder aanzien des persoons volgens wet zal worden vervolgd.

D. B. SMIT,
Eigenaar.

Groenfontein,
20 April, 1909.

WAARSCHUWING.

KENNISGEVING geschiedt hiermede aan allen dat het jachten met hond of geweer en ook het steken van netten op ons eigendom, De Plaat, distrikt Piquetberg, ten strengste verboden wordt en een ieder die zich daaraan schuldig maakt, zal volgens wet vervolgd worden zonder uitzondering des persoons.

JAN COETZEE,
JOHANNES VON LITZENBORGH,
DANIEL COETZEE.

Waarschuwing.

WIJ, ondergetekenden, eigenaars van de plaatsen Kromrivier en Matjesrivier, geven hiermede kennis, dat er geen Trekpad over onze plaatsen bestaat. Hierin worden spekulateurs en anderen wie het mogen aangaan, gewaarschuwd.

Overtreders zullen zonder aanzien des persoons vervolgd worden.

JAN VISSER,
HERMANUS KRIEL,
JACOBUS LIEBENBERG,
FRED. LIEBENBERG.

Piketberg,
28 April, 1909.

Kennisgeving aan Krediteuren en Debiteuren.

In de Boedel van wijlen ANDRIES WILLEM JOHANNES JOUBERT en vooroverleden echtgenote ANNA MAGDALENA JOUBERT (geb. Prinsloo), van Cloetesdam, Britstown.

ALLE personen, die enige rekeningen hebben tegen of verschuldigd zijn aan bovengenoemde Boedel, worden verzocht deselve in te leveren of te betalen ten kantoor van de ondergetekende binnen ses weken vanaf datum dezes.

P. S. CILLIERS,
Prokureur voor de
Ex. Testamentair.

Britstown,
21 April, 1909.

HORLOGES.

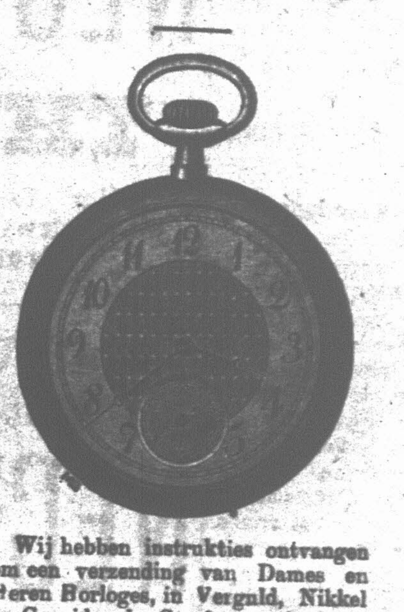

Wij hebben instrukties ontvangen om een verzending van Dames en Heren Horloges, in Verguld, Nikkel en Geoxideerde Staal van de hand te setten. Deze Horloges zullen later niet meer te verkrijgen zijn, doch zolang de voorraad duurt, zullen wij één van de beide, vracht betaald, naar enig deel van Zuid Afrika, op opvangst van Postwissel voor 10/6, toezenden.

R. P. STARLING & Co.,
Z. A. Mutual Gebouwen,
Darling Straat,
KAAPSTAD.

Agent "Ons Land."

Bij deze wordt kennis gegeven, dat de heer Willie Genis, te Garies, Namakwaland, als Agent voor "Ons Land," "Ons Weekblad" en "De Goede Hoop" is aangesteld, in de plaats van de heer Gerard Genis, die overleden is.

C. P. SCHULTZ,
Sekretaris.

Van de Sandt de Villiers en Co.,
Beperkt, Kaapstad,
15 April, 1909.

Gratis! Gratis!! Gratis!!!

EEN NIEUW PROCES FOTO MEDALJON

gewaardeerd op 15/-, zal gratis toegezonden worden. Verlangt gij het?

ZEND EEN FOTO EN 7/6,

en ik zal u een Permanente levens-gelijkende Vergroting (goede waarde voor 21/-) toezenden, alsook de Medaljon, welke als een broché of pendant gedragen kan worden. Dit is een advertentie aanbod, en duurt slechts voor het tijdperk van deze advertentie.

Bestellingen uitgevoerd in stipte volgorde. Zend heden.

CAMPBELL MUNRO, Foto Artist,
Lytton Straat 20, Observatory.

BALJUW VERKOPINGEN.

Distrikt CLANWILLIAM.

In het proces tussen JACOBUS PETRUS NIEHAUS en MICHAU en DE VILLIERS, eisers, en HENDRIK ANANIAS MARTHINUS RETIEF, verweerder.

IN volvoering van de Uitspraak van het Hooggerechtshof in bovengenoemd Geding, zal een verkoping gehouden worden te

ELANDSFONTEIN,

In het gezegde distrikt, op

WOENSDAG, de 12de dag van MEI, 1909,

van het volgende, t.w.:—

277 Schapen en Bokken
2 Jonge Muilen
Tweede-Hands Kar.

Verkoping begint te 10 uur v.m.

LEWIS G. H. POCOCK,
Kantoor van de Onder-Baljuw.
Onder-Baljuw,
Clanwilliam, 30 April, 1909.

Komen Aanlopen

OP de plaats Vrijmansfontein een Donkerbruin Merrie Paard, met kol voor kop en alle vier poten beslagen.

De eigenaar kan dezelve terug bekomen mits betalende alle onkosten.

Wid. E. DREYER.

Vrijmansfontein,
P.K. Durbanville.

Tulbagh Schoolraad.

BENODIGD

HOOFDONDERWIJZER voor de 1ste Klas Publieke School, Tulbagh. Salaris £275 p.a., met vrije woning (of huishuur).

Applikaties, vergezeld van Kopieën van Certifikaten en Getuigschriften, te worden gezonden aan Ds. J. H. v. Aarle, Sekretaris, School Kommissie, niet later dan 18 Mei, aanst.

Applikant moet zijn gegradueerd en gecertificeerd. Kennis van Hollands en Engels een vereiste, alsook ondervinding en goede discipline.

Werkzaamheden te beginnen in Julie, aanst.

JOS. FOURIE,
Sekretaris,
Schoolraad.

Tulbagh,
23 April, 1909.

Robertson Schoolraad.

Onderwijzeressen Gevraagd.

1. EEN Kindergarten Onderwijzeres voor de Hoge School. Salaris £100 per jaar.

2. Een Onderwijzeres voor de private plaatsschool, Noree. Salaris £50 per jaar. Vrije kost en inwoning. Werkzaamheden te beginnen op de 19de Julie, 1909.

Applikaties, met Kopieën van Getuigschriften, zullen ontvangen worden door de ondergetekende tot de 22ste Mei, 1909.

MATTHEW NICOL,
Sekretaris

Schoolraad Kantoor,
Robertson,
22 April, 1909.

Clanwilliam A2 School.

Geamendeerde Kennisgeving.

DAAR het het voornemen is om een Matrikulatie Klas in bovengenoemde school te vormen, en om de graad van de School so gauw de gelegenheid zich voordoet, in een Eersteklas School te veranderen, worden hiermede applikaties gevraagd voor de betrekking als Principaal Onderwijzer, die gekwalificeerd moet zijn om de Matrikulatie Klas op zich te nemen. Salaris £250 per jaar met vrije woning.

Werkzaamheden te beginnen vanaf het Julie, 1909, kwartaal.

Er wordt van de geslaagde applikant verwacht, dat hij het Kost Departement, in verband met de school, op zich zal nemen.

Applikaties, vergezeld van Certifikaten en Getuigschriften, welke verdere biezonderheden moeten vermelden betreffende de leeftijd, of men gehuwd of ongehuwd is, enz., geadresseerd aan de ondergetekende, zullen door hem ontvangen worden tot de 1ste Junie, 1909.

Verdere biezonderheden op aanvrage verkrijgbaar van

P. ALBS. BRAND,
Hon. Sekretaris.

Clanwilliam,
30 April, 1909.

W. G. COMBRINK,

DE OUDSTE KOLONIALE HORLOGE EN JUWELIERS WINKEL

(GEVESTIGD 1836.)

Nu Verhuisd naar No. 74a, LANGSTRAAT,
(Twee deuren van Kortemarkt Staat)
KAAPSTAD

DRINK DELICIEUSE
NECTAR
THEE
De beste voor de KONSTITUTIE.

DRINK DELICIEUSE
NECTAR
THEE
Allen zijn VERENIGD om haar te prijzen.

DRINK DELICIEUSE
NECTAR
THEE
Het PREMIER merk.

DRINK DELICIEUSE
NECTAR
THEE
Voor alle MENSEN te allen tijde.

DRINK DELICIEUSE
NECTAR
THEE
De beste Waarde in de Handel.

DRINK DELICIEUSE
NECTAR
THEE
De aller Verfrissendste en Verkwikkendste drank.

DRINK DELICIEUSE
NECTAR
THEE
Vol gewicht gewaarborgd.

NECTAR
THEE
Wordt verkocht door alle Kruideniers en Algemene Magazijnen door geheel Zuid-Afrika in ¼ lb., ½ lb. en 1 lb. lood verzegelde Pakketten en in ½ lb., 1 lb. en 3 lbs. prachten gedekoreerde tinnen

Manden. Manden.

Tegen grote vermindering in prijzen.

Bushel maat, inferieur Rotting 20/-, Medium, 25/-, Superieure 30/- per dozijn. Bottelmanden, twaalf afdelingen, licht vervaardigd, 30/-, Medium 36/-, Superieure 42/- per dozijn; andere maten en soorten tegen dergelijke lage prijzen.

Alle soorten Rotting Manden vervaardigd op de kortst mogelike kennisgeving bij de

Koloniaal Manden Fabriek
(The Colonial Basket Works),

Het oudste, goedkoopste en aller vertrouwbaarste Magazijn In de handel in de Kolonie.

GEVESTIGD 28 JAREN.

Kortemarkt Straat 34, KAAPSTAD.

JAS. TEMPLER, Eigenaar.

DARTER'S,

Darters Gebouwen, KAAPSTAD,

VOOR

DE NIEUWSTE EN BESTE

MUZIEK, - PIANO'S, - ORGELS.

JUIST GEPUBLICEERD:

'MERRY THOUGHT' LANCERS.

door

GERTIE WAINWRIGHT,

Speciaal gekomponeerd voor Kaapse Dans Partijen. Gemakkelik te spelen. Prijs: Postvrij, 2/1.

DARTER en ZONEN,
KAAPSTAD,
GRAHAMSTOWN, UITENHAGE en STELLENBOSCH.

Opvolger van wijlen de heer P. M. ROSSMONT.

L. J. DRUIFF, Opticien,
ADDERLEY STRAAT 118, KAAPSTAD.
DE OGEN WORDEN GRATIS GEKEURD.
Bestellingen per post worden ogenblikkelik uitgevoerd.

DE ZUID-AFRIKAAN VERENIGD MET ONS LAND.

DINSDAG, 4 MEI, 1909.

VOOR ONZE TAAL.

In onze vorige uitgaaf bepaalden we, naar aanleiding van de gisteren te Bloemfontein hervatte zitting van de Nationale Konventie, de aandacht bij één belangrijke zaak, die de Konventieleden zal bezig houden, te weten de kwestie van billike en rechtvaardige vertegenwoordiging van 't volk in een Unie-parlement. Wij bespraken dat punt als staande op zich zelf, omdat de nieuwe aanhangers van "gelijke rechten" hemel en aarde bewegen om de wereld wijs te maken, dat de Transvaal zo vast staat als een rots en liever de gehele Unie zou doen verongelukken dan in het dokument van de Konstitutie duidelik laten verklaren hoe de afwijking van de zuivere kiezersbasis en van het stelsel van drieledige kiesafdelingen zal moeten worden toegepast, en omdat wij het nodig achtten onze lezers niet onder de valse indruk te doen blijven, dat de landelike bevolking van de Transvaal alles wat Sir PERCY FITZPATRICK en zijn geestverwanten, in hun eigen belang, in hun pers de Transvaalse afgevaardigden gebieden, voor zoete koed opeet en met ons radikaal verschilt omtrent klausulen 39 en 40 van de Konsept-Konstitutie. Doch de kwestie van vertegenwoordiging is maar één van de belangrijke zaken, die nu geregeld moeten worden te Bloemfontein. Er zijn andere van evengroot belang.

In een brief van de heer A. G. VISSER aan zijn kiezers, leest men, naar aanleiding van de Konsept-Konstitutie: "Hoofdzaken zijn zeker, behoorlike vertegenwoordiging en gelijke taalrechten; die moeten verzekerd zijn, dan denk ik, kunnen wij ervoor stemmen." Wij twijfelen er geenszins aan, dat de overgrote meerderheid in onze Kolonie precies zo denkt als de kollega van onze premier in onze Wetgevende Vergadering. Het is absoluut noodzakelik, dat alle onzekerheid, alle dubbelzinnigheid, alle onduidelikheid ten opzichte van deze twee fundamentele zaken uit de weg geruimd worden. Maar bestaat er dan werkelik enige onzekerheid omtrent klausule 138 van de Konsept-Konstitutie? Gewis en zeker. Aan de ene kant hebben vele leden van de Konventie beslist verklaard, dat het de bedoeling van de Konventie is geweest, dat er volkomen gelijke rechten in alle opzichten zullen zijn voor de beide landstalen in al de provincies van de Unie, en dat zulks verplichtend zal zijn op al de Provinciale regeringen. President STEYN, de Ed. heer MALAN en andere voorvechters voor de rechten van onze moedertaal hebben duidelik en met nadruk verklaard, dat dit de bedoeling van de Konventie is geweest; al onze eigen afgevaardigden en verscheiden anderen hebben dit bevestigd. Maar toen in het Natalse parlement onlangs door majoor SILBURN, de warme vriend van onze taal, werd voorgesteld om art. 138 zodanig te wijzigen, dat Natal als Provincie niet behoefde opgescheept te worden met Hollands als tweede officiële taal, toonde de heer MORCOM, K.C., aan, "dat de akte niet de officiële taal van Natal neerlegde, doch enkel bepaalde, dat de taal van de Unie zowel Hollands als Engels zou zijn." De heer MORCOM, K.C., is een gewezen minister van justitie van Natal, een in zijn kolonie vermaarde rechtsgeleerde. Hij legde klausule 138 aldus uit, en zijn verklaring wordt door vele knappe rechtskundigen beaamd. Buiten twijfel bestaat er dus onzekerheid. Als art. 138 het Hollands niet als tweede officiële taal van Natal neerlegt, doet het zeulks ook niet voor de Kaapkolonie, en hebben wij geen zekerheid, dat de taalstrijd niet misschien opnieuw zal moeten worden over gestreden. En deze zekerheid moeten we hebben. Daarom heeft ons parlement de aanbeveling naar de Konventie gezonden, dat "de betekenis en bedoeling van sektie 138 duideliker uitgedrukt worde, zodat de toepassing van het beginsel van gelijke rechten voor de Engelse en de Hollandse talen in de Provinciale Raden, in alle gerechtshoven en in de civiele dienst in het algemeen verzekerd zal worden."

Het is niet voldoende ,dat 'n dr. SMARTT ons vertelt, dat president STEYN, generaal BOTHA, generaal HERTZOG 'n anderen genoegen namen met de bewoording van de klausule en dat de rechten van onze taal in hun handen toch veilig behoren te zijn. Buiten alle twijfel zijn ze volkomen veilig in hun handen; maar anderen, in wier handen ze niet veilig zijn, zullen ook de Konstitutie moeten uitvoeren en de heer MORCOM heeft ons verteld voor welke verklaring de bewoording vatbaar is. Geen verder bewijs is nodig. Als de bepaling enigszins vatbaar is voor een andere uitleg dan de overgrote meerderheid der Konventieleden bedoeld hebben, dan moet de Konventie ze zodanig wijzigen, dat ze niet langer vatbaar kan zijn voor tweeërlei uitleg. Dat is al wat ons parlement vraagt, dat is al wat de Hollandssprekende Afrikaander verlangt. Wij zijn blijde, dat de Engelssprekende Afrikaanders in de Konventie het recht van het Hollands als mede-officiele taal van de Unie hebben gehuldigd. In het verleden werd dat niet gewillig gedaan. Dit is een grote stap vooruit. Wij hebben niets nieuws gekregen, doch de erkenning, dat, wat wij hebben en ons rechtmatig tockomt, wij hebben en wat ons rechtmatig toekomt, de goedkeuring wegdraagt van onze mede-landgenoten is heel aangenaam.

Wij kunnen 't niet denken, dat de aanbeveling omtrent de Hollandse taal tevergeefs is gedaan. Daar kan ook geen sprake zijn van onze taal opdringen aan een onwillige kolonie. Immers heeft de Afrikaander Bond op zijn afgelopen Kongres duidelik te kennen gegeven, dat men 'n bepaling zou kunnen invoegen, dat een tweederde meerderheid van een Provinciale Raad zal kunnen besluiten om de tweede landstaal niet als officiële taal van de Provincie te beschouwen. Maar waar we vernemen uit een onlangs te Pietermaritzburg gehouden lezing, dat "onze Engelse vrienden, zelfs van middeljarige leeftijd, Hollands leren—zij zijn reeds enige maanden daarmede begonnen," menen we, dat van zodanige bepaling niet lichtzinnig gebruik zal worden gemaakt. Wij koesteren dus de vaste overtuiging, dat de Konventie de bepaling omtrent de twee landstalen naar wens zal regelen: een teleurstelling op dit punt zou treurige gevolgen kunnen hebben.

ALLERLIE.

Maak gebruik van uwe rechten.

In ons hoofdartikel hebben wij nogeens een beroep gedaan op de Nationale Konventie om alle mogelike twijfel omtrent klausule 138 der Konsept-Konstitutie weg te nemen en de volkomen officiële gelijkheid der beide landstalen duidelik in de grondwet neer te leggen. Als dit gedaan is, zijn we een nieuw tijdperk in de geschiedenis van de Hollandse taal in Zuid-Afrika ingetreden. Wij staan nu bij het einde van het derde tijdperk. Gedurende het eerste was Hollands de officiële taal. Het tweede tijdperk began een tijd nadat de Kaap 'n Britse bezitting werd. Allengskens verloor onze taal haar rechten en werd in 't geheel niet meer officiëel erkend. Maar meer dan 30 jaar geleden begon de strijd om het herwinnen van de rechten onzer taal en deze strijd werd tot op heden voortgezet. Als nu volle officiëele gelijke taalrechten in de Konstitutie neergelegd worden, dan vangt het vierde tijdperk aan. En dan, als wij ons zout waard zijn, moeten we gebruik maken van onze taalrechten, anders zijn wij die rechten ook niet waard en zijn we als 'n natie een akelige mislukking.

Onlangs is in Rhodesia een vlugschrift van 'n zekere heer Alderson verschenen onder het opschrift: "Het noodlottige gebrek in de Konstitutie." Dat gebrek meent de schrijver te vinden in de bepaling (art. 138), waarbij Hollands en Engels gelijke officiële rechten in de Unie krijgen. In Barotseland, aan de Noordelike oever van de Zambesie, 'n zes mijl hoger op dan de Victoria Watervallen, ligt het dorpje Livingstone, en Livingstone heeft een eigen krant, de "Livingstone Mail." Dit blad is het niet eens met de heer Alderson. De redenen door onze Barotselandse tijdgenoot aangevoerd, verdienen de gehele aandacht van de Hollandssprekende bevolking. Daarom geven we ze prominent weer. Onze tijdgenoot zegt, dat de Hollandssprekende bevolking nu geen werkelike grief meer zal hebben; dat, "nu de rechten van de taal erkend zijn, het niemands zaak is ervoor te vechten"; en "dat het resultaat van evolutie (ontwikkelingsgang) met zekerheid kan worden voorspeld." En dan vervolgt de "Livingstone Mail":—"De aangeboren meerderheid van de taal (de Engelse) zal alleen reeds voldoende zijn om haar uiteindelike overleving te verzekeren; maar het feit, dat in een wereld, waar de verkeerswegen zo snel toenemen, slechts één klein land een taal spreekt nabijkomende aan de Taal, en dat 150 maal meer mensen reeds Engels spreken, verzekert de verdwijning van de Hollandse taal. Wij zijn van opinie, dat na 2 geslachten er geen enkel persoon in Zuid-Afrika gevonden zal worden, die geen Engels kan spreken, en dat de meerderheid van de afstammelingen van de Hollandssprekende Afrikaanders het beter zullen spreken dan hun eigen moedertaal. Wij zijn mede van opinie, dat, indien het vergelijk niet getroffen was, oneindig groter inspanning gemaakt zoude worden om de taal te handhaven dan nu het geval zal zijn. De gewoonte, vastgesteld bij wet om dokumenten in beide talen te drukken zal binnen een eeuw een kuriositeit worden."

Heel mooi! Let er op: de "Livingstone Mail"—en deze staat niet alleen—beschouwt het geven van gelijke rechten aan beide talen een middel om de Hollandse taal en daarmede ook het Hollandssprekende Afrikaanse volk uit dit land spoedig te zien verdwijnen—opgeswolgen in het Engelse element. Voorwaar iets om over na te denken. Als de rechten erkend zijn, is het niemands zaak ervoor te strijden. De ijver zal afkoelen, onverschilligheid zal weldra het volk op taalgebied, en daarmede op kerkelik en nationaal gebied, aangrijpen, en 't Engels zal het Hollands overschaduwen, doen kwijnen en eindelik geheel vernietigen. Dit is hun verwachting. Daarom zegt de "Livingstone Mail": Laat de Engelsen weigeren om Hollands te leren, maar slechts de bitterste partijgenoot of de dwaaste zonderling zal zijn stoffelike belangen opofferen door te weigeren Engels te leren."

Met het oog op bovenstaande zeggen we: Maak gebruik van uw rechten. Dit zij ons wachtwoord in het nieuwe tijdperk van de geschiedenis van onze moedertaal in Zuid-Afrika. Mede-landgenoten, neemt notitie hiervan.

Moedig dippen aan.

De regering heeft besloten, voor een tijd altans, alle soorten dipstof voor schapen en grootvee geheel vrij te maken van de licentie en zegelbelasting, van toepassing op patente of eigendomsmedicijnen. Volgens de wet werden zekere soorten dip als patente- of eigendomsmedicijnen beschouwd. Maar de regering wenste het dippen van vee aan te moedigen als het beste voorbehoedmiddel tegen de oostkustkoorts. Daarom stelt ze tijdelik alle dips vrij van de belasting onder de wet op patente medicijnen. Daardoor geeft ze een kleine inkomst prijs, maar dat zal gewis de goedkeuring van allen wegdragen. Men kan wel een opoffering doen om een voorbehoedmiddel te gebruiken tegen de oostkustkoorts. Wij willen deze gelegenheid te baat nemen om bij de boeren en grond- en veeeigenaars in de Oostelike Provincie en vooral in de kuststreken aan te dringen hun vee toch te dippen en ook de naturellen sterk aan te raden zulks te doen. De oostkustkoorts wordt overgeplant door de bosluis en dippen doodt de bosluis. Dit is een voorbehoedmiddel en misschien het beste. Een andere zaak, waarop wij wensen aan te dringen, is de noodzakelikheid om het veld af te kampen. Dit is een tweede voorbehoedmiddel en het zal een uitstekende dienst bewijzen als—wat niemand wenst—de gevreesde pestziekte eens over onze grenzen komt. Afkampen en dippen verdienen aller aandacht in de oostelike distrikten. Wij zijn blijde, dat de regering zulks aanmoedigt.

Schoolraadrekeningen.

In de jongste uitgaaf van de "Education Gazette", het uitsluitend in 't Engels gepubliceerde orgaan van ons onderwijs-departement, is een staat verschenen van de baten en lasten, inkomsten en uitgaven van de schoolraden gedurende het halfjaar geëindigd 30 Junie 1908. Dit is het laatste halfjaar geweest waarin scholen onder beheer van de raden moesten komen. Gedurende deze 6 maanden onder behandeling, waren er dus meer scholen onder de schoolraden dan gedurende het voorgaande halfjaar. Vermeerdering van uitgaven en inkomsten van de schoolraden betekent dus niet opbloei op onderwijsgebied. Daar was, zoals we weten, stilstand en zelfs hier en daar achteruitgang.

Wij treden tans niet in kleine biezonderheden, maar noemen enkele hoofdfeiten. De uitgaven van de schoolraden gedurende de 6 maanden onder behandeling bedroegen £278,591 en de inkomsten £285,835. De inkomsten bestonden uit: regeringstoelagen, £105,918; regeringsgedeelte van tekort, £37,368; schoolgelden, etc., £81,060; andere ontvangsten, £5,584; helft van 't tekort, plaatselik gevonden, £38,633; kostgangers departementen, £17,269. Onder de uitgaven werd £16,727 voor administratie betaald, waaronder £10,976 aan salarissen. Gedurende dat halfjaar werd tezamen de som van £76,001 ontvangen om het tekort, ontstaan gedurende het voorgaande halfjaar, te dekken. Het tekort van het halfjaar geëindigd 30 Junie 1908 bedroeg £68,697.

De "Education Gazette" wijst er met nadruk op, dat de bepaling van de wet van 1908, waarbij afdelings- of stadsraden de macht hebben om belasting te heffen, ten einde voorziening te maken voor het begrote tekort van een schoolraad, niet die aandacht erlangt, welke daaraan besteed moest worden. Volgens de wet van 1905 moest de schuld reeds gemaakt zijn en het tekort belopen, eerdat de afdelingsraad de schoolbelasting kon heffen. Dit maakte rekeningen op de bank noodzakelik, waarop rente moest worden betaald. De regering moest toen aan de bank een waarborg geven voor de overtrokken rekeningen van de schoolraden. De wet van 1908 maakt het overbodig en overtrokken rekeningen bij de bank dienen geheeleenal te verdwijnen. Als de begroting van een schoolraad door 't Departement goedgekeurd is, behoort men zonder verwijl de nodige stappen te nemen om fondsen in handen te krijgen ter dekking van het verwachtte tekort.

Een tijdgenoot wijst erop, dat er op de begroting 1908—9 geen voorziening werd gemaakt voor de betaling van de helft van 't tekort belopen gedurende Januarie—Junie 1908 en betaalbaar gedurende het volgende halfjaar. Later in de sessie stemde de regering toe nog de helft van het tekort over Januarie—Junie 1908 te zullen betalen. Om de nodige som (£35,000) te vinden, maakte de regering voorziening voor 'n tijdelike lening. Onze 1908—9 begroting voor opvoeding is dus om die reden £35,000 minder dan de werkelike regeringsuitgaaf. Samen met de "Cape Times" vertrouwen we, dat onze afgevaardigden dit onder de aandacht van de Konventie zullen brengen en dat ten minste dit bij 't minimum gevoegd zal worden, dat aan deze Kolonie door 't Unie-parlement voor onderwijsdoeleinden zal moeten worden uitgekeerd.

MARKTPRIJZEN

KAAPSTAD.

3 Mei, 1909.

	£	s	d		£	s	d
Aardappelen per zak ...	0	8	6	—	0	12	9
Uien per zak ...	0	3	0	—	0	6	0
Patatas ...	0	4	6	—	0	5	6
Bonen ...	1	13	6	—	1	13	6
Eieren ...	0	9	6	—	0	13	0
Kalkoenen ...	0	3	9	—	0	6	9
Hoenders ...	0	1	8	—	0	2	3
Druiven ...	0	1	11	—	0	3	0
Eenden ...	0	2	5	—	0	2	5
Limoenen ...	0	1	10	—	0	2	10
Ganzen ...	0	3	6	—	0	4	2

STADSNIEUWS.

Sir John Buchanan werd Zaterdag als agerend hoofdrechter ingezworen. Hij zal tijdens de afwezigheid van Sir Henry de Villiers naar Bloemfontein, de plichten van hoofdrechter waarnemen.

Zaterdag werd in het Woodstock politiehof Africa April, gekleurde arbeider, gestraft met drie maanden harde pad voor het zich ophouden in een leegstaande villa te Zoutrivier.

De veldkornet van Liesbeek geeft kennis, dat de nieuwe voorlopige kiezerslijst is aangeplakt aan het station te Observatory Weg en ook aan zijn woning naast de Ned. Geref. Kerk, Observatory Weg.

De inkomende mailboot de R.M.S. "Walmer Castle," kapitein J.W. Creaghe, wordt heden alhier verwacht. De uitgaande mailboot, de R.M.S. "Armadale Castle," kapitein R. Rendall, vertrekt morgen middag te vier uur.

De Nieuwe Kerk Bazaar zal gehouden worden in de Wicht Zaal, op Donderdag, de 6deMei. Boerebrood en bolletjes, zijn verkrijgbaar. Lunch, (sosaties, hoenderkerrie, gebraden lambsvlees en speenvarken), van 12 tot 2. De bazaar opent te 11 en sluit te 9 ure 's avonds.

Bij de laatste kriminele zitting werd 'n gekleurde man, John Davids genaamd, ter dood veroordeeld voor moord op zijn broeder, Dowd. Davids; doch met het oog op de bijkomende omstandigheden heeft de jury sterk aanbevolen voor genade. De uitspraak is nu veranderd in twaalf jaar gevangenisstraf.

Onder de passagiers hedenmorgen met de "Walmer Castle" aangekomen bevindt zich de heer Francois Hesse, enige zoon van de heer F. W. Hesse, M.S.D.A., architekt in Kaapstad. Hij heeft zijn studiën volbracht als architekt en civiel ingenieur en zal als deelgenoot in zijn vaders kantoor werkzaam zijn.

Het gewone wekelikse konsert vond Zaterdagavond in de stadzaal plaats. Een prachtig program werd die avond ten beste gegeven. De mejj. Allie, Irene en Adeline Hansen maakten heerlike muziek. De heer J. R. Jones gaf twee recitaties ten beste, en dr. Barrow-Dowling bespeelde zoals altijd het orgel op meesterlike wijze.

Gisteren avond werd in de Metropolitan Zaal alhier door de leden van het leger des heils van het Kaapse Schiereiland de tachtigste verjaardag van generaal Booth feestelik gevierd. Ook werd bij die gelegenheid door kommissaris Richards het huwelik voltrokken van kapiteins Hy. Ralls en Alice Ulyate, beiden leden van de plaatselike tak.

De maandelikse huishoudelike vergadering der afdeling "Kaapstad en Omstreken" van het Algemeen Nederlandsch Verbond vindt hedenavond te 8 nur plaats in het afdelingsgebouw, Queen Victoriastraat. Professor R. D. Nauta zal een lezing houden, betrekking hebben op een toneel uit de Poolse Vrijheidsoorlog. De rest van de avond zal gewijd worden aan voordracht, muziek en zang. Alle leden en belangstellenden worden beleefd uitgenodigd.

Toen het echtpaar T. Brookes, wonende in de Georgestraat 5, te Mowbray, Zaterdagmiddag van huis was, en hun kinderen, twee meisjes van 4 en 6 jaar, aan de zorg van een meid toevertrouwde, geraakte het oudste kind in brand door dat het met vuurwerk speelde, met het gevolg, dat het zulke ernstige brandwonden bekwam dat het arme kind Zondagmiddag in het Rondebosch cottage hospitaal bezweek. De eerste hulp werd verleend door de heer George Devere, vroeger helper aan het ongevallen hospitaal, die op het geschreeuw van de kleine kwam aflopen en zich in het huis begaf, waarna dr. Syfret verder hulp verleende en het kind naar bovengenoemd hospitaal liet vervoeren. Veel sympathie wordt getoond jegens de ouders bij hun treurig verlies.

Na het sluiten van de Zoutrivier Werken Vrijdagavond vergaderden de ambtenaren en werklieden van het lokomotief departement in de grote eetzaal, om afscheid te nemen van de heer George McGrath, de werksbestierder en lokomotief superintendent van het Westelik systeem, die op pensioen uit dienst treedt. Een geschenk werd hem bij die gelegenheid door de ambtenaren en werklieden als blijk van welwillendheid en waardering aangeboden. Hartelike afscheidstoespraken en vurige wensen werden geuit door de heer P. M. Beatty, C.M.G., hoofd mechaniese ingenieur, en door de heer Charnock, waarop de heer McGrath op gepaste wijze antwoordde.

Hedenochtend te 10 uur zal de Kaapse afdelingsraad zijn gewone maandelikse vergadering houden in het kantoor aan het Groentemarktplein.

Zaterdagavond had er een rookkonsert plaats in de groenezaal van het Royal Hotel, Pleinstraat, bij gelegenheid van het 10-jarig bestaan van de "South African News," welke feestelikheid georganiseerd was door de staf. De heer J. A. Greer presideerde en stelde de toast in op "The South African News." Deze heildronk werd beantwoord door de heer F. J. Centlivres, de bestierende direkteur. Gedurende de pauze in het programma werd de heer Centlivres een klein souvenir ten geschenke gegeven, terwijl ook de heer R. Philipson-Stowe, die eerstdaags naar Engeland vertrekt, ook een geschenk werd gegeven.

"BILE BEANS" HET ALGEMENE LEVER GENEESMIDDEL.

Geneest verstopping, Galachtigheid en alle Maag, Lever en Nier ongesteldheden.

HET BESTE HUISMIDDEL, 1/6 en 4/3.

GEMENGD NIEUWS.

DR. KNOTHE, van de O.R.K., is benoemd als een der eksaminatoren voor dit jaar in de honneurs pass B.A. eksamen, literatuur, en filosofie, van de Kaapse Universiteit.

INVOERRECHTEN EN HAVEN.—Gister ontvingen we de verslagen van invoerrechten en havenambtenaren over het jaar, geëindigd 31 December, 1908. In onze volgende uitgaven hopen we enige biezonderheden mede te delen.

KAP. ALFRED BERTRAND.—Een voornaam buitenlands bezoeker is nu in Kimberley en wel Kap. Alfred Bertrand, een welbekende Zwitserse onderzoeker en schrijver, die op weg is naar Barotseland. Hij heeft vroeger reeds verscheidene malen Zuid-Afrika bezocht.

PER s.s. DURHAM CASTLE, die gistermiddag naar Engeland vertrok waren de volgende dames en heren onder de passagiers: De heer A. G. en mevr. Mullins, de heer Hector Mackenzie en familie, de heer H. M. Philipson-Stow, dr. en mevr. Engleberg, rev. Dean en mev. Booth en de heer W. J. Jeffries.

ADV. H. S. VAN ZIJL, die verzocht was naar Bloemfontein te gaan als een der gerechtskundige adviseurs der Kaapse afgevaardigden naar de Nationale Konventie, heeft, wegens andere werkzaamheden hiervoor moeten bedanken. Nu is adv. W. J. van Zijl in zijn plaats gegaan, die Zaterdagavond naar Bloemfontein vertrokken is.

BELANGRIJKE VERGADERING.—De Ed. heer J. A. C. Graaff, L.W.R., zal zijn kiezers toespreken te Porterville, op Woensdag, de 5de dezer, om 10 uur v.m., en Piketberg, om 3 uur n.m., dezelfde dag, omtrent de belangrijke Nationale kwestie: de konsept-konstitutie. Andere leden zullen waarschijnlik ook tegenwoordig zijn.

DIAMANT ONTDEKT.—De "Cape Argus" meldt, dat zij vernomen heeft, dat er in Namakwaland een diamantaar ontdekt is, op enige afstand ten noordwesten van Calvinia en omstreeks 60 mijlen ten zuiden van de Oranje Rivier. Er wordt gezegd, dat men op de aar gestuit en er enige diamanten in gevonden heeft. Ofschoon het oorspronkelike prospekteer syndikaat in Kaapstad gevormd was, is de ontdekking nu in handen van een der grote Randmijn huizen.

EEN ZEE VAN WATER.—Reuter's korrespondent te Carnarvon rapporteert, dat de enorme hoeveelheid water in Van Wijk's-Vlei tans een oppervlakte van 18 mijlen in lengte bedekt terwijl het water op vele plaatsen drie mijlen breed is. Indien de regens aanhouden, zal de dam zeker overlopen en vreest men voor de wallen van de dam. Als deze doorbreken zal er vermoedelik een sloot gevormd worden door de heuvels, welke de plaats omringen. Men berekent, dat er nu voldoende water voor irrigatiedoeleinden is voor een tijdperk van vier jaren. De boeren zaaien grote hoeveelheden koorn en als de oogst niet door sprinkhanen vernield wordt, zal de koornproduktie in dit distrikt ongehoord groot zijn. De korrespondent voegt eraan toe, dat de verspoelingen op de Hutchinson—Carnarvon spoorbaan de lijn in zulk een toestand hebben gebracht dat het gevaarlik is stover te reizen indien niet spoedig permanente verbeteringen worden aangebracht. Een ongeluk met een trein werd gelukkig voorkomen door de waakzaamheid van een lijnwerker, die de trein deed stilstaan voor een gevaarlike plek.

DR. ENGELENBURG, de Editeur van de "Volkstem," is gistermiddag van hier naar Europa vertrokken ter bijwoning te Londen van de Imperiale Pers Konferentie. Er zullen 'n zestigtal afgevaardigden aanwezig zijn, waaronder ook vertegenwoordigers van de Franse pers in Kanada, van de nationale pers in Egypte en Indië, van Italiaanse koeranten op Malta, enz. De "Volkstem" deelt het volgende mede in verband met het vertrek van dr. Engelenburg:—"'t Voorbeeld van generaal Botha volgend, stelt zich dr. Engelenburg voor om er het woord in 't Hollands te voeren. Dr. Engelenburg, die de "Volkstem" redaktie nu met kleine tussenpozen sedert de laatste twintig jaar geleid heeft, denkt tans verscheiden maanden buitenlands te vertoeven. Als waarnemend redakteur zal intussen optreden de heer G. S. Preller, sedert 1902 als sub-editeur aan de redaktie-staf verbonden. Onze lezers zullen er ook belang in stellen te vernemen dat tans tot de "Volkstem"-redaktie toegetreden zijn de heer B. G. Verslewel de Witt-Hamer, in vóóroorlogse jaren mijnkommissaris van de republiek, later volksraadslid voor Barberton en sedert verscheiden jaren als journalist in ons land werkzaam; benevens de heer, Jan P. la Grange Lombard, Jr., 'n zoon van ons land."

KROEP SPOEDIG GENEZEN.

Een paar dosissen Chamberlain's Hoest Geneesmiddel verschaft verrassende resultaten wanneer een kind symptomen van kroep toont. Men behoeft niet ongerust te zijn, wanneer dit medicijn in huis gehouden wordt, daar het zelden meer dan drie of vier dosissen neemt, om een volkomen genezing teweeg te brengen. Het heeft nooit gefaald zelfs niet bij de aller ergste en gevaarlikste gevallen. Overal verkrijgbaar.—(Advt.)

Christelike Jongelieden Vereniging.

NOORDHOEK.

Vergadering geopend door de voorzitter met gebed en gezang.

Daarna werden de notulen afgelezen en getekend en werd het navolgende program ma afgehandeld:

Lezing, Henry de Villiers get. "De meester aller meesters"; Rec. Gustave van der Poll get. "De liefde uitgeklop"; Debat wie oefent meer invloed uit op een volk "De predikant, schoolmeester of de editeur"? Naar goed besproken te zijn won H. Roux, het voor schoolmeester met 17 stemmen. E. Bosman inleider voor predikant kreeg 10. D. Gerrijts zei editeur en verkreeg 3 stemmen. Vervolgens werden geleverd een zangstuk door Annie Marais, get. "Jezus die mijn ziel bemint"; Opstel David Smit, get. "De zee"; vrije voordracht, Annie Marais get. een "Muziekstuk"; Improvisatie, H. Roux get. "Invloed"; Rec. Jakobus Engelbracht, get. "Wat wilt gij"; journaal Maria de Villiers; Zangstuk George Gerrijts, get. "Onze vader."

Hierna sloot de vergadering met gebed en gezang.

I. H. J. MARAIS,
Hulp sekretaris.

OPEN BRIEF

AAN

DE KIEZERS VAN DE VICTORIA WEST KIESAFDELING.

Waarde Heren en Vrienden,—

Daar de zaak van Nauwere Vereniging van zo groot gewicht is en een levenskwestie voor de toekomst van ons volk, heb ik goedgedacht dit schrijven aan mijn kiezers te richten, daar de tijd te kort is allen te bezoeken vóór de gewone sessie, die reeds op 1 Junie aa. begint. In het parlement werd de zaak breedvoerig besproken, de zwakke punten aangewezen en in dier voege amendementen voorgesteld en rekommendaties gedaan aan de leden van de Konventie, die in Mei weer vergadert te Bloemfontein, ten einde mogelike teleurstelling en moeilikheid te voorkomen, en vooral behoorlike vertegenwoordiging van de landelike bevolking te waarborgen. Het volk wenst vereniging en de rechte tijd schijnt daarvoor gekomen te zijn; ook ik acht het noodzakelik en hoogst wenselik op politiek gebied. De geschiedenis van het verledene heeft duidelik bewezen hoeveel schade hoeveel lijden en ellende geleden werd door het volk van Zuid-Afrika door scheiding van elkaar en het gevaar blijft bestaan, dat deze dingen zich kunnen herhalen, indien wij niet verenigen.

OP HANDELSGEBIED.

denk maar aan de tarieven-oorlog en de gedurige klachten van de onregelmatige verdeling van elks aandeel door het gebruik maken van een vreemde haven; hoe de verschillende kolonieën tegenover elkaar stonden tot nadeel van het algemeen. Door vereniging komt onderlinge vrijhandel en de ene kolonie krijgt een afzetmarkt voor zijn produkten bij de andere, en mag er een betere regeling verwacht worden voor onze wijnboeren, wier toestand onhoudbaar wordt, en aan elke haven het rechtmatig aandeel toegewezen wordt.

OP HET GEBIED VAN ONDERWIJS.

Hoe spoediger die voornaamste zaak tot een nationale gemaakt wordt, hoe beter voor ons volk, waarvan een groot deel met rasse schreden achteruit gaat, opdat het door verenigde krachten doelmatiger ingericht en behartigd worde; zodat elk kind geschikt gemaakt worde voor zijn levenbetrekking. Dit leidt ons tot betere behartiging van onze arme blanken. Ons land heeft nog vele hulpbronnen, die kunnen geopend worden en als wij de handen ineenslaan, kunnen meer arbeidskolonies gesticht en fabrieken van allerlei aard opgericht en werk aan allen verschaft worden, zodat niemand zal behoeven in ellende te verzinken, en ons land kan een groot uitvoerend land worden.

ONZE SPOORLIJNEN.

Het zal ook tot groot voordeel zijn voor de ontwikkeling van ons land en de hulpbronnen, wanneer onze spoorwegen onder één beheer komen en gedreven worden met het doel, zoals in de nieuwe Konstitutie voorgesteld. Verleden jaar is door een ekspert bewezen, dat, terwijl het toen met verlies werkte, het door vereniging groot voordeel zou afwerpen.

Nu is de vraag, is het volk tevreden, dat de zaak zo spoedig moet gedreven worden om de vereniging te bewerkstelligen, vertrouwende, dat het in de handen van onze beste mannen gesteld is, die onder de omstandigheden en met inachtneming van de verschillende toestanden de rechte weg zullen inslaan, ten einde het op een goede basis te beginnen, of wenst het volk tijd om de gewichtige zaak te wikken en te wegen?

Mijns insiens, bestaat er gevaar aan beide kanten. Vertraagt men de zaak, dan is gevaar, dat allerlei kwesties kunnen aanleiding geven om de so gewenste zaak te doen schipbreuk lijden, hetwelk zeker noodlottig zal zijn voor het vormen van één groot land en één groot volk; die aaneensluiting kan teweeg brengen, wat afzonderlik niet kan geschieden.

Aan de andere zijde bestaat er gevaar, dat door te spoedige aaneensluiting er zaken mochten voorkomen, die tot ernstige verwikkelingen kunnen aanleiding geven, welke tot schade inplaats van tot voordeel zullen strekken.

AANBEVELINGEN.

Volgens mijn nederige opinie, kunnen wij de Konsept-Konstitutie aannemen, indien de aanbevelingen door het Kaapse parlement gedaan, aangenomen worden; want het centraal parlement onder de Unie zal de macht hebben veranderingen te maken, die van tijd tot tijd nodig bevonden worden.

Daarom behoren wij te zorgen, dat het volk behoorlik vertegenwoordigd wordt in het Centraal Parlement, en dit kan alleen geschieden doordat in dun bevolkte streken enkele lid kiesafdelingen afgebakend worden, en vastgesteld, dat in die afdelingen 3,550 kiezers het recht moeten verkrijgen een lid te kiezen en in de steden 3,450; dan is het min of meer op een redelike basis; want neemt men de landelike bevolking, dan is het in proportie veel groter dan in de steden, als duidelik aangetoond werd door advokaat W. van Zijl. Hetzelfde geldt ook bij provinciale raden, ze moeten op dezelfde basis vastgesteld worden.

STEMRECHT VOOR GEKLEURDEN.

Gelijke taalrechten moeten gewaarborgd worden bij alle boven Verscheidene andere rekommendaties werden gedaan aan de leden van de Konventie ter verduideliking. Wat de gekleurde bevolking betreft, ben ik seker, dat zij onder de nieuwe Konstitutie beter af zijn dan tegenwoordig; zij behouden hun stemrecht in de Kolonie, en in de senaat wordt een raad aangesteld, die biezonder over hun belangen zal waken; bovendien zullen zij in het Centraal Parlement vertegenwoordigers hebben, die zullen toezien, dat hun geen onrecht geschiede.

Hoe het eigenlik zal werken, kan ik niet bepaald zeggen, en ik geloof niemand is in staat alles te voorzien, het zal eerst moeten beproefd worden.

Nu wens ik van mijn kiezers een opdracht te ontvangen, hoe in deze gewichtige stap te handelen. Tot dusver hebben zij het in de handen hunner vertegenwoordigers gelaten om naar hun beste overtuiging te handelen.

Komt het terug van Bloemfontein met de aangegeven wijzigingen, dan zal het parlement geroepen worden het te bekrachtigen, en dan zal het aan het rijksparlement worden voorgelegd en, indien daar goedgekeurd, zal het natuurlik in werking gesteld worden, en wellicht hebben wij [illegible] volgende jaar een verkiezing [illegible] de nieuwe Konstitutie.

Wat ik gaarne aan [illegible] zou willen geven, is, dat [illegible] de gehele kiesafdeling vergaderingen worden gehouden en resoluties [illegible] waar de wil des volks duidelik te kennen gegeven wordt, ten einde de vertegenwoordigers met hun [illegible] bekend te maken, opdat zij een [illegible] hebben, waaraan zij zich [illegible] houden in deze gewichtige zaak.

Hoofdzaken zijn zeker, behoorlike vertegenwoordiging en gelijke taalrechten; die moeten verzekerd zijn, dan denk ik, kunnen wij ervoor stemmen.

Met de meeste a[illegible]

U'w alle[illegible]

verteg[illegible]

A. G. VISSER.

Telegrammen

(REUTER-BERICHTEN.)

OVERZEES.

STOOMBOTEN.

Londen, 1 Mei.—De "Briton" arriveerde hedenochtend 3 uur te Southampton.

EEN GALLERIJ VAN MODERNE MEESTERS.

Reuters agentschap verneemt dat er een belangrijk schema op touw is gezet, om te Johannesburg een galerij van moderne meesters te stichten, hetgeen van zeer grote hulp zal zijn voor Zuid-Afrikaanse studenten.

Naar beweerd wordt, zullen verscheidene prominente ingezetenen van Johannesburg waarschijnlik deel nemen in het schema.

RUSSIESE TROEPEN TE TEBRIS.

Londen, 1 Mei.—Gisteren werden te Tebris binnengevoerd levensmiddelen voor de Russiese troepen alsook een kanon.

VELDTOCHT TEGEN DE RIJKS BEGROTING.

Londen, 1 Mei.—Konservatieve bladen organiseren een krachtige veldtocht tegen de begroting van de heer Lloyd-Georges. Deze begroting is echter op de effektebeurs gunstig ontvangen. Er heerste een krachtige toon op de beurs, welke geleid werd door de consols. Ook in de industrie markt heerst een goede toon.

DIREKT VOORDEEL UIT NIEUWE BELASTINGEN.

Londen, 1 Mei.—Lloyds was de grote winner op de verzekeringen die gesloten waren tegen de nieuwe belastingen. De verzekeringen waren in hoofdzaak aangegaan op tee, suiker en steenkool, welke geen van drieën door de begroting worden getroffen. Te elfder ure was er nog een stormloop van belanghebbenden, die zich wilden verzekeren tegen een diamantbelasting.

AANMOEDIGING VOOR KATOENKWEKERS.

Londen, 1 Mei.—Lord Crewe, die Donderdag de voornaamste gast van de avond was op het jaarliks feestmaal der Britse katoenkwekers associatie te Manchester deelde mede, dat het goevernement bereid was de associatie te ontheffen van de kosten voor het uitvoeren van proefnemingen in de kolonieën.

UITSLAG TUSSENVERKIEZING TE CORK.

Londen, 2 Mei.—De uitslag van de tussenverkiezing te Cork, in Ierland, voor een zetel in het huis der gemeenten, vakant geworden door het aftreden van de heer Brien, was als volgt:—

De heer Maurice Healy (Ind.)		4,706
De heer Crosbie (Nat.)	...	3,547
Ind. meerderheid	...	1,159

UNIFIKATIE NA HET ETEN.

Londen, 2 Mei.—Sir Somerset French (de Kaapse agent generaal in Londen) presideerde op een feestmaal te Londen, dat bijgewoond werd door een aantal Zuid-Afrikaanse studenten.

Sir Richard Solomon (de Transvaalse agent generaal) zeide in een toespraak te geloven, dat de unifikatie van Zuid-Afrika, gebaseerd was op de absolute gelijkheid van beide rassen, binnen een paar jaren een voldongen feit zou zijn.

PANIEKMAKERS VAN DE SCHANDELIKE BOEREN OORLOG.

Londen, 2 Mei.—Op een eetmaal, dat aan een deputatie van de Duitse Arbeidspartij te Londen aangeboden werd, maakte de heer Burns in een toespraak enige gepaste opmerkingen, inzake de verhouding tussen Brittanje en Duitsland. Hij keurde het af, dat journalisten een Anglo-Germaanse oorlogspaniek uitlokten, en zeide, dat de laatstgenoemden slechts een korte levensduur zouden hebben, daar "de mensen het wisten, dat de paniekmakers dezelfden waren, die hen in de schandelike Boeren oorlog wikkelden."

WEDRENNEN EN SPORTS.

Londen, 2 Mei.—De uitslag van de 1000 guinea's wedren was als volgt:—Electra, 1; Princess de Galles, 2; Perold, 3.

De "Celtic" versloegen gisteren de "Hamilton Academicals" te Glasgow met 2 tegen 1, winnende daarbij het kampioenschap in de Schotse "League."

PRODUKTEMARKT.

Londen, 2 Mei.—Op de gisteren gehouden Koloniale veilingen was veel vraag naar schapevellen. Ekstra lange en partijen lange schone Westelike Provincie vellen waren van ¼d. tot ½d. hoger dan op de vorige veilingen. Ekstra lange Oostelike Provincie waren ½d. hoger, lange ¼d. hoger. Beschadigde lamsvellen en tamelike kwaliteit behielden hun betrekkelike waarde. Ruwgewolde vellen waren van ¼d. tot ½d. hoger.

VERSCHRIKKELIKE TORNADO RAMP.

Londen, 1 Mei.—Het Centraal gedeelte der Verenigde Staten is weggevaagd door een verschrikkelike tornado, die 24 uren aanhield. De storm trok door de Mississippi vallei en ging van Vicksburg in zuidelike richting naar Duluth. Enige dozijnen steden zijn weggewist.

Voor zover tot nog toe bekend, zijn er bij deze ramp dertig mensen omgekomen en 400 gewond.

OVERLEDEN.

Londen, 1 Mei.—Rev. Theodore Marshall moderator van de Gevestigde kerk van Schotland, is overleden.

LAATSTE BOLWERK IN KONSTANTINOPEL OVERGEGEVEN.

Londen, 2 Mei.—Reuters korrespondent te Konstantinopel deelt mede, dat het arsenaal hetwelk het laatste bolwerk was der reaktionairen, is overgegeven zonder dat een schot gelost werd. Het garnizoen van het arsenaal, ten getale van 1,000 man, werd gevangen genomen.

MOHAMMED V. BEZOEKT DE GEWONDEN.

Londen, 3 Mei.—Uit Konstantinopel wordt gemeld, dat de Sultan in een open rijtuig, vergezeld van slechts een ordonnans, uitgereden om een bezoek te brengen aan de gewonden der Salonika troepen in de verschillende hospitalen. [illegible] door het volk luide toege-

MEIDAG IN EUROPA.

Londen, 1 Mei.—De eerste Meidag is in het grootste deel van Europa kalm voorbijgegaan, uitgezonderd te Parijs, waar enkele ongeregeldheden voorwielen.

LUITENANT GRAETZ.

Londen, 3 Mei.—Luitenant Graetz, die per motorkar dwars door Afrika is gereisd, is Zaterdag te Swakopmund aangekomen. De reis van Daressalaam had 630 dagen geduurd.

ALGEMENE STAKING VOOR EEN POLITIEMAN.

Londen, 3 Mei.—De arbeiders organisaties te Buenos-Aires hebben de algemene werkstaking afgekondigd. Zij eisen het ontslag van het hoofd der politie.

EEN UITKOMST VOOR EEN SURPLUS.

Londen, 3 Mei.—Sir Joseph Ward, de premier van Nieuw Zeeland, deelde in een toespraak te Invercargill mede, dat het surplus voor 1908-09 was £184,321. Hij was voornemens aan het parlement een schema voor te leggen tot delging der kosten, gedurende het tegenwoordig geslacht, voor het schenken van een "Dreadnought" aan de imperiale vloot.

KAAPKOLONIE.

DE BERGKLUB HERLEEFD.

Worcester, 30 April.—De Worcester afdeling van de bergklub werd heden avond opnieuw gevormd en een krachtig bestuur benoemd. De heer Izak Meiring, die de beweging op touw gezet heeft en een der weinige nog overgebleven leden van de oude klub is, werd benoemd tot onder-voorzitter. Er bestaat alle vooruitzicht op een groot aantal leden. De eerste tocht van de klub zal plaats vinden op Victoriadag.

STELSELMATIG GEPLEEGDE DIEFSTALLEN.

SLECHTE DEPARTEMENTELE KONTROLE.

Kimberley, 1 Mei.—Het kriminele hof nam hedenmorgen een aanvang. Rechter Lange presideerde. Er waren 25 zaken op de rol. De voornaamste zaak was die tegen Frederick Foot, vroeger telegrafist alhier, die schuldig pleitte aan diefstal van £2,718 5s. 10d., het eigendom van het Koloniale goevernement, welk bedrag hij ontvreemd had door stelselmatig de "Diamond Fields Advertiser" te veel in rekening te brengen voor perstelegrammen. Adv. Phear vroeg een verzachtend vonnis en wees op de lange en nuttige loopbaan van beschuldigde die, ruim 17 jaar dienst gedaan had en in Kimberley het beheer over grote sommen was toevertrouwd geworden terwijl zijn salaris slechts gering was. Het telegraaf departement had niet eens de moeite gedaan om een gewone grootboek rekening aan te leggen en er was niet de minste kontrôle op beschuldigde uitgeoefend.

Rechter Lange zeide, dat de diefstallen stelselmatig en aanhoudend gepleegd waren geworden en dat hij niet anders kon dan beschuldigde veroordelen tot drie jaar gevangenisstraf met harde arbeid.

LORD BLYTH.

Worcester, 1 Mei.—Lord Blyth heeft een bezoek gebracht aan de onderscheidene wijngaarden te Robertson, Nuy en Worcester en vertrok heden avond naar Bloemfontein.

BROEDER VERSUS BROEDER.

Middelburg, 3 Mei.—Hedenmorgen werd vonnis uitgesproken in het water-geding tussen de beide broeders William en Charles Southey, die reeds een twist over waterrechten hebben gedurende meer dan een kwart eeuw. Het geding duurde 8 dagen en onder de gehoorde getuigen waren de heren van Rooy, L.W.V.. en sir John Frost. Het hof kende William Southey £10 nominale schadevergoeding toe, de verweerder de kosten te betalen en wees de tegeneis van Charles Southey van de hand met de kosten, alle volgens de hogere schaal. Het hof orderde Charles Southey het water in het vervolg gelijk te verdelen.

TRANSVAAL.

KAAPSE AMENDEMENTEN ONAANNEEMBAAR.

Joh'burg, 1. Mei.—Op een vergadering van het Federale bestuur van de Transvaalse Progressieve Federatie en Progressieve leden van het parlement, waar de debatten in het Kaapse Lagerhuis, gevoerd over de ontwerp-konstitutie, besproken werden, werd een resolutie aangenomen, ten effekte, dat de Kaapse amendementen in verband met gelijke rechten onverenigbaar zijn met het beginsel van gelijke vertegenwoordiging, dat een der fondamentele beginselen was van de ontwerp-konstitutie en van de daarop te gronden Unie en verder dat geen wijziging van de ontwerpwet in de geest van zulke amendementen aanneembaar zou zijn.

GELIJKE RECHTEN OF NIETS.

HET ULTIMATUM DER RAND.

Joh'burg, 2 Mei.—De "Sunday Times" schrijvende over de nieuwe bijeenkomst der Nat. Konventie, legt nadruk op het feit, dat gelijke rechten van het hoogste belang zijn. Indien de Kaap op haar amendementen aandringt, is het beter, dat de Transvaalse afgevaardigden de konferentie verlaten. Het blad zegt, dat de mannen van de Rand niet gaan instemmen met enig schema van Unie waarbij de "Backvelders" meerdere rechten zullen hebben dan de anderen. Indien de Konventie verongelukt, zal het te betreuren zijn, doch nog betreurenswaardiger zou het zijn indien Unie gegrond werd op een onrechtvaardig beginsel dat van het begin af aanleiding tot ontevredenheid en rassehaat zal geven. Zelfs al zou de Konventie verongelukken—en het blad hoopt dat dit zal gebeuren liever dan dat gelijke rechten zullen worden prijsgegeven—dan zal de hemel nog niet vallen. De Transvaalse afgevaardigden zijn geen leveranciers van Unie als de andere Kolonieën niet willen verenigen op de basis van gelijke rechten. Zij kunnen buiten de Transvaal klaar komen en het blad wenst hun geluk ermee. Morgen zal er een ultimatum voor de Konventie zijn, n.l. gelijke rechten of niets. De Transvaalse afgevaardigde. die weigert deze ronde vraag te stellen, deed beter in het vervolg naar de Kaap op te zien voor zijn politiek sukses.

ORANJERIVIER KOLONIE

DE N. G. SYNODE.

VERENIGING DER KERKEN

Bloemfontein, 2 Mei.—De Synode van de N.G. Kerk der O.R.K., welke het beginsel van een Unie der kerken aangenomen heeft, is afgelopen. Er waren lange diskussies over deze kwestie, die ten slotte met 58 stemmen tegen 16 beslist werd ten gunste van een ontwerpschema voor een vereniging van de N. G. Kerken in Z. A.

HOGE BEZOEKERS IN ORANGIA'S HOOFDSTAD.

Bloemfontein, 3 Mei. — De eerste zitting van de derde sessie der Nat. Konventie, vangt hier heden aan. Sir Walter Hely-Hutchinson, Goeverneur der Kaapkolonie, kwam vandaag hier aan. Lady Hely-Hutchinson reisde tot De Aar met haar echtgenoot en ging vandaar door naar Kimberley. Lord en Lady Selborne en de Transvaalse en Rhodesiese afgevaardigden kwamen per speciale trein aan. Er was een grote en vertegenwoordigende menigte, waaronder de premier en leden van de regering, op het platform aanwezig. Lord en lady Selborne, Sir George Farrar en Lady Farrar en Sir Percy Fitzpatrick zijn de gasten van de goeverneur.

DE NAT. KONVENTIE.

DE ARBEID OPNIEUW AANGEVANGEN.

Bloemfontein, 3 Mei.—De Konventie kwam hedenmorgen bijeen en hervatte formeel haar zittingen. Daarna verdaagde de Konventie tot de namiddag. Geen officiële berichten zijn verkrijgbaar, hoewel algemeen geloofd wordt, dat de klausules, betrekking hebbende op de vertegenwoordiging, besproken worden.

NATAL.

De Werkstaking in Natal.

POSITIE WEINIG VERANDERD.

KANS OP EEN STAKING DOOR GEHEEL ZUID-AFRIKA.

Durban, 30 April.—De positie in verband met de werkstaking is slechts weinig veranderd. Algemeen had men gedacht, dat een spoedige regeling der kwestie zou plaatsvinden wijl de stakers hedenmiddag een onderhoud met de algemene bestierder der N.G. spoorwegen hadden, doch heden avond op de monster vergadering bleek het, dat er geen verandering had plaats gevonden. De mannen besloten met algemene stemmen om bij hun eisen te blijven. Een verdere wisseling van inzichten zal op morgen plaats hebben tussen de regering en de vertegenwoordigers der stakers.

De heer Andrews, van Johannesburg, verklaarde hedenavond op een monstervergadering, dat, indien de eisen der mannen niet werden toegestaan, een algemene staking door geheel Zuid-Afrika zou worden doorgedreven en een ander spreker verklaarde, dat, indien mannen uit andere delen van Zuid-Afrika zouden worden ingevoerd, de machinisten der C.Z.A. spoorwegen, binnen twee uren na het horen van zulk een bericht, het werk zullen neerleggen.

DE STEENKOOL VOORRAAD

aan de "Point" raakt gedaan en men kon het stoomschip "Rydal Hall" heden niet voorzien van 5,000 ton, welke voor Bombay bestemd was en het schip was genoodzaakt naar Delagoabaai te gaan om daar te laden. De opinie is, dat de positie der mannen verzwakt is tengevolge de regerings kennisgevingen, op gisteren uitgevaardigd, n.l., dat de mannen zich uit de dienst ontslagen kunnen rekenen, als het werk niet op Maandag door hen hervat werd De passagiers treindienst is nu tamelik geregeld, doch men zegt, dat de binnenlandse plaatsen het gebrek aan een goederendienst ernstig gevoelen.

BEIDE PARTIJEN BLIJVEN OP HUN STUK STAAN.

Maritzburg, 1 Mei.—Er is nog geen verandering in de stand van zaken gekomen. De regering ontkent de verklaring, dat zij in onderhandeling met de mannen is. De korrespondentie met de algemene bestierder van spoorwegen is door de mannen gepubliceerd. Het blijkt dat de algemene bestierder gisteren een telegram aan de minister voor spoorwegen zond, ondertekend door de voorzitter en sekretaris van de Durbanse mannen waarin gezegd werd, dat de afgevaardigden wensten te weten of de regering een deputatie zou ontvangen tot optrekking van een basis voor een regeling en verder voor het verkrijgen van informatie betreffende de samenstelling van de raad van onderzoek, welke door de regering beloofd was, terwijl verder gevraagd werd de kwestie van het stukwerk te bespreken. De minister antwoordde, dat de regering haar voorwaarden gesteld had en daarbij bleef. De regering kon niet op haar besluit terugkomen.

DE 1STE MEIDAG.

EEN GROTE DEMONSTRATIE.

Durban, 2 Mei.—Een grote demonstratie ter gelegenheid van de viering van de 1ste Meidag, werd hier hedenmiddag gehouden. Ongeveer 5,000 mensen waren op het strand bijeengekomen, hoewel de Transvaalse arbeidsvertegenwoordigers in het Lagerhuis niet waren opgedaagd. De samenstelling van de arbitrageraad, door de regering voorgesteld, werd besproken, doch de mannen blijven een besliste houding aannemen. De tijd voor het verstrijken van het regeringsaanbod is morgenochtend om, en de stakers verdubbelen hun wachtposten op verschillende punten in de stad en voorsteden ten einde te voorkomen, dat de twijfelaars onder de werklieden zullen terugkeren.

DE RAAD VAN ONDERZOEK.

VOORSTEL DER REGERING.

Maritzburg, 2 Mei.—De stakers hielden gisteravond een vergadering toen toespraken gehouden werden tegen de plaatselike pers. De heer Humphries sekretaris van de unie der spoorwegarbeiders, zeide, dat de regering een bluffspel speelde en de moed niet had om 3,000 werklieden op straat te zetten. Indien de werkstaking Dinsdagmorgen niet geregeld was, zouden vermoedelik alle spoorweglieden in het sub-kontinent het werk neerleggen. Een resolutie, dat de mannen zouden blijven volharden en niet naar het werk teruggekeren, werd onder luid gejuich aangenomen. In de namiddag werd een andere vergadering gehouden waar toespraken in ongeveer dezelfde geest werden geleverd.

De regering vaardigde hedenmiddag een kennisgeving uit, dat de raad van onderzoek zou bestaan uit twee goevernements nominees, twee personen gekozen door de werklieden, één gekozen door de stadsraad van Durban en de kamer van koophandel en één door de stadsraad van Maritzburg en de kamer van koophandel terwijl als voorzitter een rechter van het hooggerechtshof genomineerd zal worden door Z.Ex. de Goeverneur. Verder werd meegedeeld dat de verrichtingen publiek zullen zijn. De heer Humphries, sprekende over deze kennisgeving, zeide, dat het de sleutel tot de positie was en dat de mannen spoedig zouden blijken zegevierend te zijn.

Het aanbod moet nu door de centrale kommissie overwogen worden.

NATALSE AFGEVAARDIGDEN IN JOHANNESBURG.

BEROEP OP DE STEUN DER Z.-A. ARBEIDERS.

Johannesburg, 2 Mei.—Twee afgevaardigden van de Natalse stakers spraken hedenavond een sympathiekgezinde vergadering van 1,500 man toe op het marktplein alhier. De vergadering was belegd door de Johannesburgse vak- en arbeidsraad. De voorzitter introduceerde de afgevaardigden en verklaarde, dat de Natalse mannen heden de strijd streden, welke zij later in de Transvaal zouden hebben te strijden. De afgevaardigden weidden in biezonderheden uit over de oorzaken, welke tot de werkstaking geleid hebben. Zij waren bitter in hun opmerkingen over de verkeerde voorstellingen der pers en deden een beroep op een zeer sterke arbeiders konferentie in Zuid-Afrika. Zij verklaarden, dat de overwinning van de regering de doodsklok zou zijn voor de Kolonie als een land voor blanken en verzochten ernstig om fondsen, verzekerende, dat, indien de mannen in staat waren een week uit te houden, de regering klaar zou zijn. Er werd een telegram voorgelezen van het stakers komitee, waarin werd medegedeeld, dat de mannen opgeruimd en vastbesloten waren en dat hun leuze was: "geen overgave." Een resolutie, voorgesteld door de heer Mulvey (president van de Z.-A. raad van werktuigkundigen), gesek. door de heer H. W. Sampson, L.W.V., waarbij morele en zedelike hulp werd beloofd, werd bij akklamatie aangenomen. De heer Sampson vroeg in een honende toespraak waarom de mannen tans arbitrage zouden aannemen nu zij de bovenhand hadden? De sprekers legden nadruk op het feit, dat een gelijksoortige toestand als tans in Natal bestond, ook in de Tansvaal verwacht kon worden.

DE C.Z.A.S. WERKLIEDEN.

MORELE EN FINANTIEELE STEUN.

Pretoria, 2 Mei.—Op een vergadering van de rijdende staf van de C.Z.A. Spoorwegen werd heden een resolutie aangenomen ten effekte, dat de autoriteiten der Natalse spoorwegen verantwoordelik voor de werkstaking zijn en dat de staf zich verbindt de stakers moreel en finantieël te steunen en geen hulp aan de Natalse regering te verlenen door over de grenzen te gaan. Een inschrijving werd geopend om de heer Livingstone, een der afgevaardigden van de stakers, in staat te stellen aar Waterval Boven te gaan, ten einde de steun van de mannen aldaar te vragen.

DE ARBEIDERS STAAN VAST.

GOEVERNEMENTS TIJD, OM TERUG TE KEREN, VERSTREKEN.

P. Maritzburg, 3 Mei.—De spoorwegmannen zijn bij hun besluit, om niet terug te keren, gebleven, hoewel de regering tijd gegeven had tot 9 uur hedenmorgen. Gisteravond hervatten een paar portiers het werk, doch geen der machinisten, stokers of andere beambten keerde hedenmorgen terug. Honderd civiele ambtenaren werden ingezworen tot speciale konstabels en doen nu samen met de politie dienst aan het station en de goederenloodsen. Allen zijn gewapend met revolvers. De mannen hebben sterke wachtposten uitgezet. Alles is echter rustig en er komen geen wanordelikheden voor. De regering neemt speciale maatregelen voor het uitbetalen van alle mannen op morgen. De wachtposten wisten enkele werklieden over te halen niet naar het werk terug te gaan.

DE REGERING NEEMT EEN DREIGENDE HOUDING AAN

P. Maritzburg, 3 Mei.—De regering is gereed om morgen de stakers uit te betalen en de mannen zullen dus opgehouden tot de civiele dienst te behoren. Iedereen, die verlangend is terug te keren, moet formeel aanzoek doen en elk geval zal volgens zijn verdienste behandeld worden. De regering weigert ook het stakers komitee te erkennen en tracht nu zich nieuwe werkkrachten te verzekeren uit de naburige kolonieën. Tot nu toe is er nog niets gedaan in verband met de wachtposten, doch zodra de regering nieuwe arbeidskrachten heeft ingevoerd, zal op krachtige wijze het rondslenteren in de buurt van het station en het tusschenbeide komen ten opzichte van aan de arbeid zijnde werklieden belet worden.

IEDEREEN HEEFT ZAM-BUK NODIG.

De Grootse Plantaardige Heelende Balsem.

HOUDT HET BIJ DE HAND.

Geneest Huidroos, Aambeien, Sneden, Brandwonden, Kneusplekken en alle Prikkelende en Jeukende toestanden van de Huid.

1/8 of 4/3.

OM ONDERKRUIPERS TEGEN TE HOUDEN.

Durban, 3 Mei.—Gisteravond wees de heer Dunbar, voorzitter van het stakerskomitee, op de wenselikheid, dat de mannen de werkplaatsen zouden omringen, ten einde te beletten, dat onderkruipers aan het werk gaan. Met betrekking tot het regeringsaanbod voor een raad van appèl, zeide hij, dat de vertegenwoordiging zou zijn in de verhouding van 6 tegen 2 ten nadele van de mannen en dat men zulk een voorstel niet kon aannemen. Hij verzekerde, dat de regering alle mogelike sympathie, welke ze maar krijgen kon, hard nodig had en ging verder voort met de regering te veroordelen. Hij drong erop aan, dat de mannen vast zouden staan en was overtuigd van hun uiteindelike overwinning.

LEVENDIGE TIJD IN HET VERSCHIET.

Durban, 3 Mei.—Alle voortekenen wijzen op een levendige tijd in verband met de staking gedurende de eerstvolgende dagen. De stakers beginnen een meer oorlogszuchtige houding aan te nemen en de authoriteiten hebben 100 speciale konstabels doen inzweren. Verder zijn maatregelen getroffen voor het op morgen afbetalen van al de werklieden, die het werk op heden niet hervat hebben.

ALGEMENE SPOORWEGSTAKING.

Een telegram uit Durban betreffende de spoorwegstaking aldaar meldt, dat het mogelik was, dat er een algemene spoorwegstaking over geheel Zuid-Afrika zou uitbreken.

Zaterdagavond en Zondag werden een aantal plaatselike spoorweglieden, waarbij mannen van de Zoutrivier werkwinkel en vervoer departement waren, gezien. Er werd veel sympathie getoond voor de werkstakers in Natal en de hoop werd uitgesproken, dat zij het in de strijd zouden winnen. Indien de staking langer aanhoudt, is het zeer waarschijnlik, dat de K.G.S. lieden financiële hulp zullen verlenen, doch het idee, dat er een werkstaking in deze Kolonie zou uitbreken, wordt belachelik gevonden.

Een der mannen zei, dat het onmogelik was om te zeggen wat er in de toekomst zou gebeuren, maar zo ver hij wist, dacht men daar in het geheel niet aan. Men had kleine grieven, doch alles tezamen zou geen grief vormen, voldoende om de oorlog te verklaren. De staf der spoorwegen was nu verminderd tot een punt, dat verdere besnoeiïng onmogelik scheen. De Zoutrivier werklieden gevoelden de depressie goed. Velen, die vóór de besnoeiïng flinke inkomsten hadden, waren nu aan inferieur werk gezet tegen verminderd loon. Vele zulke voorbeelden waren hem bekend. Volgens hem was er niet veel waarde te hechten aan dat telegram van Durban. In het verledene waren er enige grote grieven geweest en toen werd zelfs niet gestaakt.

NATIONALE KONVENTIE.

VERTREK DER NATAL AFGEVAARDIGDEN.!

Maritzburg, 1 Mei.—De Natalse afgevaardigden naar de Nat. Konventie vertrokken gisteravond naar Bloemfontein. Z.Exc. de Goeverneur vergezelde de afgevaardigden.

DE TIJD VOOR EEN UNIE NOG NIET AANGEBROKEN.

Maritzburg, 3 Mei.—De Wesleyaanse Methodisten konferentie nam een resolutie aan in verband met de kwestie van de unie van de kerk, ten effekte, dat de tijd nog niet gekomen was om onderhandelingen aan te knopen met andere kerken voor het aangaan van een organiese unie.

De inzegening van de nieuwe Aartsbisschop.

Zaterdagmiddag vond in de St. George's kathedraal de plechtige inzegening van de weleerw. William Marlborough Carter, D.D., als aartsbisschop van Kaapstad en metropolitaan van de provincie van de St. George's kathedraal, plaats.

Na afloop der gewone plechtige formaliteiten en nadat de eed van getrouwheid door de nieuwe aartsbisschop was afgelegd, sprak deze een korte rede uit naar aanleiding van het tekstwoord, Joh. 14 : 6 : "Ik ben de weg."

De dienst werd geëindigd met het zingen van het Te Deum.

RECEPTIE IN DE STADZAAL.

Na afloop van de dienst in de kathedraal vond de receptie in de stadzaal plaats. Zijn Excellentie de goeverneur ageerde als voorzitter. De opkomst was groot en slechts enkele plaatsen waren onbezet.

In zijn welkomstwoord aan de aartsbisschop maakte Zijn Excellentie er melding van, dat het meer dan 13 jaar geleden was, dat hij in Zoeloeland dr. Carter leerde kennen. Toen was deze bisschop van die streek. Het was hem een waar genot om vandaag de aartsbisschop welkom te kunnen heten. Uit naam van alle kerkgangers van de Kolonie heette sir Hely-Hutchinson dr. Carter hartelik welkom en sprak de hoop, die in de harten van allen was, uit: dat zijn werk hier beiden hem en de hem toevertrouwde kudde tot zegen mag zijn.

ADRES VAN DE GEESTELIKHEID.

De deken van Kaapstad overhandigde vervolgens aan de aartsbisschop een versierd adres van de geestelikheid en de leken.

In zijn antwoord merkte dr. Carter op, dat het hem een grote eer was, Zijn Excellentie de Goeverneur tegenwoordig te zien. In deze Kolonie had hij veel hulp en bijstand ondervonden, en hij bedankte allen voor hun vriendelikheid en welwillendheid. Zijn werk was een moeilik werk, vooral daar hij altijd bezig was geweest in pioniers werk. Elf jaar lang had hij zendingwerk in het Oost Eind van Londen verricht, toen werd hij naar Zoeloeland verplaatst en kort voor het einde van de oorlog werd hij in Transvaal als bisschop aangesteld.

Dr. Cameron stelde een motie van dank aan de goeverneur in, waarop deze antwoordde.

Hierna waren de verrichtingen afgelopen.

Regens.

MURRAYSBURG.

Opgaaf van de tot 20 April, gevallen regens:—

Januarie	...	1.60
Februarie	...	1.75
Maart ...	...	4.43
Tot April 20	...	.66
Totaal ...		8.44 duim

VOSBURG.

Opgaaf tot 26 April, 1909:—

Januarie	...	2.19
Februarie	...	2.63
Maart ...	...	3.06
Tot 26 April	...	3.30
Totaal	...	11.18 duim
Voor het jaar 1905		9.03 „
„ „ 1906		10.91 „
„ „ 1907		10.92 „
„ „ 1908		4.69 „

Koningin Wilhelmina.

(Reuter berichten).

ZONNESCHIJN NA REGEN.

Londen, 1 Mei.—Het gevoelen in Holland kan vergeleken worden als een van "zonneschijn na regen."

De ganse dag ziet men optochten van kinderen zingende door de straten. De ingezetenen vieren de gebeurtenis, zonder uitzondering, als een national feest. Alles heeft een feestelik aanzien en de geestdrift wordt steeds groter. Het Nederlands parlement is bijeengekomen, om een gelukwens aan H.M. de koningin op te stellen en te verzenden, en daarna verdaagd.

Over het ganse land worden dankzeggings diensten gehouden, en verder konserten en feestelikheden.

De feestelikheden hielden aan tot laat in de nacht.

De straten van alle steden zijn geïllumineerd, en overal werden fakkeloptochten gehouden, terwijl in alle restaurants en koffiehuizen geïmproviseerde konserten plaats vonden.

DE NAMEN DER NEDERLANDSE KROONPRINSES.

Londen, 1 Mei. — De prins-gemaal der Nederlanden, liet heden de jonggeboren prinses ten stadhuize inschrijven in het gewone bevolkingsregister.

De namen aan de prinses gegeven, zijn: Juliana Louise Emma Marie Wilhelmina.

H.M. NEEMT NORMAAL IN BETERSCHAP TOE.

Londen, 3 Mei.—Reuters agentschap verneemt, dat H.M. koningin Wilhelmina op normale wijze in beterschap toeneemt.

HET FEESTNUMMER VAN DE "BOODSCHAPPER."

Ter gelegenheid van de geboorte der Nederlandse kroonprinses, werd door de "Boodschapper" te Johannesburg een keurig bewerkt feestnummer uitgegeven, dragend aan de voorzijde het Nederlandse wapen, met het onderschrift "Je maintiendai" (ik zal handhaven), en aan de achterzijde de Nederlandse kroon.

Op de eerste bladzijde worden het eerste en laatste koeplet gegeven van het "Wilhelmus van Nassauwe," waarna, van de hand van D. Krabman, een korte biografie gegeven wordt van H.M. koningin Wilhelmina, welke aldus eindigt:

"Wij wensen voor onze koninginne, prins Hendrik en de jonge telg alles wat Gods goedheid hun kan geven. Mogen zij allen voor ons lang en in gezondheid gespaard blijven en worde dan het aloud bekende lied bewaarheid:

God, met Neerland en Oranje
Is het schoon drievoudig snoer."

Een keurig gelijkend portret der vorstin siert dit feestnummer.

NEERLAND'S HOPE.

Onder dit opschrift bevat de "Volkstem" van 30 April een inleidingsartikel, waarin opgewekt wordt tot wederkerige blijdschap en feestvreugde, door geen wanklanken ontsierd.

Het artikel eindigt met de uitroep: "Lang leve 't Huis van Oranje."

GESCHENKEN AAN H.M. AANGEBODEN.

Tal van kostbare geschenken werden H.M. koningin Wilhelmina aangeboden uit alle provincieën van Nederland. Zoals we vroeger reeds mededeelden, had H.M. zich bereid verklaard die geschenken te aanvaarden, mits de helft van het tot dat doel ingezameld bedrag aan liefdadige doeleinden zou worden besteed.

Door de echtgenoten van officieren van het Nederlandse leger werd een keurig bewerkt schenkblad aangeboden, terwijl de rest van de ingezamelde gelden werd geschonken aan kinderen van onder-officiers vrouwen, en wel aan die kinderen, die geboren werden gedurende dezelfde 24 uren als de kroonprinses. Tussen die kinderen zou het overschot van dat bedrag worden verdeeld, om op ieders naam in de Nederlandse postspaarbank te worden belegd.

Het geschenk der Noordhollandse vrouwen, met uitzondering van die van Amsterdam (die afzonderlik een geschenk aanboden) bestaat uit een zilveren blad, dragende in het midden het wapen der provincie, met daaromheen de wapens der voornaamste gemeenten, benevens twee zilveren suikerpotten, op een waarvan een boom met opkomende zon is gegraveerd, met onderschrift: "Vivat Oranje." Verder een zilveren melkkan, een zilveren papschaal, alles op voet, benevens twee paplepels, eveneens van zilver. Suikerpotten en melkkan zijn voorzien van deksels, gekroond door een gouden pelikaan, voerende haar jongen. De beide lepels dragen ieder een gouden kroon.

Het geheel is gevat in een bruin lederen met verguld bewerkt kistje, van binnen gevoerd met wit fluweel en witte zijde, opgewerkt met gouden kroon op het deksel en met gouden handvatsels.

Het geschenk der inwoners van Zuidholland, uitgezonderd Rotterdam, (dat afzonderlik een geschenk aanbood), bestaat uit een kamerwieg, terwijl 17,000 gulden overbleef voor liefdadige doeleinden.

De wieg is in de stijl Louis XVI. De achterzijde is versierd met de koninklike kroon, de voorzijde met kinderfiguren. Het geheel, rustend op een rijk versierd onderstel, met beeldhouw werk en met poedergoud verguldde ornamenten, moet een waar kunststuk zijn.

De Belgiese leden en sekretarissen der Hollands-Belgiese Kommissie, hebben een zilveren koffertje als geschenk aangeboden, ingelegd met zeer schone granaten en met vijf panelen in oud ivoor.

Door de Nederlandse kolonie te Brussel werd aangeboden een draagmandje van wit satijn met Valenciennes-kant versierd, geborduurd met de koningskroon.

Het grootste deel van het ingezamelde geld werd afgezonderd voor een Nederlandse liefdadige instelling te Brussel.

GRATIE AAN GEVANGENEN.

Op last van H.M. koningin Wilhelmina werden reeds enige weken geleden adviezen ingewonnen van autoriteiten, met betrekking tot gevangenen, die bij gelegenheid der blijde gebeurtenis voor algehele kwijtschelding of vermindering van straftijd in aanmerking zouden kunnen worden genomen.

Die adviezen moesten vóór 1 April de Nederlandse minister van justitie hebben bereikt.

Het schijnt, dat het de wens van H.M. was, om aan vele gevangenen genade te verlenen.

EEN VREDESKIND.

De "Daily Mail" schreef enige weken geleden in een hoofdartikel, waarin het blad uitdrukking gaf aan de deelneming van Engeland in de geboorte van een Nederlandse troonopvolger of troonopvolgster, dat nooit een kind zo vurig gewenst werd door de vrienden van de Europese vrede als in dit geval.

"BIRCHs,"

De UITRUSTERS

Van de Oostelike Provincie. GEVESTIGD 50 JAAR.

Grootste Kleinhandel Voorraden in

Klederen, Hoeden, Hemden, Onderklederen, Kombaarzen, Waterproofs, enz.

Wij hebben voorradig de korrekte Artikelen, welke benodigd zijn in Zuid-Afrika.

T. BIRCH & CO., BEPKT., PORT ELIZABETH.

Takbesigheden te GRAHAMSTAD en JOHANNESBURG.

RECEPTIE AAN HET KONSULAAT.

EEN STROOM VAN BEZOEKERS.

Ter ere van de geboorte van de jeugdige prinses van Oranje-Nassau, de erfgename van de troon der Nederlanden, hield de Nederlandse konsul alhier, de heer H. van Oordt van Lauwerecht, Zaterdag morgen tussen 11 uur v.m. en 1 uur n.m. een algemene receptie en in de namiddag tussen 3.30 en 5.30 hielden de konsul en mevr. Van Oordt een speciale receptie voor de Hollands-sprekenden.

Dat de vreugde over de geboorte van 'n nieuwe telg van het aloude Huis van Oranje-Nassau algemeen en niet enkel beperkt was tot Nederlanders en Oud-Nederlanders bleek duidelik uit de voortdurende stroom van dames en heren van allerlei nationaliteit, die hun gelukwensen kwamen aanbieden aan de vertegenwoordiger van Hare Majesteit hier ter stede.

Het konsulaats gebouw, Kerkplein No. 7, was voor deze gelegenheid herschapen in een ontvangstzaal en door de zorgen van de firma gebroeders De Groot, bloemisten en tuiniers, Rondebosch, op de meest smaakvolle en kwistige wijze versierd met plant n palmen en bloemen, terwijl de Oranjekleur overal op de voorgrond trad. Het portret van H. M. Koningin Wilhelmina was voorzien van een Indiese draperie, welke een eigenaardig en interessant kontrast vormde met de overige versieringen. De heer Van Oordt, in vol konsulair ornaat, in de namiddag ijverig bijgestaan door zijn echtgenote, had de gehele dag de handen meer dan vol om al de gasten te ontvangen.

Ook in de stad kon men zien, dat het een buitengewone dag was en overal zag men de geliefde kleuren van de Oranje-Nassaus. Biezondere vermelding verdient wel de uitstalling van de firma Stuttaford & Co., welke voor een harer grote ramen in Adderleystraat de koninklike kinderkamer in Oranje had nagebootst. In een wiegje, omhuld door Oranje, lag een grote pop, voorstellende de jeugdige prinses, waarnaast de koninklike verpleegster gezeten was. Daarvoor was het portret van koningin Wilhelmina met Oranje gedrapeerd. De uitstalling trok Zaterdag en trekt nu nog allerwege de aandacht en de firma Stuttaford heeft, volgens algemene opinie, eer van haar werk. De attentie wordt bovendien door de Hollanders en Afrikaanders zeer op prijs gesteld en gewaardeerd.

Onder degenen, die gedurende de morgenreceptie hun gelukwensen kwamen aanbieden, waren o.m. de volgende: de ed. N. F. de Waal (Koloniale sekretaris), de ed. D. P. de Villiers Graaff (minister zonder portefeuille), Sir John Buchanan (rechter van het Hooggerechtshof), de ed. J. H. Hofmeyr, mej. Hofmeyr, de ed. W. M. Ross, L.W.R., de heren H. E. S. Fremantle, L.W.V., sir Pieter Faure, L.W.R., de heer B. Upington L.W.V. de Ed. H. J. Dempers, L.W.R., de heer Roche Pohl, L.W.V., de waarnemende burgemeester (de heer Duncan Baxter, L.W.V.), de konsul-generaal voor de Verenigde Staten (de heer Julius G. Lay), de konsul-generaal voor Frankrijk (M. Laurent Cochelet), de konsul-generaal voor Oostenrijk-Hongarije (Herr Otto von Lieder D'Ellevaux), de konsul-generaal voor Noorwegen (de heer N. P. Thesen) dr. Te Water, de heer W. E. Gurrey, de heer J. B. Moffat, professor R. D. Nauta, professor Godée-Molsbergen, professor Moorrees, de heer F. J. Centlivres, ds. B. P. J. Marchand, Herr Otto K. A. von Oppel (sekretaris van de Klub Germania), de heer M. Wartena (sekretaris van het Algemeen Nederlands Verbond), de heer J. P. L. Volsteedt (editeur van "Ons Land") de heer John Carstens, de heer H. M. E. Orpen, de heer H. M. Arderne, de heer C. B. Martin, de heer en mevrouw W. T. Buissinne, de heer Denholm Walker, lieut.-kolonel Cox, mevrouw en mej. Kuys, de heer Arnold Klosser, mevr. John Graaff en mej. Graaff, mevrouw H. Rose van Noorden, de heer V. A. van der Bijl, mej. E. H. van Noorden, de heer F. W. Hesse, de heer P. A. Fredericks van de Duitse Zeelieden Zendingen), mevrouw Marais, de heer Schubart, de heer M G. Damstra, de heer J. H. Hablutzel, de heer P. A. M. Cloete, dr. C. F. K. Murray, de heer Ernest Bailey, de heer Chas. Lipp, de heer A. C. F. Gore, de heer H. M. Piers, de heer H. Shelton-Corbett, de heer J. C. le Roux, advokaat Scheepers, dr. Engelbach, de heer Pyecroft, dr. R. Marloth en mevrouw Marloth, de heer en mevrouw Frank Reitz, de heer T. A. Louw, de heer C. J. Muller, de heer P. G. Wege, lieut. kolonel Wright, de heer J. H. N. Roos, dr. Theune (Duits konsulaat), kapitein Most (van het Duitse oorlogschip "Panther"), dr. Darley-Hartley en mevrouw Darley-Hartley, en kolonel Palsetra (van het heilsleger).

In de namiddag waren de volgende aanwezig: de heer H. J. Vedders, de heer en mevrouw J. R. G. de Klerck, mevrouw Johan Jansen, mevrouw F. J. Warren, de heer G. van Heerde, de heer P. Koster, de heer en mevrouw Van Veloo, mej. Klerck, de heer H. van Velzen, de heer P. Smit, de heer en mevrouw J. Loopuyt, professor en mevrouw W. S. Logeman, mej. Van Cappelle, professor en mevrouw Nauta, de heer en mevrouw Stephanus J. Hofmeyr, mevrouw Jorissen, mej. Burgers, mevrouw De Jong, mevrouw Pikey Martin, mej. Long, mevrouw J. G. Fisher, mej. Horak, mevrouw Neethling, mevrouw Boas, de heer en mevr. H. Deenik, mej. Doyer, de heer Honig, de heer De Bruyne, de heer Lestrade, de heer en mevrouw F. W. Hesse en mej. Hesse, de hr. en mevr. M. Wartena, de heer Van Gelderen, mevr. Luyt, mej. O. van Oordt en de heer Jan Luyt.

A.S. FEESTEN TE KAAPSTAD.

Naar wij vernemen, heeft de kommissie, belast met de regeling der te houden feestelikheden ter ere van de geboorte van de jeugdige prinses van Oranje-Nassau, gistermiddag besloten, dat het kinderfeest zal plaats vinden a.s. Zaterdag, 8 Mei, in de zaal en de tuin van de Goede Hoop zaal (Good Hope Hall), aanvang te 2.30 n.m.

De daarop volgende Dinsdagavond, de 11de dezer, en niet zoals vroeger in ons blad werd aangekondigd op Vrijdag, 7 dezer, zal het feest plaats vinden voor ouderen, eveneens in de Good Hope Hall. Aanvang des avonds te 8 ure.

Naar men ons mededeelt, wordt de laatste hand gelegd aan een uitgebreid en afwisselend programma.

Voor hen, die op de lijst voor de feestelikheden ingetekend hebben, is de toegang vrij, anderen betalen 2s. 6d. Nadere biezonderheden zullen later in de pers worden medegedeeld, doch voor zover wij tans reeds weten, zullen krachtige pogingen aangewend worden om de grote gebeurtenis waardig te vieren.

NATALS GELUKWENSEN.

Durban, 30 April.—De heer Pollitzer, de Hollandse konsul, zond heden namens de Nederlanders een kabelgram aan de adjutant van koningin Wilhelmina, waarin H.M. hartelik gelukgewenst werd en waarin tevens de gelukwensen van Z.Exc. de Goeverneur werden vermeld, die verklaarde, dat het bericht grote voldoening aan de bevolking van de kolonie verschafte.

De "Mercury" zegt, dat de gelukwensen van de ganse wereld bij deze gelukkige gebeurtenis gezonden worden aan de koningin en Prins-Generaal. Het voortbestaan van het regerende vorstenhuis van Holland is een kwestie van dubbel groot belang geworden in het licht der gebeurtenissen, welke er onlangs toe geleid hebben, dat de koers der Europese politiek veranderd werd. Het blad besluit: "Wij mogen de verzekering geven van onze deelneming aan de vreugde, waarmede al onze Hollandse medekolonisten het bericht ontvangen hebben.

ALLEEN VOOR DAMES.

Een interessant Boek over de gezondheid, dat aantoont hoe hun kwalen, *zonder over te gaan tot een operatie*, door een eenvoudige huis-behandeling genezen kunnen worden.

Schrijf aan of bezoek:

BESTIERDERES, VITAL-VINE Coy.,
Fletcher's Kamers, 98 en 99,
Darling Straat, Kaapstad.
Postbus 201.

RECEPTIE TE JOHANNESBURG.

Johannesburg, 1 Mei.—Hedenmiddag werd een receptie gehouden door de konsul der Nederlanden ter ere van de geboorte van een erfgename van de troon. De plechtigheid werd door een grote en vertegenwoordigende menigte bijgewoond, waaronder de meeste konsuls alsmede de heer Chudleigh (burgemeester van Johannesburg) en vele prominente inwoners. De Duitse kolonie was zeer sterk vertegenwoordigd.

FEESTELIKHEDEN IN JOHANNESBURG.

Johannesburg, 1 Mei.—De plaatselike Hollandse kolonie maakt zich gereed om de geboorte van de prinses degelik te vieren. Het plaatselik wekeliks nieuwsblad "De Boodschapper" publiceerde heden een feestnummer, waarin een portret van koningin Wilhelmina en een kort artikel over het leven van Hare Majesteit. Kabelgrammen werden door de konsul en de Hollandse Vereniging gezonden, waarin H.M. gelukgewenst werd. Subskripties zijn ingezameld voor het aanbieden aan de koningin van een gouden porridgekom en lepel met daarbij passend inschrift. De Nederlandse Vereniging zal op a.s. Maandag of Dinsdag een feest vieren.

DE MEEST GELIEFDE VORSTIN.

GOD SPARE KONINGIN EN PRINSES!

Johannesburg, 1 Mei.—De "Star" schrijvende over de gebeurtenis in Holland zegt, dat geen regerend vorst of vorstin, met uitzondering van koningin Victoria, de liefde en gehechtheid van haar onderdanen in meerdere mate heeft weten te winnen dan koningin Wilhelmina en verklaart, dat het ten volle begrijpt en waardeert de betekenis van de kentekende bewijzen van goedgezindheid, waarmede de koningin en prinses als het ware overstroomd worden, kentekenen, welke eindigen in een algemeen gebed, dat beiden lang gespaard mogen worden om een bron van trots en vreugde voor hun volk te zijn.

NOORDER PAARL.

(Van onze N.P. korrespondent).

MARKT.

Het was ons zeer verblijdend de aankondiging door onze straten te zien en te horen, dat voortaan wij twee inplaats van eenmaal per week, onze morgen markt zullen hebben, en wel op Woensdagen en Zaterdagen, omdat men vindt, dat de markten ruimschoots ondersteund worden, zowel door kopers als verkopers. Op de markt Zaterdag gehouden werden heelwat goederen te koop aangebode, en waren er ook die kochten, waaronder ook vele van onze dames. De marktmeester, de heer Gribble, doet ook flink zijn best, zodat alles wel recht zal komen, zowel voor kopers als verkopers.

KOMPETITIE.

Met de zeer gedrukte tijden waartegen we in de laatste tijd te kampen hadden, en ook nu nog te kampen hebben, zijn hier vele van onze winkeliers, die nu hun goederen van Kaapstad per transport wagens inplaats van per trein krijgen, omdat zij vinden, dat daardoor zij heelwat kunnen besparen. De prijs per trein voor de gewone tweede klas goederen naar Hugenoot statie, is zowat 1s. 1d. per 100 ponden, dan moet men nog 1½d. per 100 ponden betalen voor de karwijer van de statie. Terwijl men nu voor de transport wagen van Kaapstad slechts 10d. per 100 ponden betaalt, dus 4½d. daarop uitsparende. Zoals in vroegere tijden hebben we dus hier weder de trein versus transportwagen. Heden Zaterdag morgen zijn de wagens nog van Kaapstad gekomen, vol beladen met allerlei goederen. Men zegt, dat daar nog meer van onze mensen zijn, die van plan zijn, om hun wagens ook voor transport naar Kaapstad te zenden. Is 't nu raadzaam om dat te doen, moeten we niet liever de handen van ons goevernement steunen, nu dat hij tracht de financieën in orde te brengen? Laten we allen wat meer betalen, om de zaken weder in order te brengen.

ASTER TENTOONSTELLING.

Woensdag, 5 dezer, vindt onze Aster Tentoonstelling plaats. De dames zijn reeds allen druk bezig, en de zaken worden door hen zo geregeld, dat men op sukses rekenen kan. Het doel van de tentoonstelling is fondsen voor de A.C.V.V. bijeen te verzamelen. Het nut door deze vereniging gedaan, is reeds zo alom bekend, dat verdere aanbeveling overbodig is, en dat men bijna allen daar kan verwachten, om wat voor de vereniging bij te dragen. Verversingen zullen ook daar in overvloed zijn.

GEBOORTE.

Met blijdschap werd alhier ook het bericht ontvangen, dat H. M. Koningin Wilhelmina der Nederlanden 11. Vrijdag morgen moeder was geworden.

Kort nadat het bericht van de geboorte der prinses alhier werd vernomen, waren onze Hollandse vrienden, allen druk bezig hun huizen met kransen, bloemen als anderszins te versieren, en was er niets dan blijdschap op hun aangezichten te lezen. Het duurde ook niet lang of men zag overal de Nederlandse driekleur wapperen. In de avond waren sommige der huizen prachtig verlicht, en dronk men de gezondheid van haar Majesteit op zeer gelijke wijze!

De uitstekende kwaliteit

is de reden van het groote verbruik van

van Houten's

Deze Cacao is **ongeëvenaard** in **heerlijken smaak, licht-verteerbaarheid** en **zuinig-heid** in 't gebruik

---

. A.TWRIGHT'S

"CURRY POWDER,"

De oudste en Beste in de Handel.

Vraag uw Winkelier ernaar.

VERKOCHT IN ¼, ½ EN 1 lb. BLIKKEN.

Enige Eigenaren . . .

J. D. CARTWRIGHT & CO.,

The Mansion House, KAAPSTAD.

Distrikt Agenten:

de Heren LENNON & Co. Beperkt, en bij alle Takkezigheden.

de Heren HEYNES MATHEW en Co., en bij al' Takkezigheden.

J. W. COOPER, Apotheker, Malmesbury.

UNION - CASTLE LIJN

DONALD CURRIE & Co., Bestierders, Londen.

ROYAL MAIL STOOMBOTEN

VOOR ENGELAND, via MADEIRA,

1909.

TE 4 URE N.M.

Mei 5	—ARMADALE CASTLE,	Kapt. Rendall.
Mei 12	—NORMAN,	Kapt. Bremner.
Mei 19	WALMER CASTLE,	Kapt. Creaghe.
Mei 26	—KINFAUNS CASTLE,	Kapt. Winder.
Junie 2	—SAXON,	Kapt. Reynolds.
Junie 9	—KILDONAN CASTLE,	Kapt. Tyson.

Tussen Stoomboten naar Engeland via de Kanariese Eilanden.

1909.

Omstreeks 3 Mei.—DURHAM CASTLE, Kapt. Moseley.
Naar Las Palmas, Plymouth, Southampton en Londen.

Omstreeks 10 Mei.—GERMAN, Kapt. Sylvester.
Naar Teneriffe, Southampton en London.

Omstreeks 17 Mei.—GUELPH, Kapt. Culverwell.
Naar St. Helena, Ascension, Las Palmas, Southampton, en Londen

Volle biezonderheden omtrent het vertrekken van Tussen-Boten naar Engeland, Kaapse Havens, Natal, Delagoa Baai, Beira en Mauritius zijn verkrijgbaar op applikatie bij de

Union-Castle Mail Steamship Co., Limited.

ER IS EEN GROTE VRAAG NAAR KOLONIALE BOTER, OM HET GEIMPORTEERD ARTIKEL AF TE SCHAFFEN.

Boeren, let op, in uw eigen belang,

EN KOOPT EEN

'STAR'

ROOM - AFSCHEIDER.

Het werk gemakkelik, is sterk en eenvoudig gemaakt, kan gemakkelik gereinigd worden; kortom: *Het is het rechte artikel* om goede boter te maken, en gij kunt er winst mee behalen.

Doe aanzoek bij de enige Agenten.:

KOCH & DIXIE,

KAAPSTAD.

"DE GOEDE HOOP"

Maandeliks Blad.

Subscriptie slechts 6/- per jaar, Postgeld ingesloten.

Doe aanzoek Postbus 44,

- - - KAAPSTAD.

STEENDRUKKERS. KAART EN ETIKET DRUKKERS.

DRUKWERK KONTRAKTEUREN.

Van de Sandt de Villiers Drukpers Maats., Bpkt., Kaapstad.

Hollands in Natal

De heer John M. Hershensohnn hield onlangs voor de Pietermaritzburg Debatvereniging een lezing over "Het Hollands in Natal en in Zuid-Afrika." Uit het verslag verschenen in "De Afrikaner" van 22 April nemen we het volgende over. In de loop van zijn lezing zei de heer Hershensohnn:—

"In onze kolonie, Natal, was ik, meen ik, de eerste, die de zaak op tastbare wijze aanpakte—ten minste ik ben er niet van bewust, dat iemand voor mij iets in de zaak deed. Ik werd als 19-jarige jongeling in 1887 tot onderwijzer in de wiskunde op het Pietermaritzburg Kollege aangesteld en dadelik na in dienst getreden te zijn verzocht en verkreeg ik verlof van de principaal om een Hollandse klas na de gewone lesuren in te stellen. Ongeveer 40 tot 50 percent van de meer gevorderde leerlingen sloten zich aan en toen ik twee jaren later voor mijn betrekking bedankte, was de raad van onderwijs verplicht een Hollandse docent uit de "Ou" Kolonie te ontbieden. Ik liet het echter niet bij Hollands onderwijs op het kollege, maar nam de eerste gelegenheid te baat, namelik, een onderwijzers konferentie in Junie 1887 gehouden om een voorstel in te dienen ten gunste van Hollands onderwijs op alle goevernements scholen. Algemeen werd mij ondersteuning beloofd door onderwijzers en onderwijzeressen, maar de voorzitter, die president van de raad van onderwijs was, ging zo heftig te keer tegen mijn voorstel, dat allen mij druipstaartend in de steek lieten. Niettemin weigerde ik het voorstel terug te trekken en het verviel omdat geen enkele de moed had het te sekonderen. Het kan zijn, dat het aan koppigheid te wijten is, maar wanneer ik iets bij de hand neem, weet ik gewoonlik niet wat een nederlaag betekent. Dies heb ik andere middelen bij de hand genomen en heb de kwestie in de Wetgevende Raadszaal te berde laten brengen. Mijn vader moedigde mij aan en wij spraken enige raadsleden over de zaak. Wijlen de onvergetelike staatsmannen, de heren Harry Escombe en Sir John Robinson waren ten gunste daarvan en de heer (Klein) Theunis Nel, raadslid voor Umvoti County, diende een voorstel in, werd wakker bijgestaan door de voornaamste Raadsleden en een besluit viel, waardoor het aan de keuze van de ouders gelaten werd. Hollandse klassen werden in het leven geroepen in de voornaamste goevernements scholen en waren er voor de oorlog van 1899 in Durban zowat 300, in Pietermaritzburg ongeveer 200 kinderen, die Hollands leerden. Uit die 500 waren er geen tien kinderen van Afrikaanse ouders. Dit leidde tot het verwijt, herhaaldelik in de jaarverslagen van de superintendent van onderwijs verschenen en van het platform gehoord, dat de Afrikaanders, die het luidst hun grieven uitgilden, juist de minste achting voor de taal aan de dag legden, een helder bewijs, dat het hun geen ernst was. Dat dit geen ongegronde beschuldiging was, wijst het pas aangehaalde cijfer aan en daarbij moet nog gevoegd worden de uit onkunde voortgesproten mening van onze mensen, dat Hollands van zelf komt en dat werd nogal gehoord van ouders, die de aanneming in het Engels van Afrikaander kinderen bijwoonden, kinderen, die, beweerden geen Hollands te verstaan, hoewel het hun moedertaal was. Jammer, dat er enige predikanten en kerkeraden waren om deze domheid in de hand te werken, predikanten, die waarschijnlik geen wereld-kennis hadden opgedaan en die niet inzagen, dat voor het merendeel het geen onvertrouwheid met de moedertaal was, maar wel een valse schaamte, welke eens dreigde de Natalse Hollandse Afrikaander voor de samenleving en voor Zuid-Afrika tot een niet te maken. Zo erg ging het smachten naar alles wat naar Engels zweemde, dat velen van onze jeugdige Afrikaander meisjes en jongens in bijzijn van de ouders, die nooit anders dan Hollands of Afrikaans met de kinderen spraken, met elkander in het Engels gezelsden, ja de ouders op Hollandse vragen in het Engels antwoordden en met verachting neerzagen op de maats, die in het publiek anders dan in het Engels durfden te spreken. Het versmaden van de moedertaal leidde weldra tot ernstiger gevolgen en men telt menig Afrikaander meisje tans, dat och! zo graag tot de maagdelike jaren zou terugkeren om dan liever in het huweliksbootje met de eens verachte Hans of Jan, Piet, Gert, Izak, Koos of Willem te treden.

Wanneer men terugziet op de vreselike gebeurtenissen van weleer, dan staat het verstand stil bij de wijsheid van de Voorzienigheid, die de Afrikaander Boer voor zijn ontrouwheid aan zichzelve, aan zijn kroost, aan de gemeente, en aan de natie strafte, terwijl de Engelsman eveneens zijn straf kreeg, —alleen met het doel om elk tot zichzelve te laten inkeren, zichzelve te laten onderzoeken, elk tot het besluit te brengen, dat er verandering in de toestanden moet komen, in één woord, de Boer rechtmatig trotser te maken op zijn nationaliteit, en die in ere te houden, trots te zijn op zijn zeden en gewoonten en hem te sterken in zijn geloof, eveneens onze vriend, de Brit, tot de erkentenis te dwingen, dat de Boer ook tot eer en hoogachting gerechtigd is, dat hij ook aanspraak heeft op zekere rechten en voorrechten, dat die rechten en voorrechten gelijk moeten zijn in alle opzichten aan die van de Engelsen zelven, dat om een goed burger te zijn elk zijn eigenwaardigheid moet handhaven.

Heb ik er op gewezen, dat de Voorzienigheid de Hollandse Afrikaanders en de Engelsen zwaar tuchtigde alleen met het doel om door het louterende vuur het edel metaal en het edelgesteente van het onedele te zuiveren en ze dan, na ieder in zijn rechten hersteld te hebben, samen te brengen tot één kleinood of sieraad te vormen, wil ik nu op nog enige andere opbouwende biezonderheden en gebeurtenissen wijzen om daarvan af te leiden wat de Voorzienigheid met ons in Natal voor heeft.

Een van de belangrijkste omstandigheden is het voortleven van de Hollande kerk, doch hierover weid ik niet uit.

Men weet hoe sukkelend het ging met de Hollandse taal in Natal van oudsher. Een paar malen werd de proef genomen met een Hollands blad. In de eerste jaren van de Britse regering in Natal werden de wetten, berichten, enz., vaak, zo niet altijd, in beide talen gepubliceerd, de "Witness" was een tweetalig blad en later is er een onafhankelik Hollands blad verschenen, maar hetzij wegens gebrek aan geld, hetzij wegens gebrek aan belangstelling, gemelde koeranten konden het hoofd niet boven water houden, en er was een tijdperk, dat men nooit Hollands in de bladen of in de "Goevernements Gazette" las. Hierin kwam verandering in 1884 of 1885—toen mijn vader 't plan opvatte een Hollands blad in Natal onder de naam van "Natal Boeren Vriend" te laten publiceren. Hij reisde rond onder de Afrikaanders om hun belangstelling te wekken en hun steun te erlangen, hetwelk hem gelukte en de koerant werd geboren, doch leefde niet land nadat hij (mijn vader) door onenigheid met de direkteuren van de maatschappij er afscheid van nam. Intussen richtte hij, in 1886, de "Natal Afrikaner" op. In 1889 bedankte ik als onderwijzer bij het Kollege alhier en sloot me bij mijn vader aan in de vurige en patriotiese mening, dat het aan mij gegeven zou worden om toch iets voor de Natalse Boer van Hollandse afkomst te doen en om hem opnieuw moed in te blazen. Ik offerde een gewis jaargeld de vooruitzichten op bevordering in de dienst op voor het onzekere, want zelfs de drukkosten van de koerant werden niet gedekt en ik besteedde mijn spaarpenningen daaraan. Mettertijd ging het beter en per slot van rekening waren wij niet alleen in staat de kosten te bestrijden, maar konden zelfs een gering talaris trekken.

De Natalse Afrikaander was ontwaakt; hij drong bij de regering aan om hem en zijn boerderij in acht te nemen en vele wetten op vee en boerderij dragen vandaag nog de stempel van zijn invloed, het onderwijs in de landelike distrikten werd uitgebreid en toelagen werden hem vergund waar men vroeger óf niet aan dacht, óf welke men hem weigerde; tezelfdertijd werd voor het belang van Hollands gewaakt op school en in officiële kringen. Getuige hiervan de Hollandse vertaling van alle wetten in 1894 en van de meerderheid der wetten in de daaropvolgende jaren met uitzondering van het tijdperk 1899-1902 uitgegeven, de eis in en erkenning door het parlement, dat de raadsleden het recht hebben de Huizen in het Hollands toe te spreken, enz., enz. Allessins heb ik recht trots te zijn op wat gedaan was; ik wil u alleen laten zien wat een paar jonge predikanten in de Kaapkolonie en een enkel persoon in Natal, voor wie het ernst was, vermochte. Laat onze Afrikaanders eraan denken, dat de Voorzienigheid het zo beschikt heeft, dat wij Vrijheid en Utrecht bijkregen om het Hollandse element in Natal te versterken en te bestendigen. De verhouding is immers nu Hollandse Afrikaander tot 7 andere blanken in Natal, voorwaar geen nietig getal! Het is aan een ieder van u gegeven om als apostels van onze voormannen uit te gaan en in uw eigen kring werkzaam te zijn, om de kinderen, ja de ouders, eerbiediglik, doch ferm er op te wijzen, dat willen zij en wij niet in de levenstrijd het onderspit delven, geheel en al te gronde gaan, is het aller plicht te zorgen, dat het jong geslacht niet verstoken blijve van het voorrecht door ons niet genoten, namelik, het grondig onderwijs in de moedertaal. Laat men niet langer pleiten, dat er geen bevoegde onderwijzers te krijgen zijn, laat men gebruik maken van de reeds aanwezige middelen en dan bij de regering om meer hulp aandringen als het nodig blijkt; laat men niet voorwenden, dat Hollands komt van zelf, dat is onwaar en zal nimmer gezegd worden door een persoon, die niet zelf in onkunde verkeert of door iemand, die zijn taal liefheeft. Als het waar was, waarom is het dan nodig voor het Engelse kind om zijn eigen taal te leren? Waarom eist de Duitser en alle andere nationaliteiten buiten de Afrikaander, dat zijn kind de eerste lessen in de moedertaal moet hebben?—Onberekenbaar veel schade hebben onverschilligheid en deze mening aan het Afrikaander kind van Hollandse bloede gedaan—het heeft hem zelfs in een verachtelik daglicht bij de andere naties gesteld, terwijl het kind eerst zijn taal verachtende weldra zich zijn ouders schaamt—zij zijn toch maar domme "Dutch."

Nogmaals wil ik waarschuwen, dat als de Natalse Afrikaanders de zaak niet ernstiglik aanpakken lopen zij en hun kinderen het grootste gevaar van hun geboorterechten te verliezen. Wij zijn op de vooravond van gewichtige veranderingen en binnen weinige jaren zal niemand, die niet beide Engels en Hollands goed kent, d.w.z. ze beide kan spreken en schrijven, de gelegenheid hebben in de staatsdienst te treden, of een beroep, hetwelk hem in aanraking brengt met beide nationaliteiten, met sukses uit te oefenen, ja om als parlementslid gekozen te worden. Onze Engelse vrienden, zelfs van middeljarige leeftijd, leren Hollands—zij zijn reeds enige maanden daarmede begonnen. Hoevele Afrikaander of Boeren kinderen doen dit, buiten de paar scholen waar er vier tot vijf uren aan Hollands besteed wordt?

Ten slotte wil ik u een aanhaling uit een toespraak van een Noorse redenaar te Kristiana gehouden, aan "Neerlandia" ontleend, voorlezen. Als volgt:—

"De taal is een weg van mens tot mens. Maar dat is zij niet alleen. Ware zij niets anders, men deed maar het best een algemene wereldtaal aan te nemen, een klein volk handelde altans verstandig zijn taal te verruilen voor een, die wijd en zijd verbreid is, het Engels b.v. Maar er is zo iets, dat men moedertaal noemt. Dit is zo met het volk saamgegroeid, met elk mens in het biezonder, dat wij er in geestelike zin, in ademen en leven. Elk ding, elke gedachte heeft er zijn naam in. Een volk kan niet leven, tenzij in zijn moedertaal; er buiten wordt het geestelik kreupel. Het is dus volstrekt verkeerd de moedertaal slechts een vorm te noemen. Het is het orgaan waardoor de mens zich uit, het gereedschap, waarmee hij werkt. Van oudsher heeft men algemeen ingezien en gevoeld hoe diep en inniglik de moedertaal met een volk samenhangt. Daarom is het ook altijd het eerste geweest, waarop een veroveraar zich toelegde, als hij een volk geheel onder zich wilde nemen. En zo is het nog heden ten dage."

SCHOOLRAAD.

CALVINIA.

Een vergadering van de schoolraad van Calvinia werd gehouden op de 8ste April, 1909.

Tegenwoordig waren de heren J. G. v. Dijk, vice-voorzitter, De Klerk, Breach, Berning en Smuts.

Vergadering geopend met gebed door lid Breach.

Notulen der vorige vergadering werden gelezen en goedgekeurd.

Buffelskopschool.—Het verzoek van de heer Izak van Zyl werd overgelaten tot aanstaande vergadering.

Brandvlei school.—Brief gelezen van de schoolkommissie met een aanbeveling om twee kinderen gratis op te nemen in bovengenoemde school.

Besloten dit te verwijzen naar de nieuwe distrikts schoolraad.

Calvinia school.—De applikatie voor gratis opname in bovengenoemde school werd verwezen naar de schoolraad voor het dorp.

Giftvlakte school.—Een applikatie om twee kinderen gratis op te nemen in bovengenoemde school, werd verwezen naar de nieuwe distrikts schoolraad.

Applikatie voor een nieuwe school te Klipfontein.—Deze applikatie werd verwezen naar de nieuwe raad.

Driekuil school.—De applikatie van de heer J. P. Spangenberg, om de armeschool te Driekuil te veranderen in een private boereschool, werd verwezen naar de nieuwe raad.

Applikatie voor een nieuwe private boereschool te De Krans.

Deze applikatie, door de heer C. G. Vlok, werd verwezen naar de nieuwe raad.

Vondelingsfontein armeschool.—De volgende applikanten werden aangenomen als onderwijzeressen voor bovengenoemde school vanaf aanstaande kwartaal: als eerste keuze mej. M. du Toit; tweede mej. Hugo; derde mej. Basson.

De heer S. S. Gallagher, huisrader van de kostinrichting in verband met de Calvinia A1 school, maakte applikatie om hem toe te laten de heren Breach en Theron in te nemen als kostgangers.

Toegestaan, na goedkeuring van het opvoedings departement.

De Hoek school.—Besloten de applikatie van de heer H. v. d. Merwe om bovengenoemde school te sluiten voor aanstaande kwartaal, door ziekelike omstandigheden, te verwijzen naar de nieuwe raad.

Het nodig werk nu verricht zijnde, werd deze vergadering verdaagd tot de 7de Mei a.s.

FRANK LOUW,
Sekretaris

Onze reis naar Amerika

Na de Anglo-Boerenoorlog.

(Uit het dagboek ener Transvaalse vrouw.)

Ons werd ter inzage geboden het dagboek ener Transvaalse dame, door haar bijgehouden gedurende haar reis van Holland naar Amerika, aangevangen op 25 September 1902, dus na de Anglo-Boerenoorlog.

De aantekeningen bevatten veel wat interesant is, waarom we de bedoelde dame verzochten, een en ander daaruit te mogen publiceren, hetgeen welwillend toegestaan werd, en waaraan we tans hieronder gevolg geven.

Op 24 September 1902, werd het volgende aangetekend:—

Hoewel de boot eerst vroeg op de 25ste zou vertrekken, zijn wij op de 24ste aan boord gegaan. Op weg naar Rotterdam reisden wij in dezelfde koepee met kapitein Von Losberg vroeger van de O.V.S. artillerie.

26 Sept.—Wij werden geplaatst aan tafel langs de kapitein (Bakker) en recht over de Hollandse gezant te Washington, baron G., een echte diplomaat, maar niet onvriendelik. Hij schijnt het te beschouwen, dat de Amerikanen een groot gevaar voor Europa zijn op financieël gebied. De kapitein is een goed eksemplaar van een echte Hollandse zeerob—heel vriendelik, doch niet erg spraakzaam.

4 Okt.—Om 6 uur in New York haven aangekomen. Ierse en Hollandse vrienden waren op de kaai aanwezig om ons te verwelkomen.

9 Okt.—Des avonds zijn wij naar 't theater gegaan en zagen het Ierse toneelspel "Robert Emmett," een stuk zo bitter tegen de Engelsen, dat het verboden is om het in Engeland of Ierland op te voeren. Men vertelt dat de jonge man, die het stuk heeft geschreven, en de hoofdrol speelt zo bitter tegen de Engelsen is omdat zijn oom door dat volk gedood werd wegens hoogverraad of zo iets. Hij speelt zeer goed. Toen het scherm viel na een zeer hartroerend toneel, stond er op geschilderd "Chew Adam's Peptic Gum", hetgeen een enigszins komieke verandering in de gemoedsgesteldheid veroorzaakte.

10 Okt. Vrijdag.—Wij gaan meestal uit eten in een restaurant niet ver van het hotel, alwaar men goed eten kan tegen billiker prijzen dan in 't hotel. Alles is duur tenzij men weet waar te gaan om dingen tegen billike prijzen te bekomen. Broadway winkels zijn vooral duurder dan die in anderstraten, doch er zijn prachtige dingen uitgestald, vooral kostumes. Merkwaardig zijn de huizen van 20 tot 30 verdiepingen, echte torens van Babel; de assenseurs of lifts maken het mogelik en gemakelik om deze hoge huizen te bewonen, en men beweert dat de New Yorkers bij voorkeur zo hoog wonen, daar de lucht daar frisser en gezonder is.

Het fooiensysteem bestaat in New York evenals in Europa.

De "street-cars" en "elevated trams" worden allen door elektriciteit gedreven en zij lopen heen en weer door Broadway zo kort op elkaar, dat het een kunst is om levend over de straat te komen.

Aan het hotel waar men woont wordt vóór ieder etmaal afzonderlik betaald zodra men gegeten heeft. Zij zijn "à la carte" en één portie is voor 2 personen bedoeld.

Zaterdag, 11 Okt.—Kapt. du Toit, Z.A.R. artillerie, aangekomen, en'n lang gesprek met hem gehad. Hij zegt in Zuid-Afrika gaat het alles nog maar beroerd. Hij vertrok van daar 17 September.

Verjaardag van de oorlog, die op 11 Okt. 1899 begon.

Brief ontvangen van president Roosevelt, ons uitnodigende hem Maandag te Washington te komen bezoeken.

19 Okt.—Wij zijn nu in Philadelphia. De laatste dagen in New York is er niets biezonders voorgevallen. Op Zondagmiddag 12 Okt. ging F. met du Toit naar Washington om Maandagmorgen de president te gaan zien. Het Witte Huis werd gerestaureerd en de President en zijn familie waren in een tijdelik "Witte Huis" ingekwartierd. Juist toen zij bij de president aangediend werden, stapte de nieuwbenoemde Engelse ambassadeur met een paar sekretarissen, allen in uniform, de kamer uit. Een van hen keek over zijn schouder naar du Toit, die ook in uniform was, "Ja," zei du Toit, "die Boer is nog altijd daar!"

Eén dag (15 Oktober) gingen wij het "Central Park" zien, dat in het midden van New-York en ongeveer 2 mijl lang is. Het is zeer mooi. Vele eekhorentjes lopen er rond. De mensen gooien noten en zij komen ze uit hun hand eten. Zij zijn grijs en hebben iets van een rat, vooral wat hun beweging aangaat. Op 16 Oktober gingen wij naar Philadelphia.

Wij zijn in een druk gedeelte van de oude stad. Nabij ons gaat een spoortrein over de huizen heen en wij zijn omsingeld door elektriese "cars" en spoorwegen en het geraas is verschrikkelik, maar wij slapen heerlik niettegenstaande het lawaai dag noch nacht afbreekt. De eerste avond zetten wij ouder gewoonte onze schoenen buiten de deur en moesten de volgende dag 20 cents (of tien pennies) betalen, terwijl op iedere hoek van de straat schoenpoetsers staan die dit voor 5 cents (2½d.) doen. Onze schoenen gaan nu nooit meer alleen uit.

Vandaag gingen wij naar de kerk (Presbyterian Church). 's Middags per "car" naar de zo-ologiese tuin, waar wij buffalo's en elk's zagen, grote olifanten, zeerobben enz.

21 Oktober.—'s Middags ging ik om 2 uur voor een rijtoer door Fairmountpark. Het is een van de grootste parken der wereld. Grote grasperken zijn hier en daar benevens vele bloembedden. Men zeide mij, dat, nu de winter aankwam, mochten de mensen de bloemen en planten uithalen. Er werd hiervan dan vooruit kennis gegeven. In het park is een "Horticultural Hall", waar vele broeikassen zijn, maar de planten die er uitkomen, worden er niet weder ingebracht en aan het publiek overgelaten. Er zijn ook verscheidene gebouwen die voor speellokalen voor kinderen zijn ingericht. Het park strekt zich uit langs de Schuylhill River. De afwisseling in de kleuren der bladeren is buitengewoon mooi en groot.

26 Okt.—'t Is Zondag. 's Avonds hebben wij gegeten in 't Columbia Hotel en daarop naar de Presbyteriaanse kerk. Wij hoorden een zeer goede preek. Jay Gould en Rockefeller "came in for a good deal of abuse." De kerk staat in Broadstreet, een mooie brede straat, waar geen "cars" in lopen. Er schuin tegenover zijn de lokomotieren werkplaatsen van Baldwin. Men zegt dat er 6 lokomotieven daags gemaakt worden.

30 Okt.—Gisteren kwam dr. Gertude W. mij halen om een lezing bij te wonen in een der dameskiubs van Philadelphia. Ik dacht ik zou een troepje echte blauwkousen zien en was aangenaam verast door het tegendeel. Een professor hield een voordracht over oude munten. Hij liet verscheiden mooie oude Griekse munten door onze handen passeren. Als dit niet gebeurd was, zou de voordracht maar droog en prozaies geweest zijn. Toen de professor vertrokken was, werd er Russiese tee gepresenteerd en kwamen de verschillende dames zich aan mij voorstellen. Men vroeg mij omtrent de oorlog. Zij waren alleraardigst, deze Amerikaanse dames, die, zoals dr. W. zei, tot "the smart of Philadelphia" behoorden. Zij stelden zeer veel belang in onze toestanden.

Die middag namen wij ons dinner in het Columbia Hotel. Hier in Amerika geeft men nooit mosterd aan tafel ook al heeft men biefstuk besteld; men moet altijd special daarom vragen. Wij liepen later Broadstreet af om de "Municipal Hall" te zien, waar fraaie ruiterstandbeelden staan op grote granietblokken, mooi gepolijst, met de namen van Girard, Reynolds, generaal McClellan enz. "Ja," zei F., "voor onze helden die gevallen zijn kunnen wij nu geen standbeelden oprichten, maar dit zal toch een dag zo komen."

31 Oktober.—Wij zagen Stephen Girard's Kollege voor weesjongens of liever voor de zonen van weduwen. Het is zeer groot, zeer mooi en zindelik en er is ruimte voor ruim 1,500 jongens. De buitemuur is 12 voet hoog en 6 voet in de grond. Geen predikant of priester mag het komen bezichtigen. De jongens blijven gewoonlik tot hun 18de jaar. Als zij iets betekenen mogen zij verder studeren.

16 Nov.—Wij hebben een zeer drukke week achter de rug. Maandagmiddag begon met een receptie voor ons in de kamer van Mrs. Owen Wister. Onder de aanwezigen waren haar zoon (schrijver van "The Virginian", "Grant", enz.), generaal Smith (bijgenaamd Baldy Smith) en "West Pointer." Hij bouwde een brug in één nacht in de slag van Chattanooga gedurende de burgeroorlog.

Wij hebben daar gezellig gepraat De oude generaals vertelden uit de Burgeroorlog.

Op Zaterdag 14 November zagen wij de landstreek waar Washington zijn winterkwartieren hield ten tijde van de Vrijheidsoorlog. Een klein geriefelik huis, met het opschrift: "Headquarters of General Washington." Wij zagen ook waar zij "trenches" gegraven hadden en de verschillende plaatsen waar Wayne en de verschillende generaals gelegerd waren. Lord Howe hield Philadelphia bezet en verliet het op zekere nacht bijna ongemerkt. Het land ligt ongeveer 500 voet hoger dan Philadelphia en de lucht was er heerlik. Het is heuvelachtig en bosrijk. Wij zagen een paar chipmunks, kleine bruinachtige eekhoorns. Dit was één van de interessantste dagen die wij nog te Philadelphia hadden doorgebracht. De dag te voren zagen wij Cleveden in Germantown, het huis van hoofdrechter Chew. De muren zitten nog vol kogelgaten. In de slag van Germantown hadden 500 Engelsen zich hierin verscholen. Washington's troepen schoten op hen, maar moesten aftrekken. Het is een groot ouderwets huis met een mooi voorhuis en fraai gemeubeld.

2 Dec.—Vertrek uit Everett House naar de Niagara watervallen. Vertrek 12.30 's nachts uit New York met de New York Central Railroad langs de Hudson Rivier. Het is mooi golvend land met hier en daar buitenplaatsen. De rivier is breed en bevaarbaar, breder dan de Rijn. Wij reisden daarna door de Mohawk Valley. Te 12 uur n.m. kwamen wij te Buffalo aan. Vandaar zetten wij in een andere trein onze reis voort naar de Niagara watervallen waar wij des nachts te 1 uur arriveerden. Wij hebben die nacht goed geslapen in het Imperial Hotel tot 8 uur des morgens. Toen wij opstonden sneeuwde het, en na het ontbijt gingen wij te voet naar de waterval. Wij zijn toen in een open rijtuig over de brug van de Niagara Rivier gereden in Canadees grondgebied, waar wij de Engelse vlag zagen waaien. Wij gingen in een grot onder de "Horseshoe Falls," of liever daar langs, op Canadees gebied. Wij kregen overschoenen en regenjassen aan. Het water kookte en spatte ons om de oren. De waterval maakte een groot geraas. 's Middags gingen wij lopen naar de rivier, die zeer snel stroomt. Voor de waterval liggen er drie eilandjes: "The three Sisters," zo genoemd naar de dochters van generaal Whitney. Ook Goat Island en Luna Island zijn in de nabijheid. Wij brachten de beide laatsten een bezoek die door bruggen verbonden zijn. Vanaf Luna Island heeft men een mooi gezicht op de waterval, waar men vlak langs boven staat. Het is net of het motregent wanneer men zich daar bevindt. Deze eilanden zijn met bomen beplant en met paden en wandelwegen uitgelegd. Goat Island is tamelik groot. Het wordt echter voortdurend kleiner door de werking van 't water. De Sister Island hebben meer van een rotsachtige geaardheid. Op zekere keer heeft men een vrouw, Mrs. Taylor (wij zagen haar in haar winkel, toen ik briefkaarten van haar kocht) in een houten vat met ijzeren hoepels erom, van Luna Island afgegooid in de grote waterval. Binnen in het vat waren kussens en men had haar vastgebonden. Zij kwam er wel levend af, maar was bont en blauw. Zij was in geldverlegenheid en gaf er niet om of zij dood of levend was. Zij was een weduwe en won de weddenschap. Haar manager ging er echter van door met het grootste deel van 't geld. Eerst had men een kat in een vat van dezelfde hoogte afgegooid en de kat kwam er ook levend af. De Niagara Rivier ontspringt in het meer Erie, is zeer snel en krachtig en breed. Bij Goat Island en de andere kleine eilanden vormt zij de waterval, 160 voet hoog en op de grens van Canada (Ontario) en New York State in Amerika, maakt zij een scherpe draai en valt in 't meer Ontario. Er zijn veel hotels en winkels, "summerresort for holidaymakers," kuriositeitewinkels enz. 's Avonds 8 uur zaten wij weer in de trein op weg naar Chicago. Wij gingen door Canada op de grenzen. Wij werden een keer met trein en al op een "ferry" boot gezet en over het meer Erie gevaren bij Detroit naar de staat Michigan. Wij kwamen 's morgens 8 uur te Chicago aan, waar wij door vele boerevrienden hartelik werden verwelkomd.

Na New York is Chicago de grootste en meest bevolkte stad van Amerika. Er zijn 2 millioen inwoners. De gebouwen zijn een wonderlik mengelmoes. Vele huizen zijn gebouwd van hout (frame buildings) waarvan het dak bestaat uit "shingles" of houten plankjes. Sommigen zijn zeer hoog en gebouwd van soliede steen of baksteen. In de stad zijn alle gebouwen van steen. "Outside the fire limit" zijn de houten huizen. Er zijn in deze stad veel vrouweklubs: de Englewood, de Chicago Women Club, enz. Wij bezochten Hull House, een filantropiese inrichting. Ik ging ook naar de "West End Women's Club."

Van Chicago gingen wij naar Grand Rapids, Michigan, waar wij de gasten waren van dr. en mevr. Hulst, die zoveel voor de Afrikaanders deden, dat hun huis genaamd werd "Het Boerehotel." Er zijn vele Hollandse kerken hier en vele Hollanders en afstammelingen van Hollanders zijn hier gevestigd. Allen schijnen zeer gelukkig. Het zijn hardwerkende mensen, die meestal in fabrieken werken. Zij krijgen beter betaling dan in Holland. Daartegenover staat dat alles duurder is dan in Holland. Toch komen ze hier beter vooruit dan in hun vaderland, daar zij later allen eigenaars worden van een stukje grond en hun huis. Hun kinderen doen doorgaans nog beter dan zijzelf. Wij zagen daarna het stadje "Holland", waar wij een paar dagen bij de burgemeester de Roo logeerden. Het is een lief aan een meer gelegen plekje. Men vindt er vele zomerverblijven voor mensen uit Chicago en dergelijke plekken. Wij zagen looierijen, beetsuikerfabrieken, en de brandweer. In de buurt vindt men "De Graafschap" en "Friesland," en overal vindt men Hollandse namen.

Van Calamazoo, waar veel selderij gekweekt wordt, ging het op 13 Jan. naar Washington. Wij zagen daar president Roosevelt des Zondags in de kerk. Van Washington ging het naar New Orleans, waar we 's avonds aankwamen. Het landschap van Washington tot New Orleans is grotendeels vlak, met bergen (niet heel hoog) rechts en vele bossen en moerassen nabij New Orleans. Veel tamelik grote palmen groeien wild in New Orleans. In het oud-Franse gedeelte der stad zijn de straten vuil en morsig. Veel handel heeft er plaats aan de Missisippi Rivier.

MAAKT PIJNLIKE LONGEN GEZOND.

Dr. Sheldon's Nieuwe Ontdekking voor Hoest, Koude en Tering is de allerwonderlikste ontdekking in de mediese wetenschap van de 20ste eeuw. Het is het resultaat van over de 20 jaren chemiés onderzoek van een van Amerika's allervoornaamste geneesheren, Dr. E. M. Sheldon, een gegradueerde van de New York City en Bellevue Universiteit. Geen lijder aan longkwalen is in staat om dit geneesmiddel niet te proberen. Prijs 1s. 6d. en 3s. Overal verkrijgbaar.—(Advt.)

Zuid-Afrikaanse Voorschotkas.

In het gepubliceerd verslag der werkzaamheden van de vereniging "Zuid-Afrikaanse Voorschotkas," over het jaar 1908, zijnde het zesde jaar van het bestaan dier vereniging, wordt onder meer, het volgende gezegd:—

Wij zagen ons wegens de aanhoudende gedrukte ekonomiese toestand in Zuid-Afrika verplicht, met het verlenen van voorschotten zeer terughoudend te zijn, vooral waar het betrof het verstrekken van middelen voor de overtocht naar Zuid-Afrika. Aan menigeen moesten wij ernstig raden, alle voornemens tot emigratie derwaarts tot betere tijden uit te stellen. Slechts drie onderwijzers, één dienstbode en één ambachtsman konden wij zonder vrees voor teleurstelling laten vertrekken. Het aantal der eerstgenoemden zou ongetwijfeld veel groter geweest zijn, als niet door zekere alarmerende, doch slecht gegronde berichten uit Pretoria een schrik onder de Nederlandse onderwijzers gekomen was, welke velen, die zich reeds daartoe hadden aangemeld, van hun plan tot emigratie deed afzien. De gevolgen van dit betreurenswaardig optreden van enkele te Pretoria gevestigde Nederlanders doen zich nog gevoelen.

Aan een drietal Afrikaanse studenten werden kleine voorschotten verleend tot voortzetting of voltooiing hunner studieën en drie vrouwen, echtgenoten van reeds in Zuid-Afrika zijnde personen, werden met kleine voorschotten geholpen. Het totaal aantal in Nederland verleende voorschotten bedroeg slechts 12, zijnde 't kleinste aantal, sedert de stichting der Vereniging.

Ook het aantal voorschotten en leningen in Zuid-Afrika zelf verleend was dit jaar kleiner dan het vorige en beliep slechts 18, tot een gezamenlik bedrag van 41,412 gulden. Deze leningen en voorschotten, aldus heet het in het verslag, werden hoofdzakelik zo niet uitsluitend, aangevraagd door personen of lichamen, die niet door gewone kredietinstellingen kunnen geholpen worden en wie wij, gemakkeliker dan deze, in voorkomende gevallen tegemoet kunnen komen ten opzichte van rentebetaling en aflossing. Zodoende zijn wij in staat geweest, meer dan één bedrijf of persoon op de been te houden, die anders in de zware tijden, die Zuid-Afrika doorleefd heeft, hoogstwaarschijnlik te gronde zouden gegaan zijn.

Kon dus de emigratie van goede Nederlandse krachten naar Zuid-Afrika niet noemenswaard door ons worden bevorderd, toch verloren wij die belangrijke zaak niet uit het oog. De gunstige kansen voor Nederlandse vaklieden en ambtenaren zijn in Zuid-Afrika waarschijnlik wel voor goed voorbij; maar voor onderwijzers, geneeskundigen, handelslieden, vrouwelike bedienden en landbouwkundigen schijnt er nog wel plaats te zijn, en vooral de laatsten mogen van de ernstige zorg, door de tegenwoordige Zuid-Afrikaanse regeringen aan de belangen van de landbouw gewijd, nog betere vooruitzichten in de toekomst verwachten.

Aan de sekretaris der Z.A. Voorschotkas werd met toestemming van 't bestuur, ook het sekretariaat van het hoofdbestuur der Nederlands Zuid-Afrikaanse Vereniging opgedragen, zodat ook de hoofdzetel dier Vereniging nu in dit kantoor gevestigd is, evenals die van het Herman-Costerfonds en het Fonds ten behoeve van het Hollands Onderwijs in Zuid-Afrika.

Ook konstitueerde zich in dat kantoor de Nederlandse kommissie voor de bevordering van briefwisseling tussen jongelieden in Zuid-Afrika en Nederland, een aanbevelenswaardige beweging in Zuid-Afrika zelf ontstaan en verder door de volijverige sekretaris van het Perskantoor van het Algemeen Nederlandsch Verbond met toewijding behartigd.

Door de likwidatie der Nederlandse Maatschappij tot Handhaving van Stamverwante Belangen in Zuid-Afrika, kreeg de Voorschotkas de beschikking over een bedrag van 20,050 gulden, waardoor laatstgenoemde in staat gesteld werd, een verdienstelike Nederlandse stichting te Pretoria, het Hollands hospitaal, op afdoende wijze te helpen.

Gebruik makende van de ongekend lage prijs van vaste eigendommen te Pretoria, was het bestuur dier stichting in de gelegenheid, een voor het hospitaal voortreffelik gelegen en geschikt terrein met opstaande gebouwen voor een betrekkelik geringe som aan te kopen en daardoor ontslagen te worden van de zo drukkende maandelikse huurbetaling.

Op gemakkelike voorwaarden kon door de Voorschotkas het voor de kooppríjs en verbouwingskosten benodigde kapitaal verschaft worden.

Uit het saldo van het Russies-Boerefonds, onder ons beheer, aldus luidt het verslag verder, werd dit jaar alleen aan de weesinrichting van ds. A. P. Kriel, te Langlaagte, Transvaal, een bijdrage geschonken.

Voorts werd door de Vereniging een jaarlikse bijdrage toegezegd aan de Nederlandse kamers van koophandel te Johannesburg en Pretoria. Vragen om inlichtingen betreffende handelszaken en andere aangelegenheden, die de Vereniging zelve niet of niet geheel kon behandelen, werden steeds naar de bevoegde lichamen of personen verwezen. Verder was zij een en andermaal besturen van instellingen van hoger onderwijs in de Kaapkolonie behulpzaam in het zoeken van geschikte krachten in Nederland en België, en eindelik werd herhaaldelik haar hulp ingeroepen voor het in Holland doen drukken van geschriften van Afrikaanse schrijvers.

Met blijdschap wordt gekonstateerd dat de Vereniging dit jaar geen verdere afschrijvingen behoefde te doen en dat ook de langzamerhand verbeterende toestand van zaken in Zuid-Afrika bespeurd kan worden uit de meer geregeld wordende rentebetalingen en aflossingen harer voorschotnemers.

Met dankbetuigingen aan verschillende personen en lichamen voor bewezen diensten, eindigt het verslag, dat getekend is door de heer K. F. van den Berg (voorzitter), en dr. N. Mansvelt als sekretaris.

De balans sloot op 31 Dec. 1908 met 527,806 gulden 19 cent; de winst en verliesrekening met 20,705 gulden 46 cent.

CHAMBERLAIN'S OGEN- EN HUIDZALF voor alle soorten zere ogen. Een eenvoudig Geneesmiddel dat gemakkelik aangewend kan worden. Voor gebarste handen, brandwonden en huidziekten is het verzachtend en heeft een opmerkingswaardige heelkracht. Prijs 1/6.

EEN MERKWAARDIG FEIT.
De afwezigheid van alle slaapverwekkende middelen, maakt CHAMBERLAIN'S HOEST GENEESMIDDEL het veiligste en beste medicijn voor alle Hoesten, Verkoudheden, Kroep en Kinkhoest, dat verkregen kan worden.

Synode der Ned. Geref. Kerk in de O.R.K.

(Van onze eigen verslaggever.)

(Vervolg.)

DINSDAG, 27 APRIL

De Moderator laat zingen Psalm 43 vers 3 en gaat voor in het gebed.

De notulen werden gelezen, goedgekeurd en getekend.

Ds. A. J. Louw, de afgevaardigde der Transvaalse kerk, dient zijn geloofsbrief in. Hij werd door de Moderator verwelkomd en neemt een ereplaats in de vergadering in.

De kommissie, daartoe aangesteld, rapporteert, dat de boeken, papieren enz., die de archieven uitmaken, door vocht beschadigd zijn geworden, daar de toestand der brandkamer niet naar wens is.

Besloten werd de boeken uit de brandkamer te verwijderen en deskundig advies in te winnen met betrekking tot de brandkamer.

Aan de orde werd gesteld de kerkvereniging.

De Moderator leest het rapport door de federale raad der kerken hierover opgesteld. Ter inleiding wijst ds. J. D. Kestell erop, dat de begeerte tot eenheid ontstaan is in de dagen toen het volk in lagers, op kommando of op de eilanden in ballingschap was. Toen zag men, dat er geen onderscheid was tussen de ene gemeente en een andere gemeente, tussen een predikant en een andere predikant, ja zelfs tussen de Ned. Geref. Kerk en de Geref. Kerk.

De vraag werd gedaan: Waarom zullen wij kerkelik niet een zijn? Een vergadering werd gehouden te Colesberg, waaraan de Federale Raad der Kerken zijn ontstaan te danken had. Die Raad kwam bijeen te Pretoria in 1906. Op voorstel van ds. A. J. Louw van Heidelberg, werd een kommissie aangesteld om te zien of organiese vereniging der kerken tot stand kon komen. Het rapport van die kommissie werd voor de Federale Raad gelegd in Maart 1909 te Stellenbosch, waar toen besloten werd tot vereniging. Dit rapport werd nu voor de Synode gelegd.

Het rapport werd toen besproken.

Oud. E. Grobbelaar wees erop, dat, als een-vierde der lidmaten onwillig of halsstarrig was, er lichtelik scheuring in de kerk kon ontstaan. Ook zou de toelage tans door de regering aan onze kerk gegeven in gevaar gesteld worden.

Ds. J. D. Kestell wijst ook op de moeilikheden in verband met vereniging der kerken. De Vrijstaatse afgevaardigden naar de Federale Raad hebben het gevoeld. De Vrijstaatse kerk is de kerk van degelike fondsen. Wij hebben geen één hulpbehoevende gemeente in de O.R.K. Een groot bezwaar is, dat de eerste algemene Synode der Verenigde Kerk, die zowat 700 leden zal tellen, zal niet kunnen bestaan. Die eerste algemene Synode zal zich moeten verkleinen.

Oud. Van Niekerk, Edenburg, meent dat het wenselik en noodzakelik is, om te verenigen. Waarom moeten de Kerken gescheiden zijn. Zij zijn altijd een Kerk geweest tot op 1862. De kracht der Kerk zit in eenheid.

Ds. P. S. van Heerden zegt, dat hij de moeilikheden heeft gevoeld toen hij in de Federale Raad te Stellenbosch zitting had. Onder Gods bestier werd de Kerk van de Oranje Vrijstaat in 1862 van de Kerk der Kaapkolonie gescheiden. Zij konden 't toen niet verstaan. God heeft 't zo beschikt. Zou de Kerk in de O.R.K. ooit die mate van ontwikkeling en zelfstandigheid hebben bereikt, ware zij niet afgescheiden van de Kerk in de Kaapkolonie? Echter, nu dat onze Kerk hier die kracht had, zou 't een grote kracht bij de andere Kerken bijzetten, zo de vereniging doorging. Wij moeten kalm en bedaard te werk gaan. Er was gevaar van scheuring bij ontevredenen. Er zijn altijd dezulken die, om hun eigen doel te bereiken, klaar staan om in troebele wateren te vissen. Er was het gevaar van verlies van eigendom. Gelijkstelling zou niet als bezwaar gelden, daar aan kleurling lidmaten hier geen rechten zouden worden toegekend in de Kerk van de O.R.K., Transvaal of Natal. Het zou ook jammer zijn, dat het verstorend element van elders ook hier zou worden ingevoerd. Een verkleinde Synode (Synodus Contracta) was ook een groot bezwaar.

Ds. J. H. Enslin zegt, hij gelooft in verscheidenheid in eenheid. Wij zijn feitelik nu één doch werken op vier verschillende centrums. Hij had bezwaar vanwege de fondsen en de schuld op de arbeidskolonie te Kakamas.

Na de pauze wordt het woord gegeven aan ds. A. J. Louw, Heidelberg, de afgevaardigde der Transvaalse Kerk, die de vergadering ongeveer als volgt toespreekt: Wij zien elkaar als oude vrienden, als nieuwe vrienden. Het is mij een eer en een vreugde u de broedergroete over te brengen. Ik moet u geluk wensen, dat binnenkort de oude naam hersteld zal worden, t.w. Ned. Geref. Kerk van de Oranje Vrij Staat. De Vrijstaatse en de Transvaalse Kerken zijn zusters en kunnen vergeleken worden met Maria en Martha Gij hebt de denkers, de sprekers, de dichters, wij hebben de werkers, de rusteloze arbeiders. Wij zijn twee zusterkerken, een in geloof, één in kerkregering, één in doel, één door het Kruis van Christus, roemende in de kracht des Heiligen Geestes. Uw wèl is ons wel, uw wee is ons wee. Wij denken aan de mannen die u ontvallen zijn, o.a. ds. J. J. T. Marquard en ds. A. Albertijn. Wat ging het ons ter harte toen uw grote Afrikaander, president Steyn, in de kaken des doods lag. Hoe verblijdden wij ons toen hij weer in zo verre hersteld was, dat hij kon opgaan naar het Huis des Heren en aanzitten aan het Avondmaal. God zegene uw Steyn, uw De Wet, uw Hertzog, zoals hij zegene onze Botha, onze De la Rey, onze Smuts, onze Beyers.

Uw werk is ons werk. Er is dat zendewerk: de opheffing der armen. Wij hebben onze arbeidskolonies, onze weesinrichtingen, onze industriële scholen. Wij denken aan de weesinrichting te Langlaagte. Tot ons leed moeten wij vernemen, dat ds. A. P. Kriel het werk zal moeten staken wegens zwakke gezondheid. Wij hebben ook onze moeilikheden in verband met de opvoeding en onderwijs. Toen men zei: Wij zullen uw kinderen kleine Engelsmannen maken, hebben wij gezegd: Neen, en toen stichtten wij onze C.N.O. scholen. Wij volhardden en vandaag hebben wij een goed stelsel van onderwijs. Wij zijn dankbaar, dat generaal Hertzog die weg heeft ingeslagen. Steunt hem met gebed en woord. In de Transvaal is er vrees, dat gratis onderwijs als een verderfelik middel zal dienen om de kracht van het initiatief weg te nemen bij onze mensen. Het goevernement heeft niet het recht alles uit de handen der ouders te nemen. Alle belangstelling bij de ouders sterft daardoor weg. Er is ook gevaar van te veel centralisatie. Alles wordt in het departement van onderwijs gecentraliseerd. Het is eenmaal Gods instelling dat vader en moeder hun kinderen moeten opvoeden; dit recht is hun door God toevertrouwd. Wij hebben tans twee normaalscholen, waar jaarliks 300 onderwijzers voor het platteland kunnen uitgaan. Er is ook sprake van een Universiteit. Er bestaat al een Universiteits Kollege. De Kerk moet haar invloed over die inrichtingen blijven behouden.

Het zendingwerk hebben wij ook ter hand genomen. Wij hebben tans [illegible] blanke zendelingen in het werk van de binnenlandse zending. Wij hebben ook besloten een blanke zendeling in D.O. Afrika te onderhouden. Onze Mannen Zending Bond heeft mannen als generaal Beyers en Louis Jacobs aan het hoofd. Onze Boeren zijn nu zover ingetrokken in het land tot aan het meer Tanganika. Wij hebben dezelfde moeilikheden en gevaren in verband met onze gemeenschappelike arbeid. De verafgelegenen kunnen wij nauweliks bereiken. Eén uit elke drie kinderen kunnen wij slechts in onze Zondagscholen krijgen. Fondsen om het werk voort te zetten geven ook moeilikheid. Een andere moeilikheid wordt daargesteld doordat men in vrede moet leven met al de vreemde elementen in de Transvaal, en toch niet geabsorbeerd worden. Wij leven in 'n tijd van konciliatie, maar veelal konciliatie met een slechte betekenis n.l. konciliatie wordt verstaan als absorptie. Komt men op voor zijn rechten, dan wordt men bestempeld als bekrompen. Een ander gevaar dat dreigt is. dat onze mensen worden onkerkelik los van de kerk, los van de voorvaderlike zeden en vast aan de wereld. Er zijn de gevaren van het atheisme, materialisme, egoisme, ongeloof, wereldzin, en gewinzucht. Er zijn gevaren wegens allerlei wind der leer. Bij ons is het hiermee droevig gesteld. Ons land schijnt een vruchtbare bodem voor allerlei vreemde leringen. Sabbatarierisme, Dowieisme, Spiritisme, Scientisme en de Tongenbeweging steken het hoofd op. Wij gevoelen, dat er niet genoeg Bijbelkennis en leerkennis bij onze mensen is. De Bijbel moet meer gekend worden; men moet meer bekend zijn met de leer van onze kerk; de Formulieren van Enigheid moeten meer in handen van onze mensen zijn.

Een woord omtrent kerkvereniging. Als wij één zijn in leer, geloof, enz., waarom dan niet één kerk in uiterlike vorm ook? Waarom is die vereniging noodzakelik? De grote reden is dit: wat God aan elkaar gebonden heeft scheide de mens niet. In 1862 werden wij van elkander gescheiden; is het niet in Gods weg dat wij weer één zijn? Twee grote gevaren dreigen als wij niet verenigen—uiteenloping en tegen elkaar staan. In de Transvaal zijn wij in 3 kampen verdeeld, n.l. de Hervormde Kerk, de Geref. Kerk en de Ned. Geref. of Herv. Kerk.

Met al de stromingen, met al de dwalingen van onze tijd, kunnen zaken op kerkelik gebied veel erger worden. Wij billiken de bezwaren die hier geopperd zijn. Wij krijgen lasten maar wij krijgen ook baten. Ik breng u de groete van de zusterkerk.

De Moderator antwoordde hierop. Het was ons een genoegen naar u te luisteren. De Transvaalse kerk is zeer op de hoogte van de behoeften van uw land. Hartelik spijt het ons te vernemen, dat het met de gezondheid van ds. Kriel slecht gesteld is. Wij gevoelen 't, wij kunnen hem niet missen. De Transvaalse Kerk is de baanbreker van de zending onder Israël. Ook ons getal van zendelingen is gestegen van 6 tot 16 zendelingen in de Binnenl. Zending. Wij zijn dankbaar dat uw Kerk de uitgewekenen opzoekt en bearbeidt. Wij wensen uw kerk veel heil en zegen toe.

Ds. C. M. Hofmeyr, een van de Vrijstaatse zendelingen in Nyasaland, wordt nu door de Moderator verwelkomd en aan het woord gesteld. Hij spreekt ongeveer als volgt: Het is nu bijna 10 jaar geleden dat de Vrijstaatse Kerk zendingwerk in Nyasaland begon. Het is mij een eer hier te staan als de vertegenwoordiger van de Vrijstaatse Kerk in Nyasaland. De Vrijstaatse Kerk heeft nu 5 staties in het zendingveld, t.w. Magwero, Fort Jameson, Madzimyo, Nyanji en Nsatsu. Tien jaar geleden hadden wij één statie, nu hebben wij vijf. In het gans gebied hebben wij nu 3,600 in de doopklassen, 210 buitenscholen, met zowat 23,000 die Bijbelonderwijs ontvangen. School wordt gehouden in een grote hut. De school wordt geopend met zang en gebed. Gods Woord wordt dan voor een half uur gelezen en duidelik gemaakt. Dan leren zij om Gods Woord te lezen. Dan leren zij een Bijbelvers en na gezang en gebed, gaat de school uiteen. De school is dus niet anders dan een Bijbelschool, gelijkstaande met de Zondagschool die hier gehouden wordt. Niet gemakkelik komt een Kaffer ertoe om zich te laten opnemen in de doopklas. Het kost een kaffer iets. Zij moeten Gods Woord kunnen lezen, het bierdrinken opgeven en alle vrouwen, behalve de eerste vrouw, opzijde zetten. Het is noodzakelik om kafferevangelisten te gebruiken. De evangelist kan gemakkeliker werken tegen veel minder onkosten dan een blanke zendeling. Hij kan gaan waar een blanke arbeider niet kan, wegens koorts en andere moeilikheden. Door middel ook van de evangelisten, hebben wij elke Zondag zowat 40,000 mensen onder het geklank van het Evangelie. Dit, echter, moeten wij verstaan, dat wij—de Kerk in Zuid-Afrika—900,000 zielen voor onze rekening hebben in dat gans gebied. Onlangs bezocht een zendeling een kafferkraal. Hij vond geen mens thuis. Hij vond toen uit, dat de mensen allen achter een kopje op de vlakte stonden. Hij ging daarheen en zag de mensen staan, met de handen uitgestrekt naar de hemel. Hij vroeg hen wat zij deden en zij antwoordden: Wij bidden de ware Geest om zich over ons te ontfermen. Is dit niet een vervulling van wat wij lezen in Gods Woord: "Moorenland zal haast de handen tot God uitstrekken."

Wij moeten ons haasten met ons zendingwerk, wan het Mohammedanisme wordt een gevaar in het heidendom. Te Cairo zijn er 12,000 Mohammedaanse studenten, die zullen uitgaan als zendelingen om het Mohammedanisme onder de heidenen te verspreiden. Bidt voor ons; bidt voor het werk in Nyasaland.

Ds. Hofmeyr wordt zeer hartelik door de Moderator bedankt.

Het debat over de kerkvereniging wordt hervat.

Ds. J. C. Hefer wijst erop, dat de twee kerken in 1862 van elkaar gescheiden werden, niet door natuurlike ontwikkeling maar door geweld van aardse macht waarachter 't Liberalisme zat. Wij moeten één grote, sterke kerk hebben met het oog op mogelike politieke vereniging. Nu is het het Psychologies ogenblik. In onze geschiedenis treffen wij 2 grote Psychologiese ogenblikken aan, n.l. in 1881, na de Vrijheids Oorlog, en nu weer in 1902, na de jongste oorlog. Als wij nu niet verenigen, dan zeker nooit, tenzij er een zwaarder ramp ons treft.

De tijd is verstreken en de vergadering verdaagt na gebed door oud. E. Grobbelaar.

WOENSDAG, 28 APRIL.

De Moderator laat zingen Gez. 43 vers 1, waarop de predikant van Koffyfontein, ds. P. Marais, in het gebed voorgaat.

De notulen worden gelezen en goedgekeurd.

Enige rapporten worden gelezen en afgehandeld waarop de diskussie over kerkvereniging wordt hervat.

Ds. Donges meent, dat men veilig kan verenigen, daar er geen gevaar was van verlies van kerkelike eigendommen. De voorgestelde wet zou stellig door de parlementen gaan.

Ds. A. J. Malherbe verklaart zich tegen een "Synodus Contracta." Elke kerk heeft haar deel van het werk gekregen; wij moeten ons werkkring niet opgeven. Niet sentiment maar argument moet de zaak beslissen.

Ds. C. H. Boshoff meent, dat het gevaarlik is om de zaak tot de kerkeraden alleen te refereren en niet ook tot de gemeenten. De gemeenten moeten niet over het hoofd gezien worden.

Oud. F. Linstrom geeft als zijn mening aan de hand dat elk lid der vergadering spreken moet volgens eigen overtuiging en niet anderen slechts napraten.

De onderling van Jacobsdal heeft bezwaar tegen een Synodus Contracta. Eén grote Verenigde Synode zal te veel kosten.

Ds. W. J. Theron en ds. P. J. Perold verklaren zich ten gunste van kerkvereniging. Vereniging zou eendrachtigheid bevorderen.

Ds. J. Pienaar meent, dat men niet op het gevoel moet werken maar het verstand gebruiken. Het geroep om kerkvereniging is niet uit het volk geweest. De vrees was er, dat er scheuringen zouden ontstaan vanwege de kerkvereniging.

Ds. H. S. M. Botha wil de zaak eerst laten refereren naar de gemeenten. In 1862 werd een gedeelte van de moederkerk afgescheurd op grond van de ordonnantie der Kaapse Kerk. Nu was die ordonnantie weggeruimd en men kon dus verenigen.

Ds. J. P. v. d. Spuy vraagt—Aangezien de Vrijstaatse leden van de Federale Raad naar Stellenbosch gingen met een gevoel tegen kerkvereniging, hoe zijn zij zo spoedig van gevoelen veranderd?

Ds. J. A. Joubert geeft hierop verklaring. De Federale Raad was niet unaniem. Ik ben niet van gevoelen veranderd, maar verliet Stellenbosch nog tegen de kerkvereniging. Wij stemden voor de zaak omdat wij verzocht werden een unaniem besluit te nemen. Ik sta voor de vergadering met vreze en beving. Ik vrees voor nauwere vereniging. Ik word meer en meer bevreesd voor nauwere vereniging. In deze vergadering is nog geen argument te berde gebracht ten gunste van kerkvereniging. Er is veel op het gevoel gewerkt. Wij moeten niet schrikken voor schrikbeelden. Wij kunnen beter werken als wij alleen werken binnen onze grenzen. Ik zie niet in, dat het de wil van God is. God heeft het gewild, dat wij gescheiden zouden zijn, hoe kan 't dan de wil van God zijn, dat we weer verenigen? Ik heb grote bezwaren tegen kerkvereniging. Deze beweging voor nauwere vereniging is niet uit 't volk geboren. Geen memorie, geen petitie werd ooit voor de Kaapse Kerk, of de Vrijstaatse Kerk, of de Transvaalse Kerk gelegd, vragende om kerkvereniging. Waar zulk een beweging niet uit het volk is, is het gevaarlik het door te drijven. Een ander bezwaar is: wij hebben niets te winnen en alles te verliezen. Wij zullen onze onafhankelikheid verliezen en verzwolgen worden in de Kaapse Kerk. Kerkvereniging zal betekenen absorptie. Wij verliezen onze vrede, er zal strijd zijn en ik vrees voor scheuringen. Is de Kerk gereed om alles op te offeren, dan heb ik er vrede mee.

Oud. N. Swart is er voor de zaak te refereren naar de gemeenten.

Ds. P. J. J. Boshoff zegt, dat de wenselikheid voor kerkvereniging bij de zitting van de Federale Raad te Pretoria in 1906 werd vastgesteld. Ik dacht, dat alleen ervoor waren. Ik heb geen argumenten er tegen gezocht. Moeilikheden zijn er wel, maar die kunnen overkomen worden. De Synodus Contracta zal toch vertegenwoordigend zijn. Ik denk niet, dat er scheuringen zullen zijn daar wij toch de zaak moeten refereren naar de verschillende kerkeraden.

Ds. C. J. Snyman verklaart niet te weten wat te doen. Er was vrees aan beide kanten. Men kon een goede zaak bederven of zegeningen verliezen. Wisten wij duidelik wat de wil van God was, wij zouden Zijn wil doen.

Ds. G. W. B. v. d. Lingen, antwoordende op een vraag, zei in eksplikatie, dat hij te Stellenbosch in de Federale Raad buiten stemming wilde blijven. Echter, hij moest stemmen en hoewel tegen kerkvereniging, ter wille van unanimiteit, stemde hij ervoor, echter met voorbehoud.

De vergadering verdaagde toen na gebed door oud. F. Linström.

DONDERDAG, 29 APRIL.

De Moderator laat zingen Psalm 119 vers 3, waarop ds. J. C. le Roux voorgaat in het gebed.

De notulen worden gelezen, goedgekeurd en getekend.

Ds. P. S. van Heerden geeft kennis, dat hij zal voorstellen, dat deze Synode een dankbetuiging zal zenden aan mej. Emily Hobhouse voor de liefdediensten aan ons volk bewezen.

Aan de orde komt de Kerkvereniging en wordt de diskussie hierover hervat.

Ds. P. v. d. Merwe wijst erop, dat wij één zijn in geloof, leer, gevoel, enz.; waarom zouden wij niet verenigen? Eén grote verenigde Kerk zou zich beter kunnen laten gelden tegenover grote kwesties. Het is niet nodig, dat de beweging uit het volk zal komen; enkele personen kunnen ook grote bewegingen teweeg brengen, zoals b.v. de grote Kerkhervorming in 1517. De Kerk van dit land zal niet door de Kaapse Kerk verzwolgen worden. Zo een gedachte is er bij de Kaapse Kerk niet. De zaak zal vandaag niet finaal besloten worden. Laat dus het beginsel aangenomen worden en de zaak naar de kerkeraden gerefereerd worden.

Ds. E. J. P. Smit zegt, dat deze zaak kort na de oorlog de aandacht der Kaapse Kerk heeft bezig gehouden. De begeerte naar kerkvereniging was als de ziel waarvan de Verenigde Kerk het lichaam zou uitmaken. De Kerk van Zuid-Afrika is als een klok die haar geluid moet geven; wij moeten het onze bijdragen om de klok een helder geluid te doen geven. De zaak moet naar de gemeenten gerefereerd worden.

Ds. P. A. Roux meent, dat wij niet sentiment alleen, noch ook argument alleen moeten hebben, maar beiden. De krachten moeten verenigd worden.

De Noord Afrikaanse Kerk met haar zuivere leer en grote mannen is lang geleden geheel verdwenen, omdat zij niet de lichtdraagster is geweest voor dit donker vasteland. Nu is de Zuid-Afrikaanse Kerk daar gesteld om die lichtdraagster te zijn, en zij moet verenigde krachten te werk stellen. Wij dragen ook bij tot de fondsen van het Theologies Seminarium, maar hebben het voorrecht niet op de raad der kuratoren vertegenwoordigd te zijn. Kwam er geen kerkvereniging, dan van ons verenigd kerkblad toch maar altijd beschouwd worden als behorende aan de Kaapse Kerk. De zending ook vereiste verenigde kracht.

Ds. C. P. Theron dient een motie in om met de beslissing van deze zaak te wachten totdat wij meer licht hebben.

Deze motie werd verworpen.

Ds. H. B. Klopper zegt, dat hij spreekt als geboren Transvaler. De Transvaal vraagt om kerkvereniging. Het was een noodkreet der Transvaal, geboren uit de verdrukkingen van de strijd. Wij moeten de helpende hand aan onze zusterkerk bieden. Het is Christelik om onze krachten aan anderen ten nutte te geven. De zaak moest natuurlik voor de kerkeraden gesteld worden.

Oud. J. C. de Waal spreekt tegen kerkvereniging. Vereniging zal betekenen absorptie. Wij hebben nu een Federatie der kerken, waarom moeten wij een unifikatie hebben?

Ds. H. C. J. Becker spreekt zeer ernstig over de zaak. Hij heeft over de zaak nagedacht. God wil dat wij samen zullen werken en samen zullen leven. Is het echter de wil van God, dat wij zullen verenigen?

Hij vreesde voor noodlottige gevolgen. Toch geloofde hij, dat vereniging kracht zal geven aan het werk. Wij hebben elkander nodig. Er zijn moeilikheden, maar door die moeilikheden zullen wij sterker worden.

De algemene strekking van kerkvereniging aldus besproken zijnde, wordt het rapport van de kommissie voor kerkvereniging aan de orde gesteld om punt voor punt behandeld te worden.

Punt 1—de wenselikheid van kerkvereniging—wordt nu verder besproken.

Ds. J. P. van Huyssteen spreekt ten gunste van kerkvereniging, zo ook de oud. van Bultfontein.

De oud. van Ladybrand spreekt tegen kerkvereniging.

Punt I wordt tot stemming gebracht en aangenomen, hoewel 16 ertegen stemmen.

Punt II (1)—de naam der Verenigde Kerk—wordt aangenomen.

Punt II (2)—Het bestuur der Verenigde Kerk.

Hierover dient ds. J. Rabie een amendement in, dat het bestuur zal berusten bij kerkeraden, ringen, provinciale synoden en een Synodus Contracta.

Ds. J. H. Enslin spreekt sterk tegen 'n Synodus Contracta.

Dit amendement wordt verworpen.

Ds. P. J. J. Bosthoff stelt de aanname voor van punt II (2) in zijn geheel.

Dit wordt aangenomen.

Punt III a), b), c) en d) wordt aangenomen.

Hierna verdaagt de vergadering.

In de avond te 7.30 vindt het broederlike onderhoud plaats.

NATIONALE NEDERIGHEID.

'n Mevrouw Cator gaf l.l. Maart, in verband met het "Royal Colonial Institute" (waarvan enige duizenden kolonisten leden zijn), te Londen, een lezing over haar koloniale ondervindingen, die zij aanving als volgt:—"Wij akscepteren als feiten de kolossaalheid, macht en ongeëvenaarde uitstekendheid van ons Rijk. Bijna van onze geboorte af, en vóór wij vele jaren achter de rug hebben, vernemen wij van de veldslagen van Crécy en Agincourt—en eenmaal vernomen zijnde, behoren zij tot die weinige historiese zaken, die nimmer vergeten worden—dat één Engelsman opgewassen is tegen zeven uitlanders, en dat het onze erflating en onvervreemdbaar recht is, altoos de eersten te zijn—alles prachtig zo ver als 't gaat—maar ongelukkig wordt het hoofdpunt, de reden waarom wij de eersten zijn, dikwijls uit het oog verloren." En dan volgt 'n relaas van Engelse deugden—als, daar zijn:—Geduld, zelfopoffering, onbeperkte geestkracht, onbuigbare moed. Maar waartoe daarin getreden? Wij allen weten toch, hoe slechts kort geleden in Zuid-Afrika 'n handje vol van mevr. Cators helden die ontzaglike legioenen van boeren binnen 'n tijdje van drie jaar wist ten onder te brengen. Geven wij liever mevrouws peroratie, die bijzonder mooi was. Verteld hebbende, hoe zij en haar reisgezelschap eens op 'n eiland nabij Borneo drie naturellen hadden ontmoet, die in 'n heel klein bootje waren gevlucht om te ontkomen aan de wreedheid van 'n beest van 'n inlands hoofd, en hoe blij die vluchtelingen waren om te geraken in de handen van zulke brave lui, sluit zij, blijkbaar dankbaar met het oog omhoog, als volgt:—"Arme schepsels! zij behoeven onze bescherming, niet slechts tegen malkaar, maar, oordelende naar gevallen van ongehoorde barbaarsheid, die wij van tijd tot tijd tegen kwamen, ook tegen de Hollanders, Spanjaarden en Belgen. *Dezen* geloven in geweld en schrik, *wij* echter in vriendelikheid; *zij* in het onderdrukken, *wij* in 't ophelpen. Zwakheid verwekt *hun* spotzucht, maar *onze* ridderlikheid. *Zij* zijn niet bevoegd voor de rol van koloniseerders, *wij* zijn het wel. Moge ons Rijk altoos voorwaarts dringen, zijn recht handhavende, om de aanvoerder te zijn in de voorhoede des vooruitgangs, zich zuiverende van alles wat zijn grootheid moge vlekken, totdat de gerechtigheid, vrede en voorspoed die het heeft geschonken aan zo vele van zijn kolonieën, gedeeld wordt door heel de wereld."

STANFORD.

AANKOMST VAN EERW. VAN DER WALT.

Stanford, 28 April, 1909.

Dinsdag, de 27ste dezer, was ons een dag van grote vreugde en blijdschap, als zijnde het de dag, waarop Stanford van zijn eigen plaatselike leraar voorzien werd, die echter ook tegelijkertijd hulpprediker zal wezen van Napier. De inwoners van Stanford, alsmede ook de vele vrienden van buiten, begonnen dan ook reeds enige dagen vooruit zich gereed te maken voor de ontvangst van hun leraar. Dit is nu de eerste maal, dat een leraar zich te Stanford zal vestigen, doch de meeste eer voor al die toebereidselen komt toe aan een aantal vrouwen, die geen moeite ontzagen. Zij waren bezield met een voornemen om hun leraar zo goed te ontvangen als mogelik, en dat deden zij ook; zij waren één van zin, één van hart en één van doel. Laten wij onze schouder aan het wiel zetten, was hun leuze; en zij kwamen dan ook niet beschaamd uit. Van eetwaren was alles volop: schapen, eenden, enz., werden aangebracht met het doel een tafel te hebben voor de twee leraren, die tegenwoordig zouden wezen: ds. Cilliers en eerw. Van der Walt, de nieuwe leraar voor Stanford, alsmede de kerkeraadsleden, namelik: de oud-ouderlingen, ouderlingen en diakenen. Het middagmaal zou plaats hebben aan het woonhuis van de broeder ouderling Carel van Dijk, en de hele overige gemeente van Stanford, zowat 600 mensen, werd uitgenodigd om zich ook aldaar op koek en koffie te komen versterken. En ik kan u verzekeren, heer editeur, dat er aan koek geen gebrek was, ook niet aan konfijt en een menigte andere dingen. Tafeltjes beladen met al die lekkernijen, stonden onder de bomen en wij deden ons zeer te goed, want men krijgt niet altoos zulk een kans.

Afspraak werd gemaakt de leraar te gemoet te gaan met zoveel karren als men kon. Zo ging men dan Dinsdagmorgen buiten het dorp voor een distantie van ¼ uur rijden, waar men langs de weg de leraar afwachtte. Men had dan ook niet lang gewacht, of iemand riep: "Daar komt de predikant," en ja, gevolgd door een aantal rijtuigen van buiten, zagen wij, dat het voorste rijtuig dat van ds. Cilliers, van Napier, was, en naast hem zat eerw. Van der Walt. Toen het rijtuig, waarin eerw. Van der Walt zich bevond, de menigte passeerde, zong men uit aller borst Psalm 146 vers 1: "Prijs den Heer, enz." Toen het rijtuig, waarin de twee leraren zaten, stil hield, klommen zij er uit, en na een aantal vrienden gegroet te hebben, werd er een welkomstadres uit naam des kerkeraads eerw. V. d. Walt voorgelezen, hem van harte welkom hetende in ons midden als leraar van deze plaats, en hem van hun medewerking verzekerende.

Zijn Eerw. antwoordde hierop dan ook met zeer gepaste woorden voor de wijze, waarop hij door de gemeente verwelkomd werd, en voor het adres hem aangeboden. Hierop liet ds. Cilliers zingen Psalm 134 vers 3: "Dat 's Heren zegen," enz.

Van daar ging men naar het dorp, en het was een aardigheid het aantal rijtuigen, 76 in getal, te zien, dat de twee eerw.'s volgde. Ze gingen toen naar de woning van ouderling Van Dijk, waar eerw. V. d. Walt voor een paar dagen zijn intrek nemen zal, alvorens hij in zijn eigene woning zal gaan, hetgeen over een paar dagen zal geschieden, zodra mevrouw Van der Walt arriveert.

Om 11 uur had men dienst, en toen de twee leraren bij de kerkdeur kwamen, werd er weder een adres door de kinderen der publieke school de leraar (Van der Walt) aangeboden, hem in hun midden van harte verwelkomende. Na hum hartelik bedankt te hebben, ging men in het Huis des Heren, waar eerw. Van der Walt de kansel beklom, na aan de gemeente door ds. Cilliers voorgesteld te zijn.

Zijn eerw. nam tot tekst: Romeinen 15 verzen 29 en 30, deze woorden vooral: "Dat gij met mij strijdt in de gebeden tot God voor mij." Hij had dan ook de gebeden der gemeente zeer van node, zeide zijn eerw., zodat God het werk alhier kon zegenen. Het woord tot de gemeente gericht, was vol ernst en vermaning. God zegene deze jonge leraar en Hij spare hem om lang alhier het zaad des Evangelies te zaaien.

G. IGN. DELPORT.

Stanford,
Distrikt Caledon.

Landbouw en Veeteelt.

Vruchtenuitvoer.

Door het departement van landbouw is een rapport ontvangen van de handelskommissaris te Londen in verband met de vruchten, die per r.m.s. "Walmer Castle" naar Engeland verzonden zijn, en op 17 Maart te Kaapstad afgezonden werden.

De "Walmer Castle," die op de 3de April aankwam, bracht 8,774 kistjes vruchten.

Pruimen: 523 kistjes; de meeste in goede konditie.

"Kelsey" pruimen behaalden van 4s. 6d. tot 5s. 6d. per kistje.

"Appel" pruimen behaalden van 6s. tot 10s. per kistje.

Peren: 1,513 kistjes. Deze week waren de prijzen over het algemeen beter. Prijzen: 3s. 3d. tot 5s. 6d.; hoewel in sommige gevallen 6s. 6d. tot 7s. voor betere soorten.

Druiven: 3,587 kistjes; arriveerden in een zeer bevredigende toestand. Prijzen: voor kistjes van 20 lbs: "Raison Blanc," 6s. tot 9s.; "Witte Hanepoot, 7s. tot 10s.; "Barbarossa," 14s. tot 16s.; "Rode Hanepoot," 16. tot 18s.

Er waren enige verzendingen druiven verpakt in manden, die vervolgens weer in latten ramen zaten. In sommige gevallen waren de latten gebroken, zodat in die gevallen onderbevindende manden de last moesten torsen, die erop lag; maar gelukkig beveiligde de handvatsels der manden de druiven voor schade. De fout ligt in het onzorgvuldig maken der latten kisten, die in Engeland gemaakt werden en naar de Kaap verzonden werden. De druiven in de manden waren netjes verpakt, en veel zorg was eraan besteed. Sommige manden waren zeer zorgeloos verpakt, hoewel de druiven in een zeer goede konditie aankwamen.

Meloenen: 45 kistjes; kwamen in goede toestand aan en behaalden van 1s. tot 1s. 9d. per stuk.

Pijnappels: "Queen," 3,042 kistjes; kwamen over het algemeen in goede konditie aan. Het grootste gedeelte was veel te klein voor deze markt en behaalde slechts 2s. 6d. tot 3s. per kistje van 12.

Er was ook een kleine bezending "Smooth Cayenne" pijnappels, die in de Oostelike Provincie gekweekt waren. Zij kwamen in uitmuntende toestand aan en behaalden van 1s. tot 1s. 6d. per stuk. Ik denk, dat deze soort vrucht een goede toekomst heeft.

OOST LONDEN.

HET EERSTE THEOL. SYMPOSIUM.

(Ingezonden).

De lezers weten zeer wel, dat Oost-Londen een zeehaven is in de Oostelike Provincie, heerlik gelegen, maar niet juist "de vreugde van de ganse aarde."

Van de 24ste tot de 28ste April hebben wij, wat het kerkelike betreft, aangename dagen doorgebracht.

Deze plaats had de eer het eerste "Theol. Symposium" (konferentie) te verwelkomen.

De verwelkoming was dan ook uiterst hartelik van de kant der N. G. gemeente, andere gezindten, alsmede van de kant van de raad der Evangeliese kerken en de municipaliteit.

Het Oost Londense volkje is een hartelik volkje, en weet hoe de vreemdeling op 's levens hobbelig pad voor een wijle een roosje aan de borst te steken.

Het symposium begon met zijn zittingen op Zaterdagmorgen, onder voorzitterschap van ds. D. J. Pienaar, van Tarkastad. Deel er aan namen di. MacGregor, J. du Plessis (zending sekretaris), Naude (Aliwal Noord), De Kock (Uitenhage), Van Lingen (Cathcart), Kriel (Alice), Gutsche (Duitse kerk).

Na een inleidend woord, werd behandeld de "Nieuwe Theologie."

In de namiddag genoten de leden van een uitstapje per boot op de Buffelrivier.

In de avond begonnen de diensten in verband met het Heilig Avondmaal, welke diensten met een gemeente konferentie eindigden op Dinsdagavond.

Velen hebben getuigd, dat de komst en de woorden van de broeders hen zeer hebben verkwikt.

Maandagmorgen handelde ds. Pienaar over de "Hogere Kritiek." Zijn verhandeling, die meer dan twee uren duurde, was niet alleen buitengewoon interessant, maar werd ook daarna met veel gloed en ijver besproken.

In de namiddag handelde ds. MacGregor over de evolutieleer, waaraan hij ongetwijfeld veel tijd en studie heeft gewijd.

Dinsdagochtend las ds. Du Plessis een stuk over de inspiratieleer. Zeer duidelik en doeltreffend zette hij de zaak uiteen. Hij behandelde het onderwerp eerst: histories, en daarna schriftuurlik en prakties.

Bij de laatste zitting in de namiddag werden vragen gedaan, moeilikheden geopperd en nuttige wenken gegeven.

De konferentie was in één woord belangrijk, zodat besloten werd aanstaande jaar ergens in de Westelike Provincie een tweede te beleggen.

De telegrammen van prof. Marais en ds. D. S. Botha, alsook brieven van andere broeders, werden op prijs gesteld. Wij keerden terug, en aan de diensten in de kerk en aan het verhandelde op het symposium denkende, gevoelden wij ons gesterkt geestelik en verstandelik.

"Niet in de scholen, neen, heb ik 't gevonden,
En van geleerden, och, weinig geleerd;
Wat ons de Wijzen als waarheid verkonden,
Straks komt een wijzer, die 't wegredeneert
Zelf moet gij 't zoeken, en zelf moet gij 't vinden,
Mensch, in uw hart, in het Woord, in uw Lot,
Anders zoo spelen de wervelende winden,
Mensch, met uw hart, uw geloof en uw God.

—(De Genestet).

SPORT.

RUGBY VOETBAL.

Z.A. KOLLEGE vs. GARDENS.

(Door ons eigen verslaggever).

Zaterdag achtermiddag werd de kompetitie om de "Senior Town Cup" en dus ook om de "Grand Challenge Cup" geopend, zowel te Nieuwland als te Stellenbosch. De eer van het allereerst op het strijdtoneel in verband met die kompetitie te treden komt de Gardens en 't Zuid-Afrikaanse Kollege toe. Te 2.45 n.m. te Nieuwland, in de tegenwoordigheid van een aanzienlik aantal belangstellenden, zette Millar, de populaire kapitein van de tuiniers, de bal aan het rollen. Dat de wedstrijd heftig zou zijn, had een ieder verwacht. Maar in deze kolommen werd aangemerkt, dat men zich nooit op de tuinbouwers verlaten kon; en, dat dit al te waar is, werd opnieuw Zaterdag bewezen. Toen de match pas aan de gang was, leek het of de rood en zwarte strepen frikadel gingen maken van Schreiner's mannen. Maar heel spoedig veranderde de toedracht van zaken en bleek het, dat Gardens in geen departement van het spel de Kollegianen overtroffen. De Gardens' voorhoede, hoewel gebrek lijdende aan zwaartegwicht, hebben zich alreeds een hele reputatie verworven: de vlugheid, waarmee ze zich van de scrums losscheuren, wanneer de bal eruit is; de manier, waarop ze de bal opvolgen en hun voeten weten te gebruiken, en hun knapheid in de vangkunst hebben menigkeer bewordering gewekt; maar Zaterdag werden ze in alle delen van 't spel door de studenten voorbijgestreefd. Laatstgenoemden, gelijk Gardens, hebben gebrek aan vlees, en, ook gelijk Gardens, maken ze gebruik van elk ons zenuwen, die ze bezitten, en spelen evenveel met het hoofd als het lichaam; maar—niet gelijk Gardens—ze hebben een paar wonderlik vlugge "halves" en zeer vertrouwbare "backs." De manier, waarop Freddie Luyt de bal grijpt en kwijt raakt in één beweging, is waarlik een lust te aanschouwen. Maar om tot het spel zelf te komen, —zoals aangestipt, maakten de tuiniers de eerste ernstige aanval. Deze eindigde met een zelfverdediging door Richard Luyt. Daarna vielen de Kollegianen hun tegenpartij met geweld aan, en, ware het niet voor de knappe verdediging en flinke schop van Fish, had de stormjagende voorhoede stellig een try gemaakt. Maar Gardens waren nog niet uit gevaar, want heel kort daarna was de vijand met verdubbelde vaart terug: Roux had de bal beetgekregen op de middenlijn, had daarmee een eind ver gerend en toen naar Melle geworpen, en deze, als een kat lopende, had het éne hoekje van het veld gehaald, juist toen Mostert hem greep. Uitbundig was de toejuiching op de stellage, waarop Melle zijn niet-spelende kollege-maats zaten. De schop voor goal mislukte. Sacs. maakten onmiddellik na de heropening van het spel weer een aanval, doch zonder gevolg. Daarna kregen hun opponenten een beurt. Kempe greep de bal, baande zich een weg door enige struikelblokken en gooide de bal over naar Martin, die daarmee over de goallijn liep. Alweer was de schop mis. Dit was de vijfde try, die Gardens dit jaar verkregen en geen enkele van die vijf was tot goal gemaakt! Niets van biezonder belang gebeurde daarna tot de laatste minuut, voor het fluitje halftijd zou seinen. In die minuut maakten de studenten weer een zeer gedetermineerde aanslag op de vijandelike linie; Robson raapte de bal op, en wierp zich over de lijn met een try, waarvan geen goal werd geschopt. Zes punten tegen drie!

Met de aanvang van de tweede helft van het spel waren Sacs weer de aanvallers, dank zij vooral F. Luyt, Melle en Roux, maar Fish en Mostert waren voor de aanval opgewassen, en zo werd het spel teruggebracht naar Sacs' terrein, ofschoon niet voor lang. De studenten hadden keer op keer nu het beste van de scrums, maar het misvangen van de bal onder de backs—Melle was de grootste zondaar—en de uitstekende verdediging van Millar en Martin vernietigden menige goede kans. Uiteindelik, na een prachtige "passing" beweging, waarin Attwell, R. Luyt, Roux en Melle beurtelings de bal hanteerden, werd er weer door laatstgenoemde 'n try gemaakt in een hoekje. De goalschop was weer mis. Niet lang daarna kreeg het Kollege nog een try, ditmaal doormiddel van Roux. Het slechte voorbeeld van hun tegenstanders volgende, schopte men nogmaals de bal te vergeefs. Om de Kollegianen in dit opzicht geen te slechte reputatie te doen krijgen, schopte Luyt op zijn eigen houtje wat later een goal van het veld. Zo eindigde het spel met 16 tegen 3 ten gunste van Schreiner's span. Had Melle niet zo dikwels de bal misgegrepen, zou de Kollege-score heelwat groter zijn geweest. R. Luyt leed aan een zere knie—een oude kwaal, die hem mogelik later no ghet spel zal doen opgeven.

Gardens: Mostert, full-back; McGregor, Fish, Kempe, Martin, threequarters; R. Moller en V. Moller, halfbacks; Millar, Jordan, Truter, Slingsby, Godbold, Brink, Borcherds en Bate, forwards.

Z.-A. Kollege: Pienhar, full-back; Attwell, R. Luyt, Roux en Melle, threequarters; F. Luyt en Van Ryneveld, half-backs; Schreiner, Reinecke, Gous, Bird, Steyn, Robson, Naude en Earp, forwards.

Referee: de heer L. B. Smuts.

HAMLTONS vs. DIOCESAN KOLLEGE.

Dat het Hamilton-span de studenten van het Kollege te Rondebosch zou uitkloppen, betwijfelde niemand. Het Kollege had al zijn staatmakers van voorleden jaar verloren, en had waarschijnlik nog nooit te velde getreden met zulke magere kereltjes als dit jaar hun ongeluk is. Maar hun strijd tegen Hamiltons te Nieuwland l.l. Zaterdag bewees, dat ze lang niet zo zwak zijn als hun lichaamsbouw te kennen geeft. 't Is waar, in de scrums waren ze niet met de stieren van Zeepunt te vergelijken; maar ze waren van een paar degelike "halves" voorzien, waren biezonder gauw om de va lte volgen, wanneer die uit de scrums kwam, verstonden de kunst van aanpakken en betoonden zich flinke schoppers te zijn. Hamiltons wonnen de wedstrijd met negen punten tegen niets ('n penaltyschop door Solomon, en twee tries, door Hahn en Pritchard), maar waren niet zoveel sterker als hun tegenstanders. De tweede try, die de Hamiltons behaalden, was een twijfelachtige. Een van de Bischoppen had de bal gevangen en zijn merk gemaakt, maar de referee, die ver af was, had dit niet gezien, een Hamilton "rush" vond plaats, en de sterke Pritchard, de bal oprapende, drong zich door alle oppositie tot over de lijn. De Kollegianen kregen meer dan één heerlike kans om met de bal over de lijn te lopen, maar aarzeling en "fumbling" vernietigden die. Het kan zijn, dat de bekerhouders niet al hun kracht hadden ingespannen in het spel. Eén ding is zeker, ze zullen een beter vertoning moeten maken, wanneer ze tegen andere teams te kampen hebben. Ze hebben ook één slechte fout, die ze zonder verzuim moeten afleren, namelik, de bal weg te houden van hun vleugel-threequarters. De gebroeders Mills, die centre-threequarter spelen, zijn prachtige "tacklers," maar uitmuntende lopers zijn ze allesbehalve, toch weigeren ze keer op keer om hun vleugels—vooral de gezwinde Hahn—een kans te geven. In dit opzicht dienen ze een lesje van het Z.-A. Kollege te nemen.

De spannen waren:—

Hamiltons: Burmeister, full-back; Hahn, Mills, Mills en Duminy, threequarters; Pienaar en Solomon, halfbacks; Pritchard, Reid, Shum, Sleigh, Fock, Moll, Richmond en Wakefield, forwards.

Diocesan Kollege: Southey, fullback; Carey, Boyes, Wrentmore en Steyn, threequarters; Dempers en Dent, halves; Chard, Van Rooyen, Ferris, Hoets, Moodie, Cloete, Foster en Knight, forwards.

TE STELLENBOSCH.

STELLENBOSCH vs. MELVILLE.

Deze wedstrijd vond plaats te Stellenbosch. "Elke hond is baas op zijn eigen plaats." Het was dus een uitgemaakte zaak, dat de Stellenbossers de zonen van Mellish-ville zouden verslaan—ze zouden dit naar alle waarschijnlikheid ook op het veld van meneer Mellish hebben gedaan. Hoe het zij, niemand—behalve misschien de Mellvillieten zelf—verwachtte, dat dezen de uitgezochten van Van der Stel's dorp het onderspit zouden doen delven, en dat deden ze dan ook niet. Maar één ding is zeker: ze kwamen niet met schande van het veld af. Integendeel, ze verdienen een pluimpje voor hun hardnekkige strijd. Dat hun tegenpartij slechts driemaal hun gewijd terrein kon binnentreden, en dat zij (de Melvillieten) erin slagen konden een try te maken en bijna een tweede verwierven, spreekt veel tot hun lof. Gedurende de eerste helft van het spel was Stellenbosch slechts 2 punten voor: 5 punten tegen 3. J. Stegmann had de try voor Stellenbosch gemaakt en G. Roos, broer van de beroemde bul, had de goal geschopt uit een moeilike positie. Het is Gardens geraden, Roos naar de Kaapstad te lokken. De try voor Melville werd door Marais verkregen. (Apropos, het is merkwaardig, wat een boel Afrikaanders zich bij Melville hebben aangesloten, sedert die klub de naam "Progressives" heeft weggesmeten.) Gedurende de tweede helft van het spel verkregen G. Roos en J. Stegmann ieder een try. In beide gevallen werden de nodige punten bijgevoegd. Zo eindigde het gevecht ten gunste van Stellenbosch met 15 tegen 3.

"Bob" Loubser, die niet in zijn gewone positie van vleugel-threequarter speelde, blonk niet biezonder uit in die wedstrijd. Hij miste enige "passes" en scheen te twijfelen wat hij doen zou, wanneer hij in bezit van de bal kwam. Men zegt, dat "Bob" waarschijnlik niet weer dit jaar voor Stellenbosch zal kunnen spelen, maar het zal mogelik met hem gaan als met Paul Roos voorleden jaar—men zag deze keer op keer te Nieuwland voor Stellenbosch dienst doen na hij voetbal had goëndag gezegd. De verzoeking was te groot. Hoe het zij, gelijk Paul Roos met zijn gespierde hals uiteindelik naar Worcester vertrok, zo zal "Bobbie," met zijn Achilles-benen wel eerlang rechtig naar Calvinia verhuizen. De Westelike Provincie, en vooral Nieuwland, zal hem erg missen.

Stellenbosch: Beyers, back; J. Stegmann, Loubser, Immelman en E. Stegmann, three-quarters; Kolbe en Brink, halves; Reinecke, oos, Brink, Brink, Malan, Pienaar en Joubert, forwards.

Melville: Blankenberg, back; Wahl, Haupt, Judelsohn en Jesse, threequarters; Short en Schipper, halves; Mellish, Mellish, Marais, Dreyer, McMillan, Dreyer, Eiglaar en Schipper, forwards.

ANDERE UITSLAGEN.

Worcester overwon Paarl met 8 tegen 3 punten te Worcester in een vriendelike strijd. Voor Paarl maakte Hahn de try. Justus Roux verwierf een van de tries voor Worcester en hij schopte er ook een goal van, maar die try had hem duur te staan gekomen, want in een botsing met Durr brak hij het kakebeen.

Hugenoot Kol. (finaal Junior Anderson), 8; Elsenberg, 0.

Victoria Kol. III (Harris Cup, (finaal), 44; Elsenburg Kol. III, 0.

Sacs II. (Junior Town Cup), 24; Gardens, 0.

Hamiltons II (Junior Town Cup), 17; Melville II, 5.

Melville III (3de Team Cup), 3; Diocesan Kol. II., 3.

Sacs (3rde Team Cup), 34; Gardens, 5.

Maitland (3de Team Cup), 13; Everton II., 0.

Villager III. (3de Team Cup), 6; Zeepunt II., 3.

"DE COUNTRY CUP."

Aanstaande Zaterdag begint de strijd om de "Country Senior" beker. Zoals voorleden jaar, zijn vijf spannen tot deze kompetitie toegetreden, doch ze zijn niet dezelfde vijf, want Caledon wordt door Stellenbosch vervangen. Er zijn nu twee spannen uit Stellenbosch, die voor de Grand Challenge dingen, het éne doormiddel van de "Senior Town Cup" kompetitie, het andere doormiddel van de "Country Senior Cup." Dit is een proefneming, die, 't is te hopen, op een sukses zal uitlopen. Zowel in "threequarters," als in "forwards," heeft Stellenbosch genoeg kerels om verdienstelike eerste teams te vormen. In 't verledene is het gedurig gebeurd, dat vele spelers, die zonder de minste twijfel een plekje in een Kaaps span zouden hebben bekomen, indien ze alhier gevestigd waren, voor het tweede span van Stellenbosch hadden moeten spelen, omdat daar geen ander eerste team was, waarbij zij zich konden aansluiten. Met de menigte frisse Rugbymannen, die zich dit jaar te Stellenbosch bevinden, zou het geen wonder zijn, indien die plaats de eer zal hebben van te worden vertegenwoordigd in de "finals" voor beide bekers. Maar daar is een andere reden, waarom de onderneming welkom moet worden geheten, namelik, omdat het spel van de landelike spannen daardoor zal worden verbeterd. De Paarl, b.v., had voorleden jaar uitstekend materiaal ter beschikking, maar wist niet hoe daarvan gebruik te maken, net omdat ze een beklagenswaardig gebrek aan kennis van de fijne kunst had. Het is dan ook geen wonder, dat de "country teams" zo weinig hebben kunnen bijdragen tot de versterking van de Westelike Provincie in de tournooien!

AANSTAANDE ZATERDAG.

Aanstaande Zaterdag vinden de volgende drie beker-wedstrijden te Nieuwland plaats:—Diocesan Kollege vs. Melville; Villagers vs. Somerset West, en Stellenbosch vs. Gardens. Tegelijkertijd zullen voor de "Country Senior Cup" Paarl tegen Wellington te Paarl, en Stellenbosch tegen Malmesbury te Stellenbosch te velde treden.

UW SCHENEN BEZEERD?

Wel, probeer eens Dr. Sheldon's Magneties Smeersel. Het zal alle pijn en stijfheid verwijderen en gij zult alles daaromtrent vergeten. Overal verkrijgbaar.—Advt.

TENDERS.

IN deze kolom geven we een korte opsomming der tenders die door middel onzer advertenties opgevraagd worden, of zoals in recente kennisgevingen in de kolommen is geschied. De datums duiden aan tot wanneer de tenders ingewacht worden.

1 Junie.—VOORRAAD GOEDEREN voor de Kaapse Goevernements spoorwegen, t.w.: cement, katoenafval, draad en manilla touw, loodwit, rode menie, zeep, antifriktie metaal, metalen, omheinings materiaal en pijpen.

Centraal Sprinkhanen Bureau

Konferentie van 't komitee van kontrole

WERKZAAMHEDEN INZAKE NITROEIING VAN SPRINKHANEN.

OPENING DER KONFERENTIE DOR DE WD. SEKRETARIS VOOR LANDBOUW.

Te 10 uur gisterochtend kwamen afgevaardigden van de verschillende Z.A. kolonieën, uitgezonderd Natal en Swaziland, in het gebouw van het landbouw departement te Kaapstad in konferentie bijeen, om het werk te bespreken, dat gedurende het tans afgelopen seizoen gedaan was ten opzichte van uitroeiing van sprinkhanen, en om te spreken over de stappen welke in dit verband zullen worden gedaan in het seizoen 1909—10.

Aanwezig waren: Dr. Keunzer, vice-konsul voor Duitsland, vertegenwoordigend Duits-Zuidwest Afrika; generaal Valdez, konsul-generaal voor Portugal, vertegenwoordigend Mozambiek; de heer C. W. Howard, goevernments entomologist, vertegenwoordigend Lourenco Marques; de heer C. E. Boyes, vertegenwoordigend Basutoland; de heer F. Thmsen, hoofdbeambte voor uitroeiing van sprinkhanen, vertegenwoordigend Transvaal; de heer M. Williams, vertegenwoordigende het Bechuanaland Protektoraat; de heer W. H. L. Honey, hoofdklerk van het landbouw departement, Salisbury, vertegenwoordigend Zuidelik Rhodesia; de heer C. P. van der Merwe, goevernements biologist, vertegenwoordigend de Oranje Rivier Kolonie; de hr. C. P. Lounsbury, goevernemts. entomologist, vertegenwoordigende de Kaapkolonie.

Voorts was aanwezig de heer P. J. du Toit, onder-sekretaris van landbouw der Kaapkolonie.

Nadat de afgevaardigden in een der zalen van het gebouw hun plaatsen hadden ingenomen, verscheen de Ed. heer D. P. de V. Graaff, L.W.R., (waarnemend sekretaris van landbouw), om de verrichtingen te openen.

De heer du Toit stelde de aanwezigen aan de minister voor, met de opmerking, dat de Z.A. kolonieën en staten op deze konferentie vertegenwoordigd waren, uitgezonderd Natal en Swaziland.

DE OPENING DER KONFERENTIE.

De Ed. heer D. P. De V. Graaff (waarnemend sekretaris van landbouw), daarna overgaande tot de opening der verrichtingen, sprak de afgevaardigden toe, als volgt:—

Mijne heren,—Ik weet zeer goed, dat gij allen begeert over te gaan tot prakties werk, ter bespreking waarvan gij hier bijeengekomen zijt, en dat gij daarom van mij geen lange toespraak zult verwachten. Om te beginnen echter, en namens de regering en de boeren der Kaapkolonie, wens ik u hartelik welkom te heten in onze Metropolis—de moederstad van Zuid-Afrika. Deze aangename taak had behoren te rusten op mijn kollega, de heer Malan, de sekretaris voor landbouw, die een vurig en geestdriftig ondersteuner is van alles, wat strekken kan ter bevordering van de ruggegraat industrie van ons land—de landbouw. Tot zijn leedwezen kon de heer Malan niet met ons zijn, daar hij noordwaarts is vertrokken ter voortzetting van de stappen die reeds gedaan zijn ten behoeve van een andere Zuid-Afrikaanse nationale kwestie, de unifikatie van 't volk en het land. Mijne heren, als die droom verwezenlikt wordt—en ik geloof vast, dat ze verwezenlikt zal worden—zullen uw toekomstige pogingen, met betrekking tot sprinkhanen, ten zeerste vergemakkelikt worden, wijl gij dan zult hebben te doen met één centrale autoriteit, diezelfde welke werkt voor het gemeenschappelik welzijn van gans Brits Zuid-Afrika, zonder een oog gevestigd te houden op een afzonderlike kolonie.

Mijne heren, zoals gij weet, werd dit Centraal Sprinkhanen Bureau gesticht in 1906, als resultaat ener konferentie van afgevaardigden van de verschillende Brits Zuid-Afrikaanse kolonieën en grondgebieden, gehouden op speciaal verzoek van Z.E. graaf Selborne. Toen werd besloten een Centraal Bureau samen te stellen ter verkrijging van systematiese informatie, van de verschillende goevernementen, inzake de bewegingen van sprinkhanen, de schade er door gedaan, de centra waar eieren worden gelegd en waar verwacht wordt, dat sprinkhanen in de toekomst zullen broeien, enz. Wij zijn tans in het derde jaar van het bestaan van het Bureau. Zoals wij ook weten, doet het Bureau geen stappen voor de werkelike uitroeiing van sprinkhanen, doch houdt het aantekening van het werk door de verschillende goevernementen gedaan, en door regelingen te treffen voor een jaarlikse bespreking van de stappen die in het verledene gedaan zijn en van die welke in de toekomst zouden kunnen worden gedaan, wekt het op tot verenigde werkzaamheid, hetgeen wil zeggen, dat betere kohesie verkregen wordt, dan wanneer elke kolonie of elk grondgebied op zichzelf werkt, zonder te weten wat de andere doen.

Hoewel, gelukkig voor haar, de Westelike Provincie niet onder de sprinkhaanpest lijdt, stellen wij nochtans in dit deel des lands zeer veel belang in de zaak, en in hetgeen gedaan wordt over de lengte en breedte van Zuid-Afrika voor uitroeiing der pest, want, wij maken deel uit van het land, dat door de Voorzienigheid voorbestemd is om één te zijn in alle opzichten. Wij allen zien het in, dat iets, wat schadelik is voor de landbouwbelangen des lands, de welvaart van elk ander belang aantast, en indien men rekening houdt met de enorme schade welke jaarliks aangericht wordt door sprinkhanen, kan de waarde van een verenigd optreden, zonder welke alle pogingen tot uitroeiing geneutraliseerd worden, nauweliks worden overschat.

KAAPSTAD EN HET BINNENLAND.

Kaapstad is ook een centrum van uitvoer, en al wat nadelig werkt op het binnenland, moet ook de havenplaats aantasten. En dat niet alleen, doch de bewoners van Kaapstad hebben in het verre verleden ook prakties ervaren, wat het zeggen wil grote zwermen sprinkhanen in hun midden te hebben.

Omstreeks het jaar 1743 besloot de Oost-Indiese Kompanjie, om in de Tafelbaai een zeewering of breekwater te bouwen, en waren boeren, die produkten inbrachten, verplicht stenen aan te voeren voor de zeewering. Bijna vier jaar later, tegen het einde van 1746, werd het nodig bevonden het werk te staken, daar er als gevolg van de verwoesting der planten door een sprinkhaanpest, geen produkten waren om aan te voeren, zodat er ook geen stenen werden gebracht, en de verdere bouw van de zeewering voor onbepaalde tijd moest worden gestaakt. In datzelfde jaar was er, dank zij de milde regens, een uitmuntende korenoogst in de buurt van Kaapstad, "doch voordat de bonen en erten van de grond waren," aldus wordt ons verteld in Theal's Geschiedenis van Zuid-Afrika, "maakten grote zwermen sprinkhanen hun verschijning, een pest van welke de Kolonie sedert 1695 vrij was geweest."

De heer Lounsbury, die de geschiedenis der verschijning van sprinkhanen in deze Kolonie heeft nagegaan, vertelt ons, dat vroegere invallen hebben plaats gehad in 1653 en 1687, en dat de laatste inval in de Kaapkolonie, vóór de tegenwoordige bezoeking welke in 1893 begon, plaats vond in 1843, toen grote zwermen omkwamen in de zee. Het ware misschien niet slecht, als alle zwermen sprinkhanen naar Kaapstad kwamen om hier in de zee om te komen. (Gelach.)

Sprinkhanen zijn dus gedurende eeuwen een steeds terugkerend euvel geweest in dit land, doch, terwijl zij bij vroegere gelegenheden kwamen en gingen, is dit geen reden, waarom wij de handen slap zouden laten hangen en maar lijdelik toezien, dat onze oogsten en weilanden vernield worden, in de hoop, dat sprinkhanen zullen verdwijnen zonder enige menselike poging aan te wenden om ze te vernietigen.

GROTE SOMMEN GELDS

zijn gedurende de laatste paar jaren aan dit werk van vernietiging besteed in Zuid-Afrika. In 1907—1908 werd door de goevernementen tezamen een som van ongeveer £40,000 besteed. Er is alle reden om te zeggen, dat het geld goed besteed was en dat de waarde van de oogsten, die gered werden, de uitgaven vele malen overtrof.

In 1907—1908 waren er massa's sprinkhanen over geheel Zuid-Afrika. Het tegenwoordig seizoen vond ons betrekkelik vrij van die pest, tot in de allerlaatste tijd. Ik hoop, dat de grote poging, welke in 1907—1908 aangewend werd, een der oorzaken is van de betrekkelike afwezigheid van sprinkhanen in het eerste begin van het tegenwoordig seizoen.

Wij hebben een zeer dunbevolkte landstreek in de Kalahari en er zijn verschillende gedeelten, behalve de Kalahari, waar afstanden en natuurlike en natuurkundige moeilikheden zo groot zijn, dat ze het vernietigingswerk uiterst moeilik maken. Gedurende dit seizoen zijn, nadat men feitelik vrijgebleven is van sprinkhanen, uitgezonderd in Bechuanaland en Griekwaland West, talrijke zwermen neergestreken uit het Noordwesten, zo ver als Uitenhage. Deze richten aanzienlike schade aan en leggen eieren, als uit een aantal centra bericht wordt, zodat men, volgens de tegenwoordige informatie, ongelukkigerwijze bevindt, dat wij in de gewone gang der gebeurtenissen, in het volgend seizoen veel schade zullen kunnen verwachten van sprinkhanen.

EEN VOORBEELD UIT ARGENTINIE.

Misschien kan ik tans op geschikte wijze gewag maken van hetgeen in Zuid-Amerika (Argentinië) gedaan wordt, in verband met deze pest. Ik geloof, dat de boeren daar de slaapplaatsen der sprinkhanen nagaan en dan de volgende dag het land omploegen, om de eieren die gelegd werden te doden. In ons land zou deze methode moeiliker zijn, vanwege de grote uitgestrektheden onbebouwd en ongekultiveerd land.

Mijne heren, ik hoop, dat uw besprekingen materiëel zullen bijdragen ter bevordering van het uitroeiingswerk en dat de verschillende goevernementen in een positie zullen zijn om volgend jaar een krachtige veldtocht te ondernemen tegen de pest, zou zulks ongelukkig nodig worden.

Alvorens de konferentie geopend te verklaren, wens ik te zeggen, dat het mij een zeer groot genoegen zal geven, indien gij, mijne heren, mijn uitnodiging zult willen aannemen tot een informele lunch in het Royal Hotel, te 1 uur. Weest niet bevreesd voor toespraken; ik ben voornemens op kalme wijze met u de lunch te gebruiken, waarbij wij op gezellige wijze met elkaar zullen kunnen praten.

Nogmaals wens ik u de verzekering te geven, dat het ons een genoegen is, dat deze gewichtige vergadering in ons midden gehouden wordt, en wens ik u een suksesvolle uitslag.

Ik verklaar tans deze konferentie geopend.

DE HEER LOUNSBURY

dankte de vorige spreker voor diens hartelike verwelkoming. Hij herinnerde eraan, dat vorig jaar besloten was om te Lourenco-Marques bijeen te komen; omstandigheden hadden zulks echter onmogelik gemaakt, waarna in overweging gegeven was om in Kimberley te vergaderen, tot ten slotte werd besloten om hetzij te Pretoria of te Kaapstad bijeen te komen. De beslissing hieromtrent werd gelaten in handen van de sekretaris, die de vorige week beslist had ten gunste van Kaapstad. Spreker was de afgevaardigde der Kaapkolonie, en zou als zodanig gaarne de zaken voor de bijeenkomst alhier beter hebben willen regelen. Aangezien hij echter eerst Vrijdagavond te Kaapstad was teruggekeerd van een reis, moesten zaken ietwat haastig geregeld worden.

Hij deelde mede, dat de sekretaris van landbouw hem de verzekering had gegeven, dat hij de afgevaardigden zeker op waardige wijze zou hebben ontvangen, ware hij te Kaapstad aanwezig geweest. Wegens de door de Ed. heer Graaff genoemde redenen, kon de eerstgenoemde echter niet aanwezig zijn.

Ook Z.E. de Goeverneur der Kaapkolonie zou gaarne de afgevaardigden ontvangen hebben, doch ook deze was vertrokken naar Bloemfontein, ter bijwoning der Nationale Konventie.

De spreker wees erop, dat ook de Kaapkolonie veel geleden had van sprinkhanen, hoewel die in het groter gedeelte derzelve vernietigd waren als voetgangers. In Maart hadden echter nieuwe zwermen hun verschijning gemaakt en tans kwamen uit tal van plaatsen berichten, dat eieren werden uitgebroed. Indien tans niet krachtig tegen de pest werd opgetreden, zou er gevaar bestaan voor een herhaling van de plaag van 1893, hetgeen het ergste jaar was, dat de Kaapkolonie van de sprinkhaanpest had ervaren.

Namens de afgevaardigden dankte hij de Ed. heer Graaff nogmaals voor diens welkomstwoord en diens uitnodiging.

De heer Du Toit nodigde de afgevaardigden, namens het goevernement, uit tot een bezoek aan de goevernements wijnplaats "Constantia," op Woensdag aanstaande.

Hiermede waren de openingsverrichtingen afgelopen en ging de konferentie over tot haar werkzaamheden, die van private aard waren.

Aan de lunch in het Royal Hotel namen, behalve de Ed. heer D. P. de V. Graaff en de afgevaardigden, nog deel de Ed. heren N. F. de Waal, H. Burton en H. Currey, zijnde de te Kaapstad aanwezige leden van het ministerie.

Distrikt Fraserburg.

TREKPADEN.

Een publieke vergadering werd gehouden te Witbiesjes, distrikt Fraserburg, op Woensdag, 28 April. Tot voorzitter werd gekozen de heer W. Reitz. Hij zeide, dat het doel der vergadering was om de trekpadenwet te bespreken.

De opkomst was tamelik groot. De Heer Hollander, lid voor de afdelingsraad voor deze wijk, was ook tegenwoordig en verzocht de vergadering hem een beslist opdracht te geven, die hij voor de afdelingsraad zou leggen. Na het onderwerp goed besproken was stelde de heer G. van Wijk—W. Reitz voor de breedte van de trekpaden te bepalen op 600 yards en de distantie van trekken zes mijlen per dag.

Dit voorstel werd aangenomen met 18 stemmen tegen 7.

J. F. VAN WIJK, JR.,
Sekretaris.

PIJN IN DE SPIEREN.

Honderden getuigschriften kunnen verschaft worden, welke de grote pijn verzachtende kracht van Chamberlain's Pijn Balsem aantonen in gevallen van reumatiek in de spieren, lamheid of pijn in de spieren van enige oorzaak. Overal verkrijgbaar.—(Advt.)

Hooggerechtshof.

VRIJDAG, 30 APRIL.

HOF VAN APPEL.

(Voor de hoofdrechter, rechter Laurence en rechter Hopley.)

GREYVENSTEIN vs. HATTING EN ANDEREN.

De hoofdrechter gaf uitspraak in deze appèlzaak op een uitspraak van rechter Buchanan.

De appellant had een aktie ingesteld tegen de verweerders, voor schadevergoeding van de sommen van £509 8s. en £50, voor beweerde overschrijding en dat verweerders sprinkhanen op zijn gekultiveerde landen hadden gejaagd. De klacht was, dat enigen der verweerders op 29 November, 1907, op eiser's plaats Kalkfontein overschreden en moedwillig sprinkhanen verjaagden van eiser's ongekultiveerd op zijn gekultiveerd land, en dat zij hetzelfde op 30 November herhaalden, en wel van buiten de omheining van eiser. Hetzelfde werd weer op 1 en 2 December gedaan door eerste verweerder.

De hoofdrechter was van opinie, dat eiser gerechtigd was op veel meer substantionele schadevergoeding dan door de verweerders aangeboden of toegekend werd door het afdelingshof.

Rechter Maasdorp stemde hiermede in.

EERSTE AFDELING.

(Voor de hoofdrechter en rechter (Hopley.)

BACHNISCH vs. ODENDAL.

In dit proces werd uitspraak gedaan. Eiser verzocht schade vergoed te krijgen, die hem berokkend was, daar verweerder zich niet aan zekere voorwaarden van verkoping gehouden had, en aan zekere order waardoor verweerder gedwongen werd water aan erven te leveren, gekocht door de eiser overeenkomstig de voorwaarden van de verkoop. Deze zaak werd oorspronkelik in Maart gehoord, toen het getuigenisverhoor geëindigd werd, en dit geding verdaagd werd voor het horen van argument.

De uitspraak was £30 voor eiser, met de kosten.

(Voor rechter Sir John Buchanan.)

GRAAFF-REINET EKSEKUTEURSKAMER vs. MAASDORP.

Dit was een aktie, ingesteld door de Graaff-Reinet eksekuteurskamer tegen Hester Hendrika Maasdorp, van Graaff-Reinet, voor de betaling van £434 4s. 6d. op een promesse.

Adv. Burton, met hem adv. De Villiers, verscheen voor eiser; adv. Searle, K.C., met hem adv. Pohl, verscheen voor verweerderes.

Uit eisers verklaring bleek, dat verweerderes was gehuwd met zekere John George de Villiers Maasdorp, van Doornplaats, Graaff-Reinet, buiten gemeenschap van goederen, en in deze aktie vervolgd werd zoveel mogelik door haar echtgenoot bijgestaan. Op of omtrent 30 Maart, 1907, tekende gezegde echtgenoot van verweerster een promesse, waarvan eiser nog de houder was. Alles was in orde voor de eiser om gerechtigd te zijn op de betaling van verweerderes, doch deze weigerde kwaadwillig om te betalen of een gedeelte ervan. In of omstreeks Oktober j.l. deed eiser aanzoek bij 't Oostelik distriktshof voor voorlopige uitspraak tegen verweerderes op de gezegde noot en endossement, doch verweerderes was tegen de gezegde applikatie, die daarna geweigerd werd, met kosten.

Eiser vroeg om: (a) uitspraak voor de som van £434 4s. 6d., met interest, tegen 8 percent, gerekend vanaf 8 Maart, 1907; (b) dekking der kosten; (c) alternatieve onderstand; (d) kosten van het geding.

Verweerderes zei in haar verklaring, dat zij getekend had zonder de inhoud gelezen te hebben, en zonder het te begrijpen.

Nadat verschillende getuigen gehoord waren, werd verder verhoor verdaagd tot aanst. Donderdag.

DERDE AFDELING.

(Voor rechter Hopley.)

PETITIE PURCELL, YALLOP EN EVERETT, BEPKT.

Adv. D. Buchanan vroeg een vermindering van het kapitaal aan van bovengenoemde maatschappij, door afschaffing van 106,059 uitgegeven gewone aandelen, 93,941 onuitgegeven gewone aandelen en 24,600 kumulatieve preferentiële aandelen; en om 20,400 uitgegeven kumulatieve preferentiële aandelen te veranderen in gewone aandelen.

Het was een vermindering van £250,000 kapitaal tot £25,400. Op een vergadering van aandeelhonders was er in deze zaak toegestemd.

Order toegestaan.

PETITIE WILLIAM SEPTEMBER.

Adv. Alexander, met hem adv. H. G. Lewis, verscheen voor petitionaris, September, die verlof vroeg om een appèl te verdedigen, in forma pauperis.

In de Mamre of Moraviaanse Zendinggenootschap zaak werd onlangs uitspraak gegeven ten gunste van September, waartegen appèl werd aangetekend.

Rule nisi toegestaan; voor te komen op 7 Mei.

NORWICH UNION LIFE INSURANCE SOCIETY vs. AFRICAN LIFE ASSURANCE SOCIETY, LTD.

Adv. Greer verscheen voor de applikant; adv. Schreiner, K.C., met hem sir Henry Juta, K.C., en adv. D. Buchanan, voor verweerder, eiser in de aktie.

Adv. Greer zei, dat zijn leider, adv. Burton, K.C., niet tegenwoordig kon zijn, daar hij in een andere afdeling bezig was.

De rechter dacht, dat McCray klausule 7 niet uit de beëdigde verklaring had behoren over te slaan, en het hof zou McCray gelasten genoemde klausule in te lassen. De kosten zouden de kosten van het geding zijn.

BOSMAN vs. BLAUWKLIP GARDEN CO., LTD.

Adv. Roux verscheen voor de petitionaris; adv. Alexander voor de verweerder.

Dit was een applikatie om de verwerende maatschappij te beëindigen.

De rule werd finaal en absoluut gemaakt en gelast, dat de maatschappij zou ophouden te bestaan. De benoemde likwidateuren zouden zijn de heren Syfret en Cadby. De kosten van petionaris de kosten te zijn in likwidatie.

Het hof verdaagde tot Maandag.

BESPAAR GELD DOOR HET KOPEN VAN CHAMBERLAIN'S HOEST GENEESMIDDEL.

Gij zult juist zoveel betalen voor een bottel Chamberlain's Hoest Geneesmiddel, als voor enige van de andere hoest medicijnen, maar gij bespaart geld door het te kopen. De besparing bestaat in wat gij krijgt, niet in wat gij betaalt. De zeker-te-genezen kwaliteit bestaat in iedere bottel van dit geneesmiddel, en gij krijgt goede resultaten wanneer gij het inneemt. Overal verkrijgbaar.—(Advt.)

Korrespondenties.

(De Redaktie stelt zich niet verantwoordelik voor de opinie van haar korrespondenten).

Bellville.

VOOR BEHOUD VAN DE AFDELINGSRAAD.

Aan de Editeur.

Mijnheer, — Vergun mij een paar regels in uw geëerd blad te plaatsen. Het is zeer zelden, dat men van dit schone stadje Bellville iets in de koeranten ziet, en toch is het niet al te onbelangrijk, vooral in zijn schone ligging, met zijn grote en dichbegroeide blauwgom laan van ongeveer vijf mijlen lang, zijn vrije lucht (vooral 's avonds genieten wij het koele zeewindje, dat voor de dagloner en bezigheidsman verfrissend en versterkend is).

Wij hebben hier onlangs een vergadering gehouden, om te protesteren tegen de vernietiging van de Kaapse afdelingsraad, en wij gaan e.k. Woensdag, 5 Mei, weder een vergadering houden, en willen hopen, dat niemand zal achterblijven, die er belang bij heeft, maar dat allen als één man zullen opkomen en hun stemmen zullen laten horen in deze zo belangrijke zaak.

D. J. P. DU TOIT.

"Vrijheid,"
Belville,
3 Mei, 1909.

De wijnboer en de aksijns.

Aan de Editeur.

Waarde heer,—Ik heb van het noodgeschrei van de wijnboeren gelezen en van hun verzoek om dadelik hulp te ontvangen van de regering, eer dat zij omkomen en het antwoord van de heer Merriman was de vraag: wat kan ik doen?

Mijn opinie is, dat de wijnboer toegelaten moet worden zijn drank vrij te verkopen van de wijnstok, maar de tweede hand moet de aksijns betalen, n.l. zij die kopen om weer te verkopen. Alleen de boer, die van zijn wijnstok drank maakt, moet vrij zijn om te verkopen. De regering kan deze zaak regelen bij de half anker en bij de grote maat. Als deze regeling getroffen wordt zullen honderden of duizenden schaapboeren van de wijnboeren drank voor hun eigen gebruik kopen en dan blijft de aksijns op drankspekulanten en op de ingevoerde dranken.

De aksijns is een onrechtvaardige belasting. Het is onrechtvaardig iemand te belasten, die zijn bestaan moet vinden bij de wijnstok. Men zou even goed een belasting kunnen leggen op het aanplanten van bomen of op aardappelen. Belast niet de boer maar de spekulant!

EEN SCHAAPBOER, DIE MEDELIJDEN HEEFT MET DE WIJNBOER.

Wanklanken.

Aan de Redakteur.

Weledele heer,—Hartelik dank voor uw optreden inzake onze dure rechten en zuivere volksbelangen, die zo ernstig bedreigd en geweld zou worden aangedaan in de Zuid-Afrikaanse Unie Ontwerpwet. Laat mij ook kortelik nu met eens mijn innige dank overbrengen aan al de leden van ons parlement, die met woord en daad getoond hebben gedurende de behandeling der Konstitutie, dat zij ware landsvaders en volksvertegenwoordigers zijn. Kon ons volk verstaan en beseffen wat wij als een volk—Hollands en Engels saamgenomen—aan hen verschuldigd zijn! En dan ook hoe onheilspellend die Konstitutie voor land en volk is, zoals oorspronkelik door de Nationale Konventie aan ons voorgelegd. Ach, het is voor de ware vaders, moeders en zonen des lands hard om zo gekrenkt te worden door bittere teleurstelling door mannen, die wij hadden vertrouwd om ons getrouw te vertegenwoordigen inzake volkrechten en volksvrijheden. En wat het nu nog erger maakt, is dat wij zulke lichtzinnige mannen met Afrikaanse namen tegen komen, die, zoals de heer G. S. Hauptfleisch, "wanklanken" geven. De heer Hauptfleisch ken ik voor jaren. Bij verschillende gelegenheden heeft hij genoegzaam blijk gegeven, dat hij weinig begrip heeft van volksbeginselen en de waarde van volkarechten. Doch ik had gehoopt, dat hij bij het klimmen zijner jaren wat meer verstand zou opdoen, doch zijn wanklankige uitval tegen de onwaardeerbare diensten aan land en volk door de heer Van der Horst—hoe doorspekt ook met geschiedkundig verhaal — levert een bewijs, dat hij wel gehoord heeft van een Verenigd Zuid-Afrika maar het behouden en handhaven van volksrechten en vrijheden bij het daarstellen en voortduren van een Verenigd Zuid-Afrika, daarvan verstaat hij niets. Het vonnis waarmede hij de heer Van der Horst neervellen wil, doet zich voor als dat van "Haman vs. Mordegai." Want nog nooit was uw blad meer ontsierd dan door die onwelluidend galachtige aanval op de heer Van der Horst. En wij vertrouwen, dat hij—Van der Horst—voor zulk gezanik in het minst niet terug deinzen zal, doch onafgebroken staan en pleiten zal voor het behoud en handhaven der volksrechten en vrijheden. Wij zeggen met nadruk, liever geen Unie dan een Unie, die niet verkregen kan worden zonder het leven van ons volk ervoor op te offeren. Neen, laten wij dan liever eerbare slaven blijven van ons eigen volks finantiële lasten (eigen volk wordt hier bedoeld de bevolking van de Kaapkolonie), dan politieke slaven te worden, onderworpen aan de akelige grillen van de goudkoningen en mijnmagnaten en diens handlangers. Och! mogen wij toch bewaard blijven voor hun eigen gewaande gelijke rechten en rechtvaardigheid; en dat wij toch ook mogen bewaard worden om niet eigenhandig de genadeslag te bezorgen, die erger wezen zal dan konstitutionele volksmoord. Wij zeggen liefst als één man, laat het goud in de diepte van de afgrond wegzinken vóór en aleer wij ertoe overgaan voor de schaduw daarvan honderdvoudig op te offeren dat wat edeler is dan te bukken voor de macht en het gezag van de "Mammon" in Transvaal. Mijn broeders, landgenoten—van welke nationaliteit ook—weest gewaarschuwd; het is nog in uw vermogen om het gewaardeerde te waarderen en op prijs te stellen. Doch wee ons als wij tot een Unie overgaan, gegrond op de ontworpen Konstitutie zoals opgesteld door de Nationale Konventie. Men voorspelt ons als wij ja en amen zeggen op wat die eensgezinde Nationale Konventie ons aanbiedt, dat wij dan een tijdkring intreden van ongekende rust en vrede waarvan Zuid-Afrika tot dusverre geen kennis draagt. Neen edele heer Redakteur en mede land- en stamgenoten, de vrede en toegenegenheid en wederkerig respekt, die zo gelukkig met rasse schreden veld winnen en nagenoeg op elk gebied te bespeuren zijn, is een slecht teken voor de grote heren op de Rand en hun agenten in Zuid-Afrika en elders; deswege wenden zij alle mogelike pogingen aan en beramen evenzo ook listige plannen om de gemoederen aan te wakkeren om een Verenigd Zuid-Afrika, op edele beginselen gegrond, onmogelik te maken. En zij bidden dat men zo verenigen zal, dat er dan beginselen in worden opgenomen waardoor zij zonder schroom het eerste geboorterecht eigenmachtig kunnen worden; en als zij erin slagen, dan wee Zuid-Afrika, want haar rust en vrede zullen dan voor altijd plaats moeten maken voor ongekende naijver. Ja men zal dan op de dag, toen een Verenigd Zuid-Afrika tot stand is gekomen, terug zien als een dag der geboorte van de kroning van de prins der helse orde. Mannen, vaders, van edele beginselen, die het volk van Zuid-Afrika en vooral hen die in de maand Mei, 1909, op de Nationale Konventie gaan vertegenwoordigen, wij smeken u, ziet toe wat gij doet en wat uw besluit wezen zal. Wij bidden u, ziet niet op naar enige personen doch weest en blijft nuchter in hoofd en in hart, en denk aan de rechten en belangen van het volk dat gij kent en vertegenwoordigt. Ik eindig met nog eens smekend u te vragen weest en blijft uzelf gelijk.

Uw aller dienaar,
N. A. J. VAN RENSBURG.

Rietfontein,
27 Mei, 1909.

Bravo! Victoria West.

Mijnheer de Redakteur,—Een goede tijding uit een ver land is als koud water op een vermoeide ziel, zegt de wijze Salomo, en dit was de gewaarwordingen van onze wijnboeren, toen wij de dappere en navolgingswaardige vergadering van de inwoners van Victoria West in uw veelgelezen blad lazen, namelik om onze verarmde wijnboeren uit hun slavernij en ons geheel land van een langzame doch gewisse ondergang te redden; alsmede om openbaar te maken, dat de veeboeren niet het struikelblok zijn maar altijd als het schild gebruikt zijn door onze regering. Want hoe dikwijls hebben wij wijnboeren het niet moeten horen, dat er geen kans bestond om de aksijns af te krijgen, enkel omdat de veeboer tegen ons is. Verder wordt de resoluties door hen genomen, door ons van harte toegejuicht, want al te waar is het, dat het hoogste ideaal van Unifikatie, dat is harmonie, niet verkregen kan worden tenzij die belangrijke faktor, de wijnindustrie, geholpen wordt. Want wat zou Unifikatie voor onze westelike wijnboeren betekenen, indien allen vergaderd zijn onder de warme vleugelen van een verenigd Zuid-Afrika en wij wijnboeren alleen in de koude gelaten worden, slechts om des lands schuld te betalen en onze vrouwen en kinderen met rasse schreden de bedelstaf tegemoet te zien gaan?

Voormannen van Victoria West, gaat voort op de ingeslagen weg; onze beste wensen vergezellen u, want gij hebt een snaar aangeroerd, die trillen zal vanaf Kaapstad tot de Zambezie. Maakt het de wereld duidelik, dat wij nodig hebben, eerst een verenigd Afrikaanderdom dat niet verdragen kan, dat een deel onrechtvaardig belast wordt om de schuld des lands te betalen, en dan zal een verenigd Zuid-Afrika als een machtige boom uit haar wortels te voorschijn komen, onder wiens schaduw Afrikaander en Brit zullen kunnen nederzitten om in harmonie samen te werken om Zuid-Afrika te maken, dat waarvoor zij bestemd is, namelik tot een groot land en wij tot een groot volk met dat ene motto: "Gerechtigheid verhoogt een volk, maar een onrechtvaardige belasting is een schandvlek der natiën."

Voormannen van Victoria West, ontvangt nogmaals de hartelike dank onzer wijnboeren en mogen al de vee distrikten uw voorbeeld volgen is de hartewens van uw oprechte Bondsbroeder.

S. G. DU TOIT.

St. Martin, Achter Paarl,
29 April, 1909.

("South African News" en andere bladen gelieven over te nemen.)

Gelijke Taalrechten.

Aan de Editeur.

Mijnheer,—Er is veel gesproken over de verhandelingen in het parlement, in verband met de klausule in de ontwerp-Zuid-Afrika Wet, handelend over gelijke rechten tussen de Engelse en Hollandse talen. Het moge daarom mijnerzijds goed zijn de feiten te konstateren.

Daar de bewoording der klausule te kort scheen te doen aan de wensen van hen, die absolute gelijkheid tussen de beide talen begeren, stelde ik een amendement voor, na mijn vrienden te hebben geraadpleegd, en speciaal hen, die het meeste belang stellen in deze kwestie. Ik betreurde het, doch had geen recht om verbaasd te zijn, toen dr. Smartt het amendement opponeerde. Het speet mij bitter en ik was er verbaasd over, toen de heer Sauer het opponeerde. De heer Sauer is natuurlik een even overtuigd voorstander van gelijke rechten voor de beide talen, als enig persoon. Doch zijn opinie was, dat de bedoeling der nationale Konventie dezelfde was als die van mijn amendement, en hij was geneigd de bewoording als voldoende te beschouwen. Daarom nam hij het op zich, deze zaak voor de Nationale Konventie te brengen, teneinde de opheldering dezer klausule te verkrijgen, indien nodig, en deed hij een beroep op mij, om het amendement terug te trekken.

Ik kon niet voorgeven, dat ik voldaan was, vooral niet, daar mijn vriend, de heer Van der Merwe, een amendement van zichzelf had teruggetrokken ten gunste van het mijne, en het was mij goed bekend, dat de grote meerderheid van het Huis met ons instemde, doch ik trok mijn amendement terug en daarvoor ben ik alleen verantwoordelik.

Hetzelfde amendement werd echter later ingediend door de Ed. heer J. A. C. Graaff en eenparig in het Hogerhuis aangenomen, als een aanbeveling aan de Nationale Konventie, en toen het voor de Wetgevende Vergadering kwam, werd het aangenomen zonder dat zich ook maar één stem daartegen verhief.

Ik denk, dat het slechts billik is, deze zaken tezamen te nemen. De gedelegeerden naar de Konventie staan in een eigenaardige positie. Afgescheiden van hen, werkten de vrienden van gelijkheid tussen de beide talen van begin tot einde harmonies samen en namen zij dit punt aan. Ik geloof tans nog, dat het beter was het aan te nemen zoals het gedaan werd, dan om na de toespraak van de heer Sauer een verdeling door te drijven in het Lagerhuis, daar een zodanige verdeling de tegenstanders van gelijkheid sterker zou hebben kunnen doen schijnen dan zij zijn. Doch in elk geval, indien ik hierin verkeerd handelde, rust de verantwoordelikheid alleen op mij.

Ik hoop slechts, dat de Nationale Konventie tans deze kwestie op de enige bevredigende wijze, waarvoor ze vatbaar is, zal oplossen, namelik, een oplossing gebaseerd op volkomene gelijkheid van Engels en Hollands.

Ik heb de eer te zijn,
Uw dw.:
H. E. S. FREMANTLE.

3 Mei, 1909.

DOE HET HEDEN.

Nu is 't de tijd om van uw reumatiek bevrijd te worden. Gij kunt zulks doen door Chamberlain's Pijn Balsem aan te wenden. Negen uit de tien gevallen zijn eenvoudig reumatiek in de spieren, veroorzaakt door koude, of chroniese reumatiek, en wijken voor de krachtige aanwending van dit smeersel. Probeer het eens. Gij zult gewis verheugd zijn over de spoedige verlichting, welke het verschaft. Overal verkrijgbaar.—(Advt.)

Afrikaander Bond.

WIJKSTAK NO. 2, ONDER VISRIVIER, SUTHERLAND.

Een algemene Bondsvergadering werd gehouden te Koornlandskloof op Dinsdag, 20 April, 1909.

Tegenwoordig:—De voorzitter, sekretaris en zeven leden.

De voorzitter opende met gebed.

De notulen werden gelezen, goedgekeurd en getekend.

De twee distriktsbestuursleden gaven een kort verslag.

De heer A. J. Vlok stelde voor de twee distriktsbestuursleden te benoemen om de registratielijst na te zien; sekondant, W. Steenkamp, C. zn.—Algemeen aangenomen.

De heer W. Steenkamp, C. zn., stelde voor, dat de voorzitter en de heer N. Vlok een petitie bij de afdelingsraad zouden indienen met het verzoek aan de raad om het pad vanaf Houtenbek tot bij Matjesfontein gezrokameerd te krijgen; sekondant, Jabug Steenkamp, C. zn.

Als amendement, stelde de heer N. Vlok voor de voorzitter en de heer W. Steenkamp, C. zn.; sekondant, C. Steenkamp, C. zn.—Het amendement werd aangenomen.

De heer Jan Steenkamp, N. zn., bedankte als Bondslid, omdat hij uit het distrikt vertrekt.—Bedanking aangenomen.

De voorzitter, sekretaris en Jabug Steenkamp bedankten de heer Jan Steenkamp, N. zn., voor zijn werk en getrouwheid aan de Bondstak.

In plaats van de heer Jan Steenkamp, N. zn., werd de heer N. Vlok als distriktsbestuurslid en P. Steenkamp, N. zn., als assistent sekretaris gekozen.

De sekretaris gaf verslag van de subskriptiegelden.

De heer N. Vlok wilde weten om welke reden de vergadering niet gehouden was, daar het vastgesteld was om in Maart en in Oktober de halfjaarlikse vergaderingen te houden.

De voorzitter antwoordde.

De heer J. Steenkamp, C. zn., stelde voor om de volgende vergadering vast te stellen.

Fransplaats werd vastgesteld als een centrale plaats, maar bij verhindering heeft de voorzitter het recht om het op een andere plaats te bepalen met 14 dagen kennisgeving.

De voorzitter bedankte de heer en mev. J. Steenkamp, C. zn., voor hun gastvrijheid.

Hierna sloot J. Steenkamp, C. zn., met gebed.

A. J. VLOK,
Sekretaris.

Wolvedans,
23 April, 1909.

TAK STELLENBOSCH.

Notulen ener huishoudelike vergadering van de Afr. Bondstak, Stellenbosch, gehouden op Woensdag, 28 April, 1909, in de landbouwzaal.

Tegenwoordig 21 leden.

Op verzoek van de voorzitter, opende de heer Odendal de vergadering met gebed, waarna hij de sekretaris verzocht de notulen der twee laatstgehouden vergaderingen voor te lezen. Deze werden goedgekeurd en getekend.

Als nieuwe leden sloten zich aan dr. Cillie en de heer Louis Naudé.

Moties.—De heer J. Honiball stelde als onbestreden motie voor: "Deze vergadering betuigt haar innige deelneming met de broeders-leden Pieter de Waal, J. J. Burnard en C. Cilliers, welke een geruime tijd al krank zijn." De heer W. Gouws sekondeerde. Aangenomen.

De heer W. A. Krige stelde ook als onbestreden motie voor: "Deze tak van de Afr. Bond, Stellenbosch, betuigt zijn hoge waardering over de sympathieke houding aangenomen door de publieke vergadering onlangs te Victoria West gehouden, inzake de wijnindustrie."

De heer G. J. Krige sekondeerde en achtte zulk een resolutie zeer wenselik. Aangenomen.

Petitie re vrije scholen.—Aan de orde komt een petitie de tak toegezonden door de leden van de kommissie van uitvoer van het prov. bestuur, inzake het subsidieren van vrije scholen, met het vriendelik verzoek deze de tak voor te leggen en zo wijd mogelik te laten tekenen in het distrikt.

Dit punt lokte heelwat diskussie uit.

De heer C. M. Neethling verklaarde zich er sterk tegen, en meende hierin een bezwaar voor de reeds bestaande scholen te zien; vooral uit een financieel oogpunt was spreker erop tegen.

De heer W. A. Krige was het met de vorige spreker volkomen eens; ook hij meende, dat het niet raadsaam was elke sekte haar eigen school toe te staan en te steunen ten koste van de reeds bestaande.

De heer Bergh was het met de vorige sprekers niet eens. Dit was volgens zijn mening een kwestie van *beginsel* en niet van financieën.

De heer M. J. Burnard meende, dat, met het oog op unifikatie, het nu de tijd is elkanders principes te respekteren, 'twelk verijdeld zou worden door het oprichten van dergelijke scholen.

De heer D. Morkel dacht, dat wij in deze niet te haastig moesten zijn, daar de schoolraad akte bij de a.s. sitting van het parlement staat veranderd te worden, en stelde voor, gesekondeerd door de heer W. Gouws, deze zaak uit te stellen tot een volgende vergadering, zodat intussen de leden zich op hoogte van zaken kunnen stellen.

De heren Honiball, Odendal, G. J. Krige spraken zich ook uit ten gunste van het ondersteunen van vrije scholen.

De heer Bergh stelde als amendement voor, gesekondeerd door de heer Odendal, "dat de petitie zo spoedig mogelik ter tekening zal worden rondgezonden."

Het voorstel Morkel—Gouws werd tegenover 't amendement Bergh—Odendal als verworpen verklaard met 11 tegen 8 stemmen.

Registratielijst.—Aan de orde kwam de nieuwe registratielijst.

De sekretaris las een cirkulaire voor, waarin bij de besturen van alle Bondstakken wordt aangedrongen om de voorlopige kiesterslijsten nauwkeurig na te gaan en de daarin voorkomende gebreken recht te maken.

Na enige diskussie werd een komitee aangesteld, bestaande uit de heren Glaesens, M. J. Burnard en C. Neethling, om deze zaak bijtijds in orde te brengen.

Verslag van afgevaardigde.—Hierna gaf de heer G. J. Krige verslag als afgevaardigde naar het Bondskongres, waarna de heer C. M. Neethling vroeg wat de oorzaak was, dat de aksijnskwestie zo koel op 't kongres behandeld werd.

De heer Krige antwoordde, dat hij op 't kongres ontnuchterd werd. Men had hem daar aan het verstand gebracht, dat de aksijns getrouwd was met unifikatie, dat het onmogelik was vóór unifikatie te stemmen en tegen aksijns, zonder iets voor de aksijns in de plaats te stellen.

De afgevaardigde betuigde verder zijn best te hebben gedaan door op het laatst nog een beroep te hebben gedaan op de pers daar vertegenwoordigd.

Op voorstel D. Morkel—M. J. Burnard werd de afgevaardigde de dank der vergadering gebracht, welk voorstel met akklamatie aangenomen werd.

Huishoudelik reglement.—De heer Bergh gaf kennis, dat hij op de volgende vergadering een voorstel tot herziening zal voorstellen van Art. 19, met betrekking tot het vormen van een quorum.

De voorzitter verzocht de heer C. M. Neethling de vergadering met gebed te sluiten.

J. C. PIENAAR,
Sekretaris.

Paarl Boeren Vereniging.

De gewone maandelikse vergadering der Paarl Boeren Vereniging werd op 27 April in de stadszaal te Paarl gehouden, onder voorzitterschap van de heer C. Shaw Nicholson, c.k. en r.m. Ongeveer 20 leden waren aanwezig.

Twee nieuwe leden werden gekozen. Besloten werd de plaatselike hoender tentoonstelling, te worden gehouden op 16 Junie, te steunen.

De burgemeester, de heer S. P. H. de Villiers, benevens de heren C. W. H. Kohler en Isaac A. Perold, waren aanwezig als deputatie der plaatselike tak van de Z.A. Nationale Unie, om de boeren van het distrikt aan te sporen lid van die Unie te worden en op te wekken tot deelneming aan de tentoonstelling te Kimberley en andere centra.

OLIJFBOMEN.

Een diskussie volgde in verband met de in overweging gegeven proefnemingen met olijfbomen op de Paarlbergen, welke zaak de plaatselike bergklub voornemens is ter hand te nemen. Het plan werd goedgekeurd en besloten een paar morgen grond voor dat doel te omheinen en de beweging op alle mogelike wijzen te steunen, terwijl de heren Philip Myburg, A. B. de Villiers en D. J. van Niekerk benoemd werden als kommissie om te trachten de samenwerking te verkrijgen van de boeren van Achter-Paarl.

Verder werd besloten de afdelings- en municipale raad van Paarl te schrijven, om samen met de civiele kommissaris alle nodige stappen te doen.

Een resolutie werd gepasseerd ten gunste van het houden van een gezamenlik kongres dit jaar, door de Landbouw-unie en de Tuinbouwraad, en wel op de datum, vastgesteld voor het houden van het Landbouw-unie kongres, en dat de Tuinbouwraad hiertoe de nodige stappen zal doen.

De heer R. J. Bulmer heeft er, op speciaal verzoek, in toegestemd, een prakties vertoog te leveren over het drogen van vruchten, en wel op 29 Junie. Men verwacht, dat alle belanghebbenden in die industrie daarbij aanwezig zullen zijn.

MALMESBURY.

(Van onze korrespondent.)

Op Maandag, 19 April, hervatten de plaatselike scholen hun werk, en in meer dan een opzicht was het een dag van belang. Immers de jongens eerste-klas publieke school, aan het hoofd waarvan de heer J. Anders reeds zeven jaren staat, zou van die dag af bekend staan als een hogere school "high school." Bij gelegenheid van deze gebeurtenis waren de heren Immelman, L.W.V., dr. Roux, en de heer Koch—allen leden van de schoolraad—tegenwoordig. De andere leden werden door omstandigheden verhinderd tegenwoordig te zijn. Nadat de heer Koch, vice-voorzitter van de schoolraad, de verrichtingen met een Bijbellezing en gebed geopend had, nam de heer Immelman het woord, en feliciteerde de onderwijzers en de scholieren met de eer, die hun op die dag toeviel. Het feit, dat het opvoedingsdepartement besloten had de school de graad van een hoger school toe te kennen, was een luidsprekend bewijs van de degelikheid van het werk, dat alhier gedaan werd. Hij hoopte, dat de onderwijzers en scholieren hun werk met nieuwe moed zouden voortzetten.

Dr. Roux, die reeds jaren lang belang in opvoedingszaken getoond heeft, volgde genoemde spreker, en wenste de onderwijzers geluk met de gebeurtenis van de dag. Hij sprak over de plichten, die de scholieren tebeurt zouden vallen, en over de toekomst van Zuid-Afrika. Het lag in hun handen de school eer aan te doen.

Hierop sprak de heer Anders de kinderen in 't kort toe, en op een wenk van hem werden drie hoera's voor de leden van de schoolraad uitgebracht. Dr. Roux verzocht de jongens hetzelfde te doen voor hun onderwijzers, waaraan op geestdriftigste wijze voldaan werd.

Feestelikheden van die aard zijn nooit volmaakt zonder een "half-holiday," en deze werd dan ook gegeven. Onnodig te zeggen—deze aankondiging werd met daverend applaus ontvangen. Hierop ging men uiteen.

Naar wij vernemen is het jongste rapport van de inspekteur van "high schools," de heer Russell, zeer bevredigend. Het wetenschappelik departement, onder toezicht van de eerste assistent, de heer F. J. Kok, heeft veel gewonnen door de nodige schikkingen die getroffen zijn voor een laboratorium. Hoedanig werk alhier gedaan wordt, blijkt b.v. uit het feit, dat uit de 56 kandidaten, die gedurende de laatste zes jaren officieel uit de school ingeschreven werden voor het Matrikulatie eksamen, niet minder dan 50 geslaagd zijn, d.w.z., 91 percent. De jongens hogere school is de enigste van die aard in dit grote distrikt, en verdient waarlik de hartelike ondersteuning van de stedelike en landelike bevolking.

Op diezelfde dag aanvaardde mej. Townsend haar werkzaamheden als eerste-assistente in de meisjes eerste-klas school, waarvan mej. Le Roux principale is. Mej. Townsend is opvolgster van mej. Joubert, die op 8 April afscheid van de school genomen had. Mej. Joubert had door haar minzame omgang vele vrienden gewonnen, en bij haar vertrek ontving zij van de leden van haar klas een fraai aandenken.

GETIJTAFEL.

VOOR TAFELBAAI MEI, 1909.

MAANSVERANDERINGEN.

Volle Maan, 5 Mei, 2.8m. n.m.	Nieuwe Maan, 19 Mei, 3.42. n.m.
Laatste Kw., 12 Mei, 11.45m. n.m.	Eerste Kw., 27 Mei, 3.38m. v.m.

Datum		Hoogwater v.m.	Hoogwater n.m.	Laagwater v.m.	Laagwater n.m.
4	Dinsdag	2 31	2 47	8 39	8 55
5	Woensdag	3 2	3 17	9 10	9 25
6	Donderdag	3 33	3 50	9 42	9 58
7	Vrijdag	4 6	4 24	10 15	10 33
8	Zaterdag	4 42	5 2	10 52	11 12
9	Zondag	5 22	5 43	11 33	11 55
10	Maandag	6 7	6 31	—	0 19
11	Dinsdag	7 0	7 32	0 46	1 16
12	Woensdag	8 10	8 52	1 51	2 31
13	Donderdag	9 37	10 25	3 15	4 1
14	Vrijdag	11 8	11 45	4 47	5 27
15	Zaterdag	—	0 18	6 2	6 32
16	Zondag	0 45	1 10	6 58	7 22
17	Maandag	1 33	1 54	7 44	8 4
18	Dinsdag	2 14	2 34	8 24	8 44
19	Woensdag	2 54	3 13	9 4	9 23
20	Donderdag	3 32	3 52	9 42	10 2
21	Vrijdag	4 12	4 32	10 22	10 42
22	Zaterdag	4 52	5 13	11 3	11 24
23	Zondag	5 35	5 56	11 46	—
24	Maandag	6 18	6 43	0 7	0 31
25	Dinsdag	7 8	7 36	0 56	1 22
26	Woensdag	8 8	8 41	1 52	2 25
27	Donderdag	9 17	9 53	2 59	3 35
28	Vrijdag	10 30	11 4	4 12	4 47
29	Zaterdag	11 33	—	5 19	5 47
30	Zondag	0 1	0 25	6 13	6 36
31	Maandag	0 47	1 7	6 57	7 17

GETIJ BEREKENING.

De tijd van hoogwater bij de hieronder genoemde havens en plaatsen kan benaderend gevonden worden door bij de tijd van hoogwater in de Tafelbaai bij te tellen nevensgaande getallen:—

P. Nolloth	0. 9m	Algoa Baai	0. 39m
Simons Baai	0. 11m	Kowie ...	0. 44m
Mossel "	0. 43m	O. Londen	0. 37m
Knysna ...	0. 39m	P. Natal ...	1. 7m
		Delagoa Baai ...	1. 51m

TEKEN IN OP "De Goede Hoop,"

Een Nationaal Zuid Afrikaans Maandblad in 't Hollands

(Gesticht door de Ed. heer J. H. Hofmeyr, de Ed. heer F. S. Malan, L.W.V., Ds. J. P. van Heerden, wijlen Mev. Koopmans de Wet, en anderen.)

Een Tijdschrift vol Interessante Leesstof voor oud en jong. Flink Geïllustreerd.

Wordt ook gebruikt als officieel organ van de A.C.V.V. en de C.J.V. Unie, welke lichamen tezamen over de 6,000 leden tallen.

UITSTEKEND ADVERTENTIE MEDIUM.

Subscriptie 6s. per jaar, vooruitbetaalbaar.

Doe aanzoek bij de Sekretaris van Van de Sandt de Villiers en Co., Beperkt, Postbus 44, Kaapstad.

Gedrukt en uitgegeven door de Drukpers Maatschappij Van de Sandt de Villiers & Co., beperkt aan het hoek van Burg- en Waalstraten, Kaapstad.